

Załącznik nr 1 do Uchwały Zarządu BS Człuchów nr 99/24 z dnia 12.06.2024r.
Załącznik nr 1 do Uchwały RN BS Człuchów nr 44/24 z dnia 12.06.2024r.

Banki Spółdzielcze

Bank Spółdzielczy w Człuchowie
z siedzibą w Człuchowie, ul. Zamkowa 23
wpisany do KRS Gdańsk-Północ w Gdańsku, VIII WG KRS, pod numerem 0000085632
NIP 843 10 14 270, REGON 000498537

Ujawnienie informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Banku Spółdzielczego w Człuchowie podlegających ogłaszaniu według stanu na dzień 31 grudnia 2023

Człuchów, czerwiec 2024

Wprowadzenie

Raport „Ujawnienie informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Banku Spółdzielczego w Człuchowie podlegających ogłaszaniu według stanu na 31.12.2023 roku, zwany dalej „Raportem”, został przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem Wytycznych EBA/GL/2022/13 z dnia 12 października 2022 r. zmieniających wytyczne EBA/GL/2018/10 dotyczące ujawnienia w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych, aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431 – 455 Rozporządzenia CRR. Wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych zostały zawarte w Wytycznych EBA/GL/2018/10, zmienionych przez Wytyczne EBA/GL/2022/13. Bank będąc inną instytucją nienotowaną ujawnia w niniejszym raporcie, zgodnie z art. 433c ust. 2 Rozporządzenia CRR oraz pkt 15 a) Wytycznych EBA/GL/2018/10, informacje dotyczące:

- 1) najważniejszych wskaźników, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR;
- 2) metod zarządzania ryzykiem, w tym celów i polityk w zakresie zarządzania ryzykiem, zgodnie z art. 435 ust. 1 lit. a), e) i f) Rozporządzenia CRR;
- 3) zasad zarządzania, zgodnie z art. 435 ust. 2 lit. a), b) i c) Rozporządzenia CRR;
- 4) funduszy własnych, zgodnie z art. 437 lit. a) Rozporządzenia CRR;
- 5) przeglądu łącznych kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz wymogów w zakresie funduszy własnych, zgodnie z art. 438 lit. c) i d) Rozporządzenia CRR;
- 6) polityki wynagrodzeń, zgodnie z art. 450 ust. 1 lit. a) -d), h) -k) Rozporządzenia CRR;
- 7) informacji na temat ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych, obejmujących:
  - a) jakość kredytową ekspozycji restrukturyzowanych;
  - b) jakość kredytową ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania,
  - c) ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz powiązane rezerwy;
  - d) zabezpieczenie uzyskane przez przejście aktywów i postępowania egzekucyjne.

Ustalając zakres informacji podlegających ujawnieniu Bank nie skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o których mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

W celu spełnienia powyższego wymogu Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku, ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytuły II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555,

rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295, zwanym dalej „Rozporządzeniem 2021/637”.

Ponieważ Wytyczne EBA/GL/2022/13 nakładają na Bank obowiązek ujawnienia informacji dotyczących ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych, dla których wzory ujawnień wynikające z Wytycznych EBA/GL/2018/10 są tożsame z wzorami zawartymi w Rozporządzeniu 2021/637 przyjęto, że ujawnienie nastąpi z wykorzystaniem wzorów z Rozporządzenia 2021/637.

Raport został przygotowany zgodnie z „Zasadami polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Człuchowie”, zatwierdzonymi przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Niniejszy Raport był przedmiotem wewnętrznej weryfikacji przeprowadzonej przez Wiceprezesa ds. finansowych.

Informacje zawarte w Raporcie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2023 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2023 roku.

Niniejszy Raport podlega publikacji na stronie internetowej Banku: <https://www.bsczuchow.pl>.

Nota:

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:

- 1) pełna nazwa Banku to: Bank Spółdzielczy w Człuchowie,
- 2) kod LEI Banku to: 259400Q6Y7CGU000AK64,
- 3) o ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnione w niniejszym Raporcie prezentowane są w PLN z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku,
- 4) Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości,
- 5) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszym Raporcie sporządzone są na podstawie danych jednostkowych.

SPIS TREŚCI:

Wprowadzenie.....	2
Nota:.....	3
SPIS TREŚCI:.....	4
1. Ogólne informacje o Banku	5
2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki	6
3. Tabela EU OVA – Metody zarządzania ryzykiem instytucji	8
4. Tabela EU OVB – ujawnienie informacji na temat zasad zarządzania	19
5. Tabela EU CC1 – Struktura regulacyjnych funduszy własnych	22
6. Tabela EU CC2 – uzgodnienie regulacyjnych funduszy własnych z bilansem w zbadanym sprawozdaniu finansowym	27
7. Tabela EU LIQA – Zarządzanie ryzykiem płynności.....	29
8. Tabela EU CRA – Ogólne informacje jakościowe na temat ryzyka kredytowego	41
9. Tabela EU ORA – Informacje jakościowe na temat ryzyka operacyjnego	46
10. Tabela EU MRA – Wymogi dotyczące ujawniania informacji jakościowych na temat ryzyka rynkowego.....	57
11. Tabela EU OV1 – Przegląd łącznych kwot ekspozycji na ryzyko	59
12. Tabela EU OVC – Informacje ICAAP.....	60
13. Tabela EU REMA – Polityka wynagrodzeń.....	62
14. Tabela EU REM1 – Wynagrodzenie przyznane za dany rok obrachunkowy	67
15. Tabela EU REM2 – Płatności specjalne na rzecz pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji.....	68
16. Tabela EU REM3 – Wynagrodzenie odroczone.....	68
17. Tabela EU REM4 – Wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR rocznie	68
18. Ujawnienie informacji dotyczących ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych	68
Tabela EU CQ1 / Wzór 1 EBA/GL/2018/10 – Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych.....	69
Tabela EU CQ3 / Wzór 3 EBA/GL/2018/10 – Jakość kredytowa przeterminowanych ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania.....	70
Tabela EU CR1 / Wzór 4 EBA/GL/2018/10 – Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz powiązane rezerwy	72
Tabela EU CQ7 / Wzór 9 EBA/GL/2018/10 – Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne.....	74
19. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF	75
20. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF	77
21. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF	84
Zarządzanie konfliktami interesów.....	84
Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym	88
22. Opis systemu kontroli wewnętrznej	89
23. Ujawnienia informacji w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych przez podmioty podlegające przymusowej restrukturyzacji (MREL).92	
Tabela EU KM2: Najważniejsze wskaźniki – MREL.....	93
EU TLAC1 – Elementy składowe – MREL.....	94
EU TLAC3b: Kolejność zaspokajania wierzycieli – podmiot restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.....	95
24. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe	96
25. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Człuchowie.....	98

1. Ogólne informacje o Banku

1. Bank Spółdzielczy w Człuchowie (dalej Bank) z siedzibą w Człuchowie, ul. Zamkowa 23, jest zarejestrowany w Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy pod nr KRS 0000085632. Jednostce nadano numer statystyczny REGON 000498537 oraz NIP 8431014270.
2. Bank jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie:
  - 1) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
  - 2) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe,
  - 3) ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze,
  - 4) innych ustaw oraz Statutu Banku.
3. Bank jest zrzeszony z SGB-Bankiem S.A. w Poznaniu oraz jest uczestnikiem Systemu Ochrony SGB (dalej SSO).
4. Głównym celem uczestnictwa w SSO jest zapewnianie płynności i wypłacalności.
5. Z uczestnictwa w SSO wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w SSO oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą SSO.
6. Bank, w ramach posiadanych uprawnień i zezwoleń, prowadzi działalność wyłącznie na terenie województwa pomorskiego.
7. W 2023 roku Bank prowadził działalność w niżej wymienionych placówkach:
  - 1) Oddziały w:
    - a) Człuchowie, ul. Zamkowa 23, 77-300 Człuchów;
    - b) Przechlewie, ul. Człuchowska 24, 77-320 Przechlewo;
    - c) Czarnem, ul. Moniuszki 12, 77-330 Czarne;
    - d) Debrznie, ul. Młynarska 1, 77-310 Debrzno;
  - 2) Filia w Rzeczenicy, ul. Człuchowska 26, 77-304 Rzeczenica.

Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem kanałów elektronicznych tj. przez system Internet Banking.

Bank na dzień 31.12.2023 roku posiadał zaangażowanie kapitałowe w SGB-Banku S.A. niepowodujące, na podstawie otrzymanej decyzji KNF z dnia 25.03.2016r, pomniejszenia funduszy własnych Banku.

Bank na dzień 31.12.2023 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki

		a	e
		31.12.2023	31.12.2022
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I	50 411 769,98	42 160 930,94
2	Kapitał Tier I	50 411 769,98	42 160 930,94
3	Łączny kapitał	52 134 856,95	43 710 241,46
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	173 318 081,40	149 114 758,44
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	29,09%	28,27%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	29,09%	28,27%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	30,08%	29,31%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00%	8,00%
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50%	2,50%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0,00%	0,00%
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0,00%	0,00%
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0,00%	0,00%
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00%	0,00%
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00%	0,00%
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,50%	2,50%

EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50%	10,50%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	22,08%	21,31%
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	239 140 031,55	209 964 699,22
14	Wskaźnik dźwigni (%)	21,08%	20,08%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0,00%	0,00%
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00%	3,00%
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	0,00%
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	33 429 910,85	29 366 828,09
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	9 657 229,44	10 692 560,76
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	1 872 405,50	2 220 245,52
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	8 487 419,14	9 179 974,37
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	393,88%	319,90%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	66 406 579,00	57 741 398,61
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	37 508 190,00	32 630 490,95
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	176,80%	176,96%

Zebrane w powyższej tabeli dane wskazują na wzrost funduszy własnych w stosunku do roku poprzedniego, co jest efektem m.in. przekazania 100% wyniku finansowego netto za rok 2022 na ich zwiększenie. Wzrost łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko wynika zarówno ze zwiększenia aktywów ważonych ryzykiem, jak i kwoty ekspozycji na ryzyko operacyjne, co było efektem osiągnięcia wysokiego wyniku odsetkowego. Współczynniki kapitałowe ukształtowały się na zdecydowanie wyższym poziomie niż minimalne wymagane i w porównaniu do ubiegłego roku jeszcze wzrosły. Wskaźnik dźwigni na koniec 2023 roku osiągnął wyższą wartość niż w ubiegłym roku, znacznie przekraczając wymagany minimalny poziom. W związku z tym, że Bank jako uczestnik SSO otrzymał

zezwoleń Komisji Nadzoru Finansowego na odstąpienie od wymogów w zakresie indywidualnego spełnienia wskaźnika LCR i NSFR, dane w tym zakresie (w wierszach 15 – 20) Bank ujawnia na bazie zagregowanej, a informacje dotyczące tych pozycji pozyskał z SGB-Banku S.A.

3. Tabela EU OVA – Metody zarządzania ryzykiem instytucji

W poniższej tabeli zawarto opis strategii Banku w zakresie ryzyka, sposobu w jaki funkcja zarządzania ryzykiem oraz Zarząd Banku oceniają i zarządzają ryzykiem a także ustalają limity, umożliwiając odbiorcom ujawnianej informacji jasne zrozumienie tolerancji/apetytu na ryzyko Banku w odniesieniu do jej głównych działań i wszystkich istotnych rodzajów ryzyka.

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
Art. 435 ust. 1 lit. f) CRR	a)	<p>Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem</p> <p>Rada Nadzorcza Banku i Zarząd Banku dokonały w 2023 r. przeglądu adekwatności i skuteczności rozwiązań funkcjonujących w Banku w zakresie zarządzania ryzykiem, w celu zagwarantowania pewności, że system zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka jest adekwatny w odniesieniu do profilu i strategii Banku, zgodnie z art. 435 Rozporządzenia CRR.</p> <p>Cele strategiczne i zasady zarządzania ryzykami zostały określone w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Człuchowie” oraz procedurach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, a także uwzględnione są w strategii działania Banku. Podstawowym celem funkcjonujących w Banku polityk, zasad i procedur zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, że ryzyka w działalności Banku są identyfikowane (wykrywane), mierzone, monitorowane i efektywnie zarządzane oraz, że Bank jest w stanie zarządzać swoją ekspozycją na ryzyko, w celu utrzymania jej w granicach wyznaczonych limitów.</p> <p>Identyfikując poszczególne rodzaje ryzyka istotnego Bank stara się dotrzeć do przyczyn i struktury ewentualnych czynników ryzyka w działalności operacyjnej prowadzonej przez Bank i we wszystkich jego przedsięwzięciach.</p> <p>Pomiar ryzyka wykorzystywany jest przez Bank dla celów zarządczych, jak i dla celów monitorowania, a system limitów i mechanizmy kontrolne wdrożone w Banku promują zgodność postępowania z zasadami i procedurami wewnętrznymi, a także przestrzeganie ustalonego apetytu na ryzyko.</p> <p>Apetyt na ryzyko</p> <p>Bank ustala apetyt/tolerancję na ryzyko w ramach Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Człuchowie, która podlega corocznym przeglądom. W swojej działalności Bank kieruje się zasadą, że wszelka aktywność, decyzje biznesowe oraz decyzje w odniesieniu do dywersyfikacji ryzyka muszą być zgodne z założonym apetytem na ryzyko, dobrymi praktykami biznesowymi, a także uwzględniać pozycję Banku w zakresie płynności, finansowania oraz zabezpieczenia kapitałowego (funduszy własnych).</p>

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe																																																							
		<p>W ramach apetytu na ryzyko zdefiniowano typy i rozmiar ryzyka, które Rada Nadzorcza Banku i Zarząd Banku uznają za dopuszczalne dla spełnienia założonych celów biznesowych Banku. W tym kontekście Bank przyjmuje na siebie jedynie te ryzyka, które rozumie, może zmierzyć/oszacować oraz nimi zarządzać.</p> <p>Bank dąży do utrzymania stabilnych relacji biznesowych ze swoimi Klientami biorąc pod uwagę pozycję biznesową swoją oraz swoich Klientów, uwzględniając wszelkie wewnętrzne powiązania występujące pomiędzy Klientami. Celem Banku jest utrzymywanie długoterminowych relacji biznesowych i jednoczesna minimalizacja i ograniczanie ryzyka reputacji – w tym celu Bank dąży do uproduktowania obecnych Klientów, dbając jednocześnie o to, aby zakres i charakter oferowanych Klientom produktów jak najbardziej odpowiadał ich potrzebom.</p> <p>W Banku funkcjonuje wewnętrzna kultura ryzyka, która promuje zgodność postępowania z obowiązującymi zasadami (regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi), integralność, etyczne postępowanie, profesjonalizm w postępowaniu wszystkich pracowników oraz kształtowanie świadomości ryzyka w całej strukturze organizacyjnej Banku.</p> <p>Poniżej zaprezentowano podstawowe cele Banku w zakresie apetytu na ryzyko w 2023 r.</p> <table border="1" data-bbox="422 1025 1394 2027"> <thead> <tr> <th data-bbox="422 1025 587 1099">Rodzaj ryzyka</th> <th data-bbox="587 1025 927 1099">Miara</th> <th colspan="2" data-bbox="927 1025 1394 1099">Założony apetyt</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="422 1099 587 1173"></td> <td data-bbox="587 1099 927 1173">Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem</td> <td colspan="2" data-bbox="927 1099 1394 1173">max 9%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="422 1173 587 1397"></td> <td data-bbox="587 1173 927 1397">Pokrycie rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej</td> <td colspan="2" data-bbox="927 1173 1394 1397">50%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="422 1397 587 1845" rowspan="8">Ryzyko kredytowe i koncentracji</td> <td data-bbox="587 1397 927 1509">Udział należności zagrożonych w portfelu dużych zaangażowań na poziomie nie wyższym niż:</td> <td data-bbox="927 1397 1134 1509">Udział dużych ekspozycji w kapitale TIER I</td> <td data-bbox="1134 1397 1394 1509">Udział należności zagrożonych</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="927 1509 1134 1543">≤ 20%</td> <td data-bbox="1134 1509 1394 1543">50%</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="927 1543 1134 1576">≤ 30%</td> <td data-bbox="1134 1543 1394 1576">34%</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="927 1576 1134 1610">≤ 40%</td> <td data-bbox="1134 1576 1394 1610">25%</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="927 1610 1134 1644">≤ 50%</td> <td data-bbox="1134 1610 1394 1644">20%</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="927 1644 1134 1677">≤ 60%</td> <td data-bbox="1134 1644 1394 1677">17%</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="927 1677 1134 1711">≤ 70%</td> <td data-bbox="1134 1677 1394 1711">14,5%</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="927 1711 1134 1744">≤ 80%</td> <td data-bbox="1134 1711 1394 1744">12,5%</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="927 1744 1134 1778">≤ 90%</td> <td data-bbox="1134 1744 1394 1778">11,5%</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="927 1778 1134 1834">≤ 100%</td> <td data-bbox="1134 1778 1394 1834">10,01%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="422 1834 587 1868"></td> <td data-bbox="587 1834 927 1868">Łączna wartość dużych ekspozycji</td> <td colspan="2" data-bbox="927 1834 1394 1868">100% Tier1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="422 1868 587 1946"></td> <td data-bbox="587 1868 927 1946">Łączna wartość wysokich ekspozycji</td> <td colspan="2" data-bbox="927 1868 1394 1946">50% kapitału Tier1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="422 1946 587 2027"></td> <td data-bbox="587 1946 927 2027">Łączna wartość istotnych ekspozycji</td> <td colspan="2" data-bbox="927 1946 1394 2027">350% kapitału Tier1</td> </tr> </tbody> </table>	Rodzaj ryzyka	Miara	Założony apetyt			Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem	max 9%			Pokrycie rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej	50%		Ryzyko kredytowe i koncentracji	Udział należności zagrożonych w portfelu dużych zaangażowań na poziomie nie wyższym niż:	Udział dużych ekspozycji w kapitale TIER I	Udział należności zagrożonych		≤ 20%	50%		≤ 30%	34%		≤ 40%	25%		≤ 50%	20%		≤ 60%	17%		≤ 70%	14,5%		≤ 80%	12,5%		≤ 90%	11,5%		≤ 100%	10,01%		Łączna wartość dużych ekspozycji	100% Tier1			Łączna wartość wysokich ekspozycji	50% kapitału Tier1			Łączna wartość istotnych ekspozycji	350% kapitału Tier1	
Rodzaj ryzyka	Miara	Założony apetyt																																																							
	Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem	max 9%																																																							
	Pokrycie rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej	50%																																																							
Ryzyko kredytowe i koncentracji	Udział należności zagrożonych w portfelu dużych zaangażowań na poziomie nie wyższym niż:	Udział dużych ekspozycji w kapitale TIER I	Udział należności zagrożonych																																																						
		≤ 20%	50%																																																						
		≤ 30%	34%																																																						
		≤ 40%	25%																																																						
		≤ 50%	20%																																																						
		≤ 60%	17%																																																						
		≤ 70%	14,5%																																																						
		≤ 80%	12,5%																																																						
	≤ 90%	11,5%																																																							
	≤ 100%	10,01%																																																							
	Łączna wartość dużych ekspozycji	100% Tier1																																																							
	Łączna wartość wysokich ekspozycji	50% kapitału Tier1																																																							
	Łączna wartość istotnych ekspozycji	350% kapitału Tier1																																																							

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe		
		Ryzyko kredytowe i koncentracji	Łączna wartość ekspozycji Banku, zobowiązań pozabilansowych obciążonych ryzykiem jednego klienta lub klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie	20% kapitału Tier1
			Jednostkowa wartość ekspozycji kredytowej w zakresie kredytów na cele mieszkaniowe	850,00 tys. zł
			Jednostkowa wartość ekspozycji w zakresie pożyczki	25,00 tys. zł
			Jednostkowa wartość ekspozycji kredytowej przeznaczonej na cele inwestycyjne, przy uwzględnieniu limitu łącznej ekspozycji jednego klienta lub klientów powiązanych	20% kapitału Tier1
			Jednostkowa wartość ekspozycji kredytowej przeznaczonej na cele obrotowe, przy uwzględnieniu limitu łącznej ekspozycji jednego klienta lub klientów powiązanych	15% kapitału Tier1
			Jednostkowa wartość ekspozycji w zakresie gwarancji, poręczenia, przy uwzględnieniu limitu łącznej ekspozycji jednego klienta lub klientów powiązanych	20% kapitału Tier1
			Maksymalna kwota instrumentów finansowych, innych niż wyemitowane przez Skarb Państwa lub NBP	100% kapitału Tier 1
			Udział portfela kredytów podmiotów niefinansowych	65% sumy bilansowej
			Udział portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie	max 9% portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie
			Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie	max 90% portfela kredytowego
			Udziału zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych	max 3% portfela detalicznych ekspozycji kredytowych
			Udział portfela detalicznych ekspozycji kredytowych	max 8% portfela kredytowego

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe																										
			Udział portfela kredytów dla Klientów działających w branży rolnictwo z PKD wskazującym na działalność o potencjalnym średnim i wysokim ryzyku wystąpienia czynników ESG (od 01.4 do 01.49.Z oraz PKD 01.50 i 01.50.Z)	max 50% branży rolniczej																								
			Udział kredytów klientów instytucjonalnych o zidentyfikowanym podwyższonym ryzyku czynników ESG	max 4% portfela kredytowego w wartości nominalnej																								
			Globalny limit strat rocznych we wszystkich kategoriach ryzyka w stosunku do funduszy własnych do wysokości maksymalnie	2%																								
		Ryzyko operacyjne	Limity strat rocznych w poszczególnych kategoriach ryzyka	<table border="1"> <thead> <tr> <th>L.p.</th> <th>Kategoria zdarzeń operacyjnych</th> <th>Wartość limitu (straty bezpośrednie poniesione w okresie 12 miesięcy) * Limit II</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Oszustwa wewnętrzne</td> <td>39 600,00 zł</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Oszustwa zewnętrzne</td> <td>592 000,00 zł</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy</td> <td>8 600,00 zł</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności</td> <td>33 000,00 zł</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Szkody w rzeczowych aktywach trwałych</td> <td>66 000,00 zł</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu</td> <td>80 500,00 zł</td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td>Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami</td> <td>400 000,00 zł</td> </tr> </tbody> </table>	L.p.	Kategoria zdarzeń operacyjnych	Wartość limitu (straty bezpośrednie poniesione w okresie 12 miesięcy) * Limit II	1.	Oszustwa wewnętrzne	39 600,00 zł	2.	Oszustwa zewnętrzne	592 000,00 zł	3.	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	8 600,00 zł	4.	Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	33 000,00 zł	5.	Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	66 000,00 zł	6.	Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	80 500,00 zł	7.	Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	400 000,00 zł
L.p.	Kategoria zdarzeń operacyjnych			Wartość limitu (straty bezpośrednie poniesione w okresie 12 miesięcy) * Limit II																								
1.	Oszustwa wewnętrzne			39 600,00 zł																								
2.	Oszustwa zewnętrzne			592 000,00 zł																								
3.	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy			8 600,00 zł																								
4.	Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności			33 000,00 zł																								
5.	Szkody w rzeczowych aktywach trwałych			66 000,00 zł																								
6.	Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu			80 500,00 zł																								
7.	Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami			400 000,00 zł																								
			Suma kapitału regulacyjnego oraz dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne i zgodności w funduszach własnych nie więcej niż	6%																								
		Ryzyko walutowe	Pozycja walutowa całkowita (max) do funduszy własnych	2%																								
		Ryzyko płynności	Poziom wskaźnika LCR (min)	100%																								
			Poziom wskaźnika NSFR (min)	111%																								
		Ryzyko kapitałowe	Poziom wskaźnika kapitałowego TCR (min)	15%																								
			Poziom wskaźnika kapitałowego T1 (min)	11,5%																								

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe		
			Poziom wskaźnika kapitałowego CET1 (min)	10%
			Poziom wskaźnika dźwigni (min)	3,5%
		Ryzyko stopy procentowej	Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka niedopasowania do kapitału Tier1	7%
			Zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego do kapitału Tier1	2%
			maksymalna dopuszczalna zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka opcji klienta kapitału Tier1	2,5%
			zmiana wartości ekonomicznej Banku dotyczącej 6 scenariuszy szokowych do kapitału Tier1	10%
Art. 435 ust. 1 lit. e) CRR	b)	Zatwierdzone przez organ zarządzający oświadczenie dotyczące adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem zawarto w punkcie Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Człuchowie		
Art. 435 ust. 1 lit. a) CRR	c)	<p>Testy warunków skrajnych</p> <p>W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, które sporządzane są dla wszystkich mierzalnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne. Bank dokłada staranności, aby zakres i założenia przyjmowane w przeprowadzanych testach warunków skrajnych dawały podstawy rzetelnej oceny ryzyka tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) obejmowały obszary najbardziej narażone na ryzyko lub mogące wygenerować największe ryzyko; 2) w większości wynikały z czynników ryzyka, których zmiana nie wynika bezpośrednio z działań podejmowanych przez Bank; 3) wartości liczbowe przyjmowane w założeniach do testów stanowiły najgorsze z prawdopodobnych scenariuszy; 4) do czynników ryzyka, które są obowiązkowo poddawane testom warunków skrajnych Bank zalicza w szczególności: zmianę rynkowych stóp procentowych, zmiany rynkowych cen nieruchomości, wycofywanie depozytów, wzrost kredytów zagrożonych, w tym wynikający z pogorszenia się sytuacji ekonomiczno-finansowej największych klientów Banku, a także testy wrażliwości dotyczące istotnego wzrostu narażenia na ryzyko operacyjne (poniesienie dotkliwych, aczkolwiek realnych strat operacyjnych). <p>Szczegółowe założenia i scenariusze przyjęte w testach warunków skrajnych są zawarte w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, ich przegląd i aktualizacja są dokonywane wraz z przeglądem tych zasad. Analizy sporządzane są na piśmie, a wyniki oceny prezentowane Zarządowi Banku; o przyjętych założeniach do testów warunków skrajnych Zarząd informuje Radę Nadzorczą. Zarząd Banku, po wprowadzonej zmianie lub</p>		

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe																					
		<p>wprowadzeniu nowego testu warunków skrajnych, informuje Radę Nadzorczą o zakresie testów warunków skrajnych, dokonanych zmianach i przyjętych w testach założeniach. Zmiany założeń do testów warunków skrajnych, których wyniki stanowią podstawę do szacowania dodatkowych wymogów kapitałowych na pokrycie strat nieoczekiwanych wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą.</p> <p>Wyniki testów warunków skrajnych stanowią obowiązkowy element informacji zarządczej dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.</p> <p>Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych w systemie zarządzania Bankiem, a w szczególności w systemie zarządzania ryzykiem w takich obszarach jak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) weryfikacja polityki zarządzania poszczególnymi obszarami ryzyka, w tym zwłaszcza ryzykiem kredytowym; 2) ocena adekwatności przyjętych w Banku limitów; 3) ocena skuteczności określonych w Banku, m.in. w ramach planów awaryjnych, opcji naprawy, 4) wyznaczenie dodatkowych wymogów kapitałowych na pokrycie strat nieoczekiwanych w ramach szacowania kapitału wewnętrznego. <p>Przeprowadzane testy mają charakter testów wrażliwości, testów odwrotnych lub testów scenariuszowych.</p> <p>Część testów warunków skrajnych przeprowadza Spółdzielnia w ramach Grupowego Planu Naprawy (dalej „GPN”). Testy warunków skrajnych w GPN mają charakter scenariuszowy i dotyczą:</p> <table border="1" data-bbox="421 1234 1394 1906"> <thead> <tr> <th data-bbox="421 1234 699 1312">Rodzaj scenariusza</th> <th data-bbox="699 1234 1027 1312">Nazwa scenariusza</th> <th data-bbox="1027 1234 1394 1312">Obszary krytyczne uwzględnione w scenariuszu</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="421 1312 699 1496">scenariusz systemowy</td> <td data-bbox="699 1312 1027 1496">Kryzys makroekonomiczny</td> <td data-bbox="1027 1312 1394 1496"> <ul style="list-style-type: none"> • odpływ depozytów • pogorszenie jakości portfela kredytowego • zmiana rynkowych stóp procentowych </td> </tr> <tr> <td data-bbox="421 1496 699 1608">w tym: scenariusz indywidualny</td> <td data-bbox="699 1496 1027 1608">Odpływ depozytów</td> <td data-bbox="1027 1496 1394 1608"> <ul style="list-style-type: none"> • odpływ depozytów </td> </tr> <tr> <td data-bbox="421 1608 699 1682">scenariusz indywidualny</td> <td data-bbox="699 1608 1027 1682">Materializacja ryzyka koncentracji ekspozycji kredytowych</td> <td data-bbox="1027 1608 1394 1682"> <ul style="list-style-type: none"> • pogorszenie jakości portfela kredytowego </td> </tr> <tr> <td data-bbox="421 1682 699 1794">scenariusz indywidualny</td> <td data-bbox="699 1682 1027 1794">Wzrost kosztu finansowania depozytów podmiotów niefinansowych i JST</td> <td data-bbox="1027 1682 1394 1794"> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost kosztu finansowania depozytów podmiotów niefinansowych i JST </td> </tr> <tr> <td data-bbox="421 1794 699 1868">scenariusz indywidualny</td> <td data-bbox="699 1794 1027 1868">Spadek rynkowych stóp procentowych</td> <td data-bbox="1027 1794 1394 1868"> <ul style="list-style-type: none"> • spadek wyniku odsetkowego </td> </tr> <tr> <td data-bbox="421 1868 699 1906">scenariusz mieszany</td> <td data-bbox="699 1868 1027 1906">Wzrost ryzyka w branży rolniczej</td> <td data-bbox="1027 1868 1394 1906"> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost ryzyka w branży rolniczej </td> </tr> </tbody> </table>	Rodzaj scenariusza	Nazwa scenariusza	Obszary krytyczne uwzględnione w scenariuszu	scenariusz systemowy	Kryzys makroekonomiczny	<ul style="list-style-type: none"> • odpływ depozytów • pogorszenie jakości portfela kredytowego • zmiana rynkowych stóp procentowych 	w tym: scenariusz indywidualny	Odpływ depozytów	<ul style="list-style-type: none"> • odpływ depozytów 	scenariusz indywidualny	Materializacja ryzyka koncentracji ekspozycji kredytowych	<ul style="list-style-type: none"> • pogorszenie jakości portfela kredytowego 	scenariusz indywidualny	Wzrost kosztu finansowania depozytów podmiotów niefinansowych i JST	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost kosztu finansowania depozytów podmiotów niefinansowych i JST 	scenariusz indywidualny	Spadek rynkowych stóp procentowych	<ul style="list-style-type: none"> • spadek wyniku odsetkowego 	scenariusz mieszany	Wzrost ryzyka w branży rolniczej	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost ryzyka w branży rolniczej
Rodzaj scenariusza	Nazwa scenariusza	Obszary krytyczne uwzględnione w scenariuszu																					
scenariusz systemowy	Kryzys makroekonomiczny	<ul style="list-style-type: none"> • odpływ depozytów • pogorszenie jakości portfela kredytowego • zmiana rynkowych stóp procentowych 																					
w tym: scenariusz indywidualny	Odpływ depozytów	<ul style="list-style-type: none"> • odpływ depozytów 																					
scenariusz indywidualny	Materializacja ryzyka koncentracji ekspozycji kredytowych	<ul style="list-style-type: none"> • pogorszenie jakości portfela kredytowego 																					
scenariusz indywidualny	Wzrost kosztu finansowania depozytów podmiotów niefinansowych i JST	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost kosztu finansowania depozytów podmiotów niefinansowych i JST 																					
scenariusz indywidualny	Spadek rynkowych stóp procentowych	<ul style="list-style-type: none"> • spadek wyniku odsetkowego 																					
scenariusz mieszany	Wzrost ryzyka w branży rolniczej	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost ryzyka w branży rolniczej 																					

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		<p>Dla każdego scenariusza określany jest wpływ sytuacji skrajnej na określone w Grupowym Planie Naprawy obszary krytyczne, w tym na płynność, rentowność i wypłacalność.</p> <p>Bank otrzymuje od Spółdzielni swoje wyniki testów w okresach kwartalnych wraz z przyjętymi do nich założeniami oraz sposobem obliczania wpływu zrealizowania się sytuacji skrajnych na określone w Planie obszary krytyczne: płynność, rentowność (w tym jakość aktywów) i wypłacalność. W testach tych, jeżeli zapisy procedur szczegółowych to przewidują, Bank może zmieniać przyjęte założenia dostosowując je do specyfiki i skali prowadzonej działalności.</p> <p>W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że w sytuacji zrealizowania się warunków skrajnych, zostaną przekroczone wartości ostrzegawcze Bank bada czy dysponuje odpowiednimi opcjami naprawy w przypadku zrealizowania się scenariusza kryzysowego lub wprowadza działania ograniczające ryzyko.</p>
<p>Art. 435 ust. 1 lit. a) i d) CRR</p>	<p>d)</p>	<p>Zarządzanie ryzykiem i system kontroli wewnętrznej</p> <p>Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej zorganizowane są na trzech niezależnych wzajemnie uzupełniających się poziomach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku; 2) na drugi poziom składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub komórkach organizacyjnych oraz działalność zespołu ds. zgodności i kontroli wewnętrznej; 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki Audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony SGB, tę działalność wykonuje Spółdzielnia. <p>Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.</p> <p>Jednostki biznesowe w ramach systemu zarządzania ryzykiem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) podejmują decyzje w ramach przyznanych kompetencji i ustalonych limitów; 2) przestrzegają ustalonych mechanizmów kontrolnych; 3) współpracują z komórkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie; w tym raportują do tych komórek informacje o zbliżaniu się do limitu. <p>Rada Nadzorcza Banku w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zatwierdza, określony przez Zarząd Banku, akceptowalny ogólny poziomu ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie; 2) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie; 3) monitoruje, czy strategia zarządzania Bankiem, strategia zarządzania ryzykiem, apetyt na ryzyko, polityki oraz procedury są wdrażane w spójny sposób, a realizacja celów strategicznych

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		<p>następuje zgodnie z długoterminowym interesem finansowym Banku, w tym koniecznością spełniania wymogów ostrożnościowych w zakresie funduszy własnych i płynności</p> <ol style="list-style-type: none"> 4) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie; 5) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie; 6) dokonuje rzetelnej i konstruktywnej oceny informacji przedstawianych przez Zarząd Banku lub jego członków; 7) wybiera członków Zarządu Banku posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji; 8) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu Banku w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem; 9) sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w szczególności w ramach przypisanych im obowiązków na pierwszym poziomie i drugim poziomie zarządzania; 10) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd Banku, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku; 11) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka, 12) corocznie ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem. <p>Zarząd Banku w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, system zarządzania ryzykiem, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka; 2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania Bankiem i strategię zarządzania ryzykiem; 3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnia wdrożenie planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur; monitoruje ich przestrzeganie; 4) odpowiada za oszacowanie kapitału wewnętrznego na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka; 5) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie; 6) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie; 7) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku; 8) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		<p>9) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;</p> <p>10) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki wynagrodzeń;</p> <p>11) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość.</p> <p>W procesie zarządzania ryzykiem udział biorą następujące Komitety:</p> <p>1) Komitet KRO o charakterze analityczno-doradczym, pełni funkcje wspomagające w stosunku do Zarządu w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym okresowo przetwarza informację sprawozdawczą związaną z ryzykiem operacyjnym i przygotowuje ocenę jego poziomu.</p> <p>2) Komitet do spraw Produktów Bankowych - jest organem opiniodawczo-doradczym Zarządu Banku w zakresie efektywnego wprowadzania/modyfikowania produktów oferowanych przez Bank w celu realizacji Strategii działania oraz optymalizacji dochodu, przy jednoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa Banku.</p> <p>Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.</p> <p>Pracownicy/komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie wykonują zadania związane z identyfikacją, pomiarem lub szacowaniem, kontrolą, monitorowaniem oraz sprawozdawaniem każdego istotnego ryzyka; które są szczegółowo opisane w zasadach zarządzania poszczególnymi rodzajami istotnego ryzyka.</p> <p>Pracownicy/komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie:</p> <p>1) przeprowadzają identyfikację wszystkich istotnych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank;</p> <p>2) przeprowadzają pomiar lub ocenę ryzyka, w tym testy warunków skrajnych z uwzględnieniem odpowiedniego zakresu scenariuszy;</p> <p>3) proponują limity ograniczające ryzyko (również w zakresie ich aktualizacji) z uwzględnieniem:</p> <ol style="list-style-type: none"> specyfikacji i skali prowadzonej przez Bank działalności (również w ujęciu perspektywicznym); wyników testów warunków skrajnych; interakcji pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka (w miarę możliwości); <p>4) monitorują wykorzystanie obowiązujących limitów (w tym pod kątem występujących trendów) oraz apetytu na ryzyko; proponują działania naprawcze w przypadku przekroczenia limitów;</p> <p>5) przekazują Radzie Nadzorczej i Zarządowi wszelkie istotne informacje związane z ryzykiem;</p> <p>6) dokonują przeglądu oraz aktualizacji strategii zarządzania ryzykiem;</p> <p>7) uczestniczą w opracowywaniu strategii zarządzania Bankiem;</p> <p>8) uczestniczą w ocenie ryzyka wynikającego z nowych produktów lub projektów Banku;</p>

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		<p>9) przeprowadzają testowanie pionowe zgodnie z zakresem i częstotliwością określoną w macierzy kontroli ryzyka.</p> <p>Identyfikacja ryzyka istotnego w działalności Banku odbywa się w dwojaki sposób:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) oddolny (bottom-up), m.in. poprzez proces wprowadzania nowych produktów i istotnych zmian, proces samooceny ryzyka, zatwierdzanie limitów transakcyjnych lub portfelowych; 2) odgórny (top-down), m.in. poprzez procedurę identyfikacji ryzyk w ramach corocznego procesu przeglądu adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP). <p>Proces wprowadzania nowych produktów i istotnych zmian, zatwierdzania limitów transakcyjnych i portfelowych (w tym zatwierdzanie indywidualnych transakcji) ma na celu wczesne wykrywanie i pełen nadzór nad ryzykiem w działalności Banku. Poszczególne jednostki organizacyjne (w tym biznesowe) Banku w tym zakresie odpowiadają za identyfikację ryzyka w ramach operacji, produktów i usług, które świadczą. Bank posiada procedury wdrażania nowych produktów i dokonywania istotnych zmian - Zasady wprowadzania nowych produktów, Zasady zarządzania zmianami, których celem jest zapewnienie wdrażania produktów, operacji i nowych obszarów działalności zgodnie z wewnętrznymi zasadami (politykami) Banku oraz w zgodności z odpowiednimi przepisami powszechnie obowiązującego prawa.</p> <p>W ramach procesu ICAAP Bank corocznie dokonuje formalnej i całościowej identyfikacji ryzyka występującego w działalności Banku. W obszarze zarządzania ryzykiem Zespół sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych jest odpowiedzialny za przeprowadzanie takiego procesu identyfikacji w ramach procesu ICAAP oraz odpowiednie uwzględnienie / porównanie otrzymanych wyników ze strategią biznesową Banku, strategią ryzyka oraz ustalonym apetytem na ryzyko. Co do zasady, dla kluczowych rodzajów ryzyka (ryzyk istotnych), zidentyfikowanych w ramach ICAAP, Bank wprowadza odpowiednie strategie i polityki (procedury) zarządzania, które podlegają zatwierdzeniu, odpowiednio do rangi na poziomie Zarządu Banku i/lub Rady Nadzorczej Banku. Potrzeba wprowadzenia dedykowanych polityk (procedur) dla konkretnych ryzyk jest rozważana na podstawie analizy istotności (proporcjonalności) wpływu poszczególnych czynników ryzyka na działalność Banku i na realizację jego strategii biznesowej, z wykorzystaniem kryteriów ilościowych i jakościowych istotności ryzyk.</p> <p>Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka istotnego składa się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem; 2) identyfikacja, pomiar (w tym: testy warunków skrajnych) i monitorowanie; 3) system limitów ograniczających ryzyko; 4) system informacji zarządczej; 5) odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania. <p>Aktualnie Bank zalicza do ryzyka istotnego następujące rodzaje ryzyka, których ocena, zarządzanie, mitygacja i limitowanie opisane zostały w procedurach szczegółowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ryzyko kredytowe;

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		<p>2) ryzyko operacyjne, w tym ryzyko modeli;</p> <p>3) ryzyko walutowe;</p> <p>4) ryzyko koncentracji;</p> <p>5) ryzyko płynności, w tym ryzyko finansowania i utraty reputacji;</p> <p>6) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym;</p> <p>7) ryzyko kapitałowe, w tym ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej;</p> <p>8) ryzyko braku zgodności.</p> <p>Część zidentyfikowanych rodzajów ryzyka, w tym niektóre z ryzyk trudnomierzalnych pomimo, że nie zostały uznane przez Bank za istotne, jest objętych zarządzaniem i szacowaniem kapitału wewnętrznego, głównie z powodu występujących powiązań pomiędzy negatywnymi skutkami wystąpienia poszczególnych rodzajów ryzyka – takie ryzyka podlegają zarządzaniu w ramach innych ryzyk istotnych, stosownie do ich charakteru i istotności.</p> <p>Strategia w zakresie zabezpieczania i ograniczania ryzyka</p> <p>Proces zarządzania ryzykiem funkcjonujący w Banku daje odbiorcom wewnętrznym i zewnętrznym całościowy pogląd na ryzyko oraz zgodność z wyznaczonymi limitami i zapewnia odpowiedni poziom eskalacji na wypadek przekroczenia limitów. Jednostki biznesowe Banku i jednostki wsparcia odpowiadają m.in. za raportowanie w ramach systemu informacji zarządczej, odnośnie stanu bieżącego zarządzania ryzykiem, w tym zwłaszcza odnośnie zbliżania się do limitu lub przekroczenia, bądź niedotrzymania limitu do właściwej komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za zarządzanie ryzykiem, a w szczególnych sytuacjach, także do Zarządu Banku.</p> <p>Systemy pomiaru i raportowania ryzyka</p> <p>Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej, który wskazuje jasno zdefiniowane linie raportowania, w celu zapewnienia zgodności z zatwierdzonymi limitami i apetytem na ryzyko. Terminowe i dokładne raportowane o istotnych czynnikach ryzyka stanowi kluczowe narzędzie zarządzania ryzykiem i sprawowania nadzoru. System informacji zarządczej, w ramach poszczególnych ryzyk istotnych, dostarcza informacji na temat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku; 2) profilu ryzyka; 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych; 4) wyników testów warunków skrajnych; 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem. <p>Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku, a zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej. Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami</p>

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe
		<p>ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja. W szczególności, w ramach systemu informacji zarządczej Zarząd Banku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) informuje Radę Nadzorczą Banku w okresach rocznych o stanie realizacji strategii działania (zarządzania) Banku oraz ocenie adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz kwartalnie o realizacji strategii zarządzania ryzykiem i najważniejszych kwestiach z tym związanych; 2) regularnie, a w razie potrzeby niezwłocznie, informuje Radę Nadzorczą Banku o kwestiach istotnych dla oceny sytuacji Banku oraz zarządzania Bankiem; 3) zapewnia Radzie Nadzorczej Banku dostęp do aktualnych informacji we wszystkich obszarach objętych kompetencją Rady Nadzorczej Banku, a w razie potrzeby także przetworzenie tych informacji do zwięzłej i zrozumiałej dla członków Rady Nadzorczej Banku formy.

4. Tabela EU OVB – ujawnienie informacji na temat zasad zarządzania

W poniższej tabeli zawarto informacje dotyczące polityki rekrutacji, oceny odpowiedniości oraz zróżnicowania w odniesieniu do członków organu zarządzającego

Podstawa prawna	Numer wiersza	Format dowolny
Art. 435 ust. 2 lit. a) CRR	a)	<p>Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków organu zarządzającego</p> <p>Żaden Członek Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Człuchowie nie sprawuje funkcji w Zarządzie lub Radzie Nadzorczej innego podmiotu w rozumieniu art. 22aa Prawa bankowego.</p>
Art. 435 ust. 2 lit. b) CRR	b)	<p>Polityka Doboru i Oceny Odpowiedniości</p> <p>Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku podlegają ocenie odpowiedniości zgodnie z obowiązującymi w Banku przepisami tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Polityką oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Rady Nadzorczej, Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Człuchowie, 2) Polityką oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Zarządu, Członków Zarządu oraz Zarządu w Banku Spółdzielczym w Człuchowie. <p>Polityki oceny odpowiedniości przyczyniają się do skutecznego zarządzania Bankiem poprzez zapewnienie, iż wszyscy członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej będą cechowali się nieposzlakowaną opinią oraz uczciwością i etycznością oraz niezależnością osądu, bez względu na rozmiar, organizację wewnętrzną oraz charakter, zakres i złożoność prowadzonej działalności, jak również zadania i obowiązki wypełniane na określonym stanowisku. Polityki doboru i oceny odpowiedniości określają również kryteria oceny odpowiedniości indywidualnej oraz kolegialnej kandydatów i członków Zarządu, Rady</p>

	<p>Nadzorczej w Banku na etapie powoływania i w toku sprawowania funkcji, jak również zdarzenia skutkujące koniecznością przeprowadzenia oceny odpowiedności, przebieg procesu oceny odpowiedności, w tym role i zadania w procesie oraz skutki oceny, w tym środki naprawcze mające zastosowanie w celu zapewnienia spełnienia wymogów odpowiedności. Ocena odpowiedności członków Zarządu Banku przeprowadza Rada Nadzorcza Banku, kierując się w wypadku powołania kandydata na Prezesa Zarządu opinią Banku Zrzeszającego oraz opinią SSO. Rada Nadzorcza dokonuje oceny odpowiedności w odniesieniu do każdego z kandydatów (ocena pierwotna) i członków Zarządu z osobna (ocena wtórna) oraz oceny odpowiedności zbiorowej dotyczącej Zarządu jako organu Banku na podstawie kryteriów określonych w Polityce, odnotowując fakt dokonania oceny i jej wyniki w treści podejmowanej uchwały. Ocena odpowiedności obejmuje proces weryfikacji reputacji, uczciwości, etyczności, wiedzy, umiejętności i doświadczenia kandydatów na członków Zarządu oraz członków Zarządu (przy obejmowaniu funkcji - ocena pierwotna), a także bieżące ich monitorowanie, w celu rozpoznania sytuacji, w których należy dokonać oceny (ocena wtórna), niezależnie od oceny dokonanej przez właściwe organy dla celów nadzorczych. Źródłem danych do uchwały są między innymi informacje oraz dokumenty przedstawione przez kandydatów na członków Zarządu lub osoby już powołane na te stanowiska w sytuacji, gdy wymagają tego przepisy i wytyczne organów nadzoru, informuje KNF o wynikach dokonanych ocen odpowiedności.</p> <p>Członków trzyosobowego Zarządu Banku powołuje, zgodnie z przepisami prawa, Rada Nadzorcza Banku, działając według Regulaminu działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Człuchowie biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia, reputacji oraz innych kryteriów / kompetencji posiadanych przez kandydata. Powołanie Prezesa Zarządu następuje za zgodą KNF w oparciu o Procedurę określającą działania związane z powołaniem kandydata na Prezesa Zarządu i powołaniem Prezesa Zarządu w Banku Spółdzielczym w Człuchowie. W 2023 roku nie uległ zmianie skład Zarządu Banku Spółdzielczego w Człuchowie.</p> <p>Członków ośmioosobowej Rady Nadzorczej Banku wybierają Grupy Członkowskie, zgodnie z Regulaminem wyboru Członków Rady Nadzorczej na Zebraniach Grup Członkowskich Banku Spółdzielczego w Człuchowie według szczegółowych kryteriów określonych w przepisach wewnątrzbankowych. Oceny indywidualnej kandydatów na członków Rady Nadzorczej oraz oceny następczej Członków (w trakcie kadencji) dokonują wybierające grupy Członkowskie, natomiast kolegalnej oceny Rady Nadzorczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z Polityką oceny odpowiedności kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Człuchowie. W 2023 roku skład Rady Nadzorczej nie uległ zmianie.</p> <p>Rzeczywisty stan wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej podano w punkcie: Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe</p>
--	---

Art. 435 ust. 2 lit. c) CRR	c)	<p>Polityka równości i różnorodności</p> <p>Przy wyborze członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku uwzględnia się zasadę zróżnicowania członków organów oraz zasady zarządzania sukcesją. Zasady te mają zapewnić ciągłość podejmowania decyzji oraz odpowiedni dobór członków Zarządu i Rady Nadzorczej w sposób umożliwiający dotarcie do szerokiego zakresu kompetencji, wiedzy i umiejętności adekwatnych do stanowiska, gwarantujących wydawanie przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej – indywidualnie i jako organ - najwyższej jakości niezależnych opinii i decyzji w całym zakresie działalności Banku.</p> <p>Zróżnicowanie członków organu zarządzającego, zarówno pełniącego funkcję kierowniczą, jak i pełniącego funkcję nadzorczą, ma na celu dotarcie do szerokiego zakresu właściwości i kompetencji przy rekrutacji członków organów zarządzających, tak by pozyskać różne punkty widzenia i doświadczenia oraz umożliwić wydawanie niezależnych opinii i rozsądnych decyzji w ramach organu zarządzającego. Bank, celem promowania zróżnicowania w miarę możliwości, przy zachowaniu zasady proporcjonalności, w stosunku do rozmiarów prowadzonej przez Bank działalności oraz formy organizacyjnej i jej struktury stara się brać pod uwagę w procesie rekrutacji zalety płynące ze zróżnicowania i stara się zapewnić zróżnicowanie, tak wśród członków organów zarządzających, jak i wśród personelu. Zróżnicowanie nie jest jednak kryterium priorytetowym, w stosunku do kryteriów kwalifikacji i kompetencji przy rekrutacji na dane stanowisko. Bank bierze pod uwagę następujące aspekty zróżnicowania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykształcenie, w tym w szczególności ukończony kierunek kształcenia, szkoła/uczelnia, poziom wykształcenia; 2) doświadczenie zawodowe, w tym w szczególności doświadczenie w pożądanym na danym stanowisku zakresie i jego zróżnicowanie; 3) płeć; 4) wiek; 5) pełno i niepełnosprawność. <p>Bank dąży do stworzenia przyjaznego dla wszystkich, niedyskryminującego i dostępnego miejsca pracy lub wykonywania funkcji, w którym bez względu na zróżnicowanie pracowników każdy będzie szanowany i traktowany na równi z pozostałymi.</p> <p>Bank nie określa docelowych liczbowych wartości w zakresie zróżnicowania.</p>
--------------------------------	----	---

5. Tabela EU CC1 – Struktura regulacyjnych funduszy własnych

		a)	b)
		Kwoty	Źródło w oparciu o numery/litery referencyjne bilansu skonsolidowanego w ramach regulacyjnego zakresu konsolidacji
Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe			
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	214 500,00	(b)
	w tym: instrument typu 1	0	
	w tym: instrument typu 2	0	
	w tym: instrument typu 3	0	
2	Zyski zatrzymane	0	(g)
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	43 364 102,85	(e)
EU-3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	7 000 000,00	(f)
4	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3 CRR, i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0	
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)	0	
EU-5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend	0	
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	50 578 602,85	
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne			
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	0	
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-81 788,08	(a)
9	Nie dotyczy		
10	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 CRR) (kwota ujemna)	0	(c)
11	Rezerwy odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne z tytułu instrumentów finansowych, które nie zostały wycenione według wartości godziwej	0	
12	Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty	0	
13	Każdy wzrost kapitału własnego z tytułu aktywów sekurytyzowanych (kwota ujemna)	0	
14	Zyski lub straty z tytułu zobowiązań, wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji	0	
15	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)	0	
16	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I (kwota ujemna)	0	
17	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0	
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	

19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	
20	Nie dotyczy		
EU-20a	Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1250 %, jeżeli instytucja decyduje się na wariant odliczenia	0	
EU-20b	w tym: znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym (kwota ujemna)	0	
EU-20c	w tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)	0	
EU-20d	w tym: dostawy instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia (kwota ujemna)	0	
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 CRR) (kwota ujemna)	0	
22	Kwota przekraczająca próg 17,65 % (kwota ujemna)	0	
23	w tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0	
24	Nie dotyczy		
25	w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0	(c)
EU-25a	Straty za bieżący rok obrachunkowy (kwota ujemna)	0	
EU-25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I, z wyjątkiem przypadków, w których instytucja odpowiednio koryguje kwotę pozycji kapitału podstawowego Tier I, o ile takie obciążenia podatkowe obniżają kwotę tych pozycji, którą można maksymalnie wykorzystać w celu pokrycia ryzyka lub strat (kwota ujemna)	0	
26	Nie dotyczy		
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I, które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0	
27a	Inne korekty regulacyjne	-85 044,79	
28	Calkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-166 832,87	
29	Kapitał podstawowy Tier I	50 411 769,98	
Kapitał dodatkowy Tier I: instrumenty			
30	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	0	
31	w tym: zaklasyfikowane jako kapitał własny zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0	
32	w tym: zaklasyfikowane jako zobowiązania zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0	
33	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4 CRR, i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	0	
EU-33a	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 494a ust. 1 CRR, przeznaczona do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	0	
EU-33b	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 494b ust. 1 CRR, przeznaczona do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	0	
34	Kwalifikujący się kapitał Tier I uwzględniony w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier I (w tym udziały mniejszości nieuwzględnione w wierszu 5) wyemitowany przez jednostki zależne i będący w posiadaniu stron trzecich	0	
35	w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne	0	
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0	
Kapitał dodatkowy Tier I: korekty regulacyjne			
37	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale dodatkowym Tier I (kwota ujemna)	0	

38	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0	
39	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	
41	Nie dotyczy		
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II, które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (kwota ujemna)	0	
42a	Inne korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0	
43	Calkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0	
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0	
45	Kapitał Tier I (kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	50 411 769,98	
Kapitał Tier II: instrumenty			
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	0	(d)
47	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5 CRR, i powiązane ažio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II, zgodnie z art. 486 ust. 4 CRR	0	
EU-47a	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 494a ust. 2 CRR, przeznaczona do wycofania z kapitału Tier II	0	
EU-47b	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 494b ust. 2 CRR, przeznaczona do wycofania z kapitału Tier II	0	
48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty w kapitale dodatkowym Tier I nieuwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich	0	
49	w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne	0	
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	1 723 086,97	
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	1 723 086,97	
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne			
52	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane (kwota ujemna)	0	
53	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0	
54	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	
54a	Nie dotyczy		
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	
56	Nie dotyczy		

EU-56a	Kwalifikowalne odliczenia od kwalifikowalnych zobowiązań, które przekraczają pozycje zobowiązań kwalifikowalnych instytucji (kwota ujemna)	0	
EU-56b	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0	
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0	
58	Kapitał Tier II	1 723 086,97	
59	Łączny kapitał (kapitał Tier I + kapitał Tier II)	52 134 856,95	
60	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	173 318 081,40	
Współczynniki i wymogi kapitałowe, w tym bufory			
61	Kapitał podstawowy Tier I	0,2909	
62	Kapitał Tier I	0,2909	
63	Łączny kapitał	0,3008	
64	Łączne wymogi kapitałowe odnośnie do kapitału podstawowego Tier I instytucji	0,07	
65	w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	0,025	
66	w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0	
67	w tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0	
EU-67a	w tym: wymóg utrzymywania bufora globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (G-SII) lub bufora innych instytucji o znaczeniu systemowym (O-SII)	0	
EU-67b	w tym: dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia innych rodzajów ryzyka niż ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej	0	
68	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko) dostępny po spełnieniu minimalnych wymogów kapitałowych	0,2208	
Minima krajowe (jeżeli różnią się od ram Bazylea III)			
69	Nie dotyczy		
70	Nie dotyczy		
71	Nie dotyczy		
Kwoty poniżej progów odliczeń (przed ważeniem ryzyka)			
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach funduszy własnych i kwalifikowalnych zobowiązaniach podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)	4 295 860,41	
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 17,65 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)	0	
74	Nie dotyczy		
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 17,65 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 CRR)	1 022 684,00	
Pułapy stosowane do uwzględniania rezerw w kapitale Tier II			
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	0	
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	1 723 086,97	
78	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą wewnętrznych ratingów (przed zastosowaniem pułapu)	0	
79	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów	0	
Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania (mających zastosowanie wyłącznie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 1 stycznia 2022 r.)			

80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0	
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale dodatkowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0	
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0	

Opis instrumentów kapitałowych oraz ograniczeń zastosowanych do obliczania funduszy własnych

- 1) Fundusze własne Banku obejmują:
  - a) kapitał Tier I;
  - b) kapitał Tier II.
- 2) Kapitał Tier I Banku obejmuje:
  - a) Kapitał rezerwowy - fundusz zasobowy w wysokości 43 219 046,96 zł;
  - b) skumulowane inne całkowite dochody obejmujące fundusz z aktualizacji wyceny w wysokości 145 055,89 zł;
  - c) fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej w wysokości 7 000 000,00 zł;
  - d) fundusz udziałowy – Bank wykazuje bezpośrednio udziały opłacone do dnia 28 czerwca 2013 roku w wysokości 214 500,00 zł;
  - e) odliczenia z tytułu wartości niematerialnych i prawnych w wysokości 81 788,08 zł,
  - f) odliczenia z tytułu kwoty niedoboru pokrycia ekspozycji nieobsługiwanych w wysokości 85 044,79 zł.
- 3) Kapitał Tier II Banku obejmuje rezerwę na ryzyko ogólne do wysokości 1,25% aktywów ważonych ryzykiem, którą Bank tworzy zgodnie z Zasadami klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku Spółdzielczego w Człuchowie w wysokości 1 723 086,97 zł.

W kolumnie (b) niniejszej tabeli Bank uwzględnił odniesienie między pozycjami funduszy własnych zaprezentowanych w tabeli EU CC1 i odpowiednimi pozycjami bilansowymi w tabeli EU CC2 do celów wykazania źródła każdego istotnego parametru wejściowego dla informacji na temat funduszy własnych. Odniesienie w kolumnie (b) jest powiązane z odniesieniem w kolumnie (c) wzoru EU CC2.

6. Tabela EU CC2 – uzgodnienie regulacyjnych funduszy własnych z bilansem w zbadanym sprawozdaniu finansowym

Bank nie podlega konsolidacji dla celów rachunkowych ani ostrożnościowych (wypełnia obowiązki określone w Części Ósmej Rozporządzenia CRR na zasadzie indywidualnej) w związku z tym w Tabeli EU CC2 kolumny (a) i (b) zostały połączone. W kolumnie (c) zawarto odniesienie pozycji bilansowych do poszczególnych pozycji regulacyjnych funduszy własnych zawartych w Tabeli EU CC1.

		a/b	c
		Bilans zgodnie z opublikowanym sprawozdaniem finansowym	Odniesienie
		Na koniec okresu sprawozdawczego	
Aktywa – Podział według klas aktywów zgodnie z bilansem w opublikowanym sprawozdaniu finansowym			
1	Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	3 638 487,18	
2	Dłużne papiery wartościowe uprawnione do dyskonta w Banku Centralnym	0,00	
3	Należności od sektora finansowego	163 889 047,98	
4	Należności od sektora niefinansowego	119 544 766,94	
5	Należności od sektora budżetowego	39 988 651,82	
6	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0,00	
7	Dłużne papiery wartościowe	56 189 364,64	
8	Udziały lub akcje w jednostkach zależnych	0,00	
9	Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych	0,00	
10	Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych	0,00	
11	Udziały lub akcje w innych jednostkach	3 170 860,41	
12	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	0,00	
13	Wartości niematerialne i prawne	81 788,08	(a)
14	Rzeczowe aktywa trwałe	1 158 503,52	
15	Inne aktywa	451 075,95	
16	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 022 684,00	(c)
17	Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	87 493,43	
18	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	0,00	
19	Akcje własne	0,00	
20	Aktywa ogółem	389 222 723,95	
Zobowiązania – Podział według klas zobowiązań zgodnie z bilansem w opublikowanym sprawozdaniu finansowym			
1	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0,00	
2	Zobowiązania wobec sektora finansowego	0,00	
3	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	267 698 046,99	
4	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	47 069 720,82	

5	Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0,00	
6	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00	(d)
7	Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	0,00	
8	Fundusze specjalne i inne zobowiązania	13 323 263,99	
9	Koszty i przychody rozliczane w czasie	226 410,95	
10	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	470 720,00	(c)
11	Pozostałe rezerwy	958 177,25	
12	Zobowiązania podporządkowane	0,00	(d)
13	Zobowiązania ogółem	329 746 340,00	
Kapitał własny			
1	Kapitał (fundusz) podstawowy	214 800,00	(b)
2	Kapitał (fundusz) zapasowy	43 219 046,96	(g)
3	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	145 055,89	(e)
4	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	7 000 000,00	(f)
5	Zysk (strata) z lat ubiegłych		
6	Zysk (strata) netto	8 897 481,10	
7	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)		
8	Kapitał własny ogółem	59 476 383,95	

7. Tabela EU LIQA – Zarządzanie ryzykiem płynności

Numer wiersza	Informacje jakościowe
a)	<p>Solidne i efektywne zarządzanie ryzykiem płynności jest kluczowym czynnikiem zapewniającym stabilny rozwój działalności Banku oraz osiągnięcie odpowiedniego poziomu jego rentowności, z zachowaniem bezpieczeństwa środków powierzonych przez klientów.</p> <p>Strategiczne cele Banku w zakresie zarządzania ryzykiem płynności to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty; 2) zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji <p>Bank realizuje cele strategiczne poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) utrzymywanie przez Bank nadwyżki aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności); 2) realizowanie odpowiedniej strategii finansowania; 3) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym; 4) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w Grupowym Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy; 5) finansowanie na bezpiecznym poziomie należności powiększonych o majątek trwałe przez bazę depozytową powiększoną o fundusze własne z zachowaniem limitu przyjętego w Systemie Ochrony SGB; 6) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku; 7) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych oraz funduszy własnych w pasywach) na poziomie nieujemnym; 8) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;

Numer wiersza	Informacje jakościowe	
		<p>9) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;</p> <p>10) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności, w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.</p> <p>Opis polityki dotyczącej dywersyfikowania źródeł i okresu zapadalności planowanego finansowania zawarto w części niniejszego Raportu: Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</p>
b)	Struktura i organizacja funkcji zarządzania ryzykiem płynności (organ, statut, inne ustalenia)	<p>W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku uczestniczą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Rada Nadzorcza – która: <ol style="list-style-type: none"> a) w ramach pełnionego nadzoru dokonuje okresowej oceny i nadzoruje wszystkie aspekty polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku; b) zatwierdza cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem płynności, zawarte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem; w tym apetyt i tolerancję na ryzyko; c) ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności na podstawie okresowej, syntetycznej informacji na temat poziomu ryzyka, na jakie narażony jest Bank; d) zatwierdza, ujęte w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych. 2) Zarząd: <ol style="list-style-type: none"> 1) zapewnia skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem płynności; 2) zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem płynności; w tym limity ograniczające ryzyko; 3) wyznacza osoby odpowiedzialne za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem płynności; 4) odpowiada za utrzymanie ryzyka płynności na poziomie nie przekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą, wyrażonego apetytem i tolerancją na ryzyko. 3) Zespół sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych, który podlega Prezesowi Zarządu, wykonuje zadania związane z: <ol style="list-style-type: none"> a) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem zasad zarządzania ryzykiem płynności oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów; b) zgłaszaniem potrzeby zmian w polityce płynnościowej Banku; c) zapewnieniem zgodności niniejszej procedury ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem;

Numer wiersza	Informacje jakościowe	
		<p>d) proponowaniem wysokości przyjętych limitów ograniczających ryzyko;</p> <p>e) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, w tym płynności średnio i długoterminowej, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębionej analizy płynności długoterminowej;</p> <p>f) analizą wskaźników służących ocenie poziomu ryzyka płynności;</p> <p>g) monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów;</p> <p>h) oceną poziomu ryzyka płynności;</p> <p>i) wyznaczaniem wskaźników LCR i NSFR;</p> <p>j) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności;</p> <p>k) opracowywaniem scenariuszy sytuacji kryzysowych;</p> <p>l) opracowywaniem propozycji rekomendacji wydawanych przez Zarząd Banku dla komórki zarządzania „wolnymi środkami” mające na celu właściwe kształtowanie poziomu ryzyka płynności Banku;</p> <p>m) sporządzaniem raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej.</p> <p>4) Zespół finansowo-księgowy, który podlega Wiceprezesowi Zarządu ds. finansowych wykonuje zadania związane z:</p> <p>a) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem zasad zarządzania ryzykiem płynności oraz przygotowywaniem propozycji zmian procedury dla Zarządu, w zakresie zarządzania płynnością dzienną, bieżącą i krótkoterminową;</p> <p>b) optymalnym zarządzaniem środkami Banku oraz wywiązywaniem się Banku z zawartych umów, w tym zagospodarowywaniem nadwyżek środków.</p> <p>5) Pozostałe komórki lub osoby odpowiedzialne za:</p> <p>a) kontrolę i utrzymywanie limitów kasowych;</p> <p>b) sporządzanie wykazu kredytów do ewentualnej odsprzedaży na potrzeby Planu awaryjnego;</p> <p>c) przekazywanie do komórki zarządzania „wolnymi środkami” informacji niezbędnych do sporządzania prognozy przepływów pieniężnych.</p> <p>Dodatkowe informacje zawiera niniejszy Raport: Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</p>
c)	Opis stopnia centralizacji zarządzania płynnością i interakcje między jednostkami grupy	<p>Funkcje skarbowe w Banku, rozumiane jako zarządzanie stanem gotówki, wykonywane są przez komórkę zarządzania „wolnymi środkami”. Dyrektorzy poszczególnych jednostek organizacyjnych odpowiadają za utrzymywanie minimalnych i maksymalnych stanów kas, natomiast monitorowanie tych limitów jak i funkcje zarządzania płynnością wykonywane są przez komórkę monitorującą, co świadczy o ich pełnym scentralizowaniu.</p> <p>Dodatkowe informacje zawiera niniejszy Raport: Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</p>
d)	Zakres i charakter systemów sprawozdawczości	<p>Z punktu widzenia zarządzania płynnością Banku najważniejsza jest analiza poziomu płynności w ujęciu krótko i średnioterminowym. Jednakże w celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów dokonuje się analizy w poszczególnych przedziałach czasowych. Kluczowe znaczenie dla Banku ma</p>

Numer wiersza	Informacje jakościowe																															
i pomiaru ryzyka płynności	<p>kształtowanie się płynności w okresie do jednego miesiąca, które wymaga stałej, bieżącej oceny i analizy.</p> <p>Częstotliwość oraz rodzaje raportów przedstawia poniższa tabela:</p> <table border="1" data-bbox="544 421 1385 965"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Częstotliwość</th> <th rowspan="2">Zakres informacji</th> <th colspan="3">Odbiorca</th> </tr> <tr> <th>Rada Nadzorcza</th> <th>Zarząd</th> <th>Członek Zarządu</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Codziennie</td> <td>Kalkulacja wskaźnika LCR i NSFR</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Miesięcznie</td> <td>Informacja o ryzyku płynności</td> <td></td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Półrocznie</td> <td>Informacja o ryzyku płynności</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Rocznie</td> <td>1. Pogłębiona analiza płynności długoterminowej - rozszerzona informacja o ryzyku płynności 2. Weryfikacja obowiązujących limitów 3. Weryfikacja założeń i scenariuszy testów warunków skrajnych</td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Dodatkowe informacje zawiera niniejszy Raport: Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</p>				Częstotliwość	Zakres informacji	Odbiorca			Rada Nadzorcza	Zarząd	Członek Zarządu	Codziennie	Kalkulacja wskaźnika LCR i NSFR			X	Miesięcznie	Informacja o ryzyku płynności		X		Półrocznie	Informacja o ryzyku płynności	X			Rocznie	1. Pogłębiona analiza płynności długoterminowej - rozszerzona informacja o ryzyku płynności 2. Weryfikacja obowiązujących limitów 3. Weryfikacja założeń i scenariuszy testów warunków skrajnych	X	X	
Częstotliwość	Zakres informacji	Odbiorca																														
		Rada Nadzorcza	Zarząd	Członek Zarządu																												
Codziennie	Kalkulacja wskaźnika LCR i NSFR			X																												
Miesięcznie	Informacja o ryzyku płynności		X																													
Półrocznie	Informacja o ryzyku płynności	X																														
Rocznie	1. Pogłębiona analiza płynności długoterminowej - rozszerzona informacja o ryzyku płynności 2. Weryfikacja obowiązujących limitów 3. Weryfikacja założeń i scenariuszy testów warunków skrajnych	X	X																													
e)	<p>Polityki w zakresie zabezpieczenia i ograniczania ryzyka płynności, a także strategii i procesy w zakresie monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników ograniczających ryzyko</p>	<p>Celem ograniczania ryzyka płynności Bank wprowadził szereg limitów, pozwalających na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka. Poziom limitów został dostosowany do akceptowalnego poziomu ryzyka i tolerancji na ryzyko określonych przez Radę Nadzorczą w obowiązującej w Banku Strategii zarządzania ryzykiem. Dodatkowo w celu identyfikacji zwiększającego się ryzyka, rosnącego zapotrzebowania na płynność, a także stworzenia możliwości wczesnego podejmowania działań w celu ograniczania ryzyka Bank wprowadził zestaw wskaźników lub sytuacji wczesnego ostrzegania, m.in. w zakresie wykorzystania ustanowionych limitów na poziomie 90% i wyższym. W przypadku przekroczenia wskaźników wczesnego ostrzegania komórka monitorowania ryzyka przeprowadza:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analizę przyczyn niekorzystnych zmian wskaźników, czyli zdarzeń generujących przekroczenie (w tym określenie czy zdarzenia są jednorazowe, incydentalne lub długotrwałe oraz czy wynikają ze zdarzeń wewnętrznych lub zewnętrznych), 2) analizę czy zidentyfikowane zdarzenia powodujące przekroczenia wskaźników mogą negatywnie wpłynąć na płynność Banku, 3) ocenę możliwości powrotu wartości wskaźnika do poziomu bezpiecznego samoistnie (np.: z uwagi na sezonowość) lub na skutek działań Banku <p>i na podstawie przeprowadzonych analiz komórka monitorowania ryzyka przygotowuje rekomendację dalszego postępowania i przekazuje ją Zarządowi Banku.</p> <p>W Banku obowiązują następujące limity:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Regulacyjne: <ol style="list-style-type: none"> a) limit wskaźnika LCR, b) limit wskaźnika NSFR. 																														

Numer wiersza	Informacje jakościowe	
		<p>2) Limity wewnętrzne:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) limity luki niedopasowania, b) limit pokrycia pasywów niestabilnych aktywami nieobciążonymi powiększonymi o zobowiązania pozabilansowe otrzymane (bez gwarancji otrzymanych), c) limit maksymalnego poziomu zobowiązań pozabilansowych udzielonych, d) limit koncentracji depozytów, e) limit stabilności depozytów, f) limit płynności długoterminowej (wewnętrzny limit w IPS). <p>Monitorowanie stopnia wykorzystania limitów w zakresie limitu wskaźnika LCR i NSFR odbywa się z częstotliwością dzienną; w przypadku, w którym poziom wskaźnika LCR lub NSFR będzie się zbliżał do wartości ostrzegawczej, komórka monitorowania ryzyka powiadamia niezwłocznie Zarząd o zaistniałej sytuacji. Monitorowanie stopnia wykorzystania pozostałych limitów odbywa się z częstotliwością miesięczną. Raz w roku komórka monitorowania ryzyka, do końca IV kwartału przeprowadza weryfikację i jeżeli zachodzi taka potrzeba, aktualizację wielkości przyjętych limitów uwzględniającą czynniki makroekonomiczne oraz czynniki wewnętrzne, które zaistniały w Banku z zastosowaniem obowiązujących zasad. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych w kontekście zgodności z przyjętymi celami strategicznymi działania Banku i dopuszczalnym poziomem ryzyka płynności sporządzane są w formie pisemnej i przedstawiane Zarządowi jako propozycja ewentualnych zmian.</p> <p>W przypadku utraty lub zagrożenia utraty płynności finansowej Banku uruchamiany jest Awaryjny Plan Płynności. W Banku Plany Awaryjne opracowane zostały na wypadek, gdyby rozwiązania normalnie stosowane w bieżącym zarządzaniu płynnością okazały się bezskuteczne. Przy opracowaniu Planu Awaryjnego Bank uwzględnił obowiązki i korzyści wynikające z uczestnictwa w SSO. Awaryjny Plan Płynności Banku jest powiązany z Grupowym Planem Naprawy SSO. W celu zapewnienia jego skuteczności, przynajmniej raz w roku przeprowadzane są testy Awaryjnego Planu Płynności.</p> <p>Dodatkowe informacje zawiera niniejszy Raport: Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</p>
f)	Zarys awaryjnych planów finansowania banku	<p>Płynność finansowa jest podstawowym wyznacznikiem bezpieczeństwa Banku, mającym bezpośredni wpływ na wiarygodność i renomę całej instytucji. Bank działając jako instytucja społecznego zaufania, jest przygotowany do przewyciężenia każdej z możliwych przyczyn powstania ryzyka utraty płynności. Wszelkie procedury, przewidywane działania awaryjne, są szczegółowo ustalone jeszcze przed faktycznym wystąpieniem ryzyka utraty płynności. Plany awaryjne opracowane zostały na wypadek, gdyby rozwiązania normalnie stosowane w bieżącym zarządzaniu płynnością okazały się bezskuteczne.</p>

Numer wiersza	Informacje jakościowe
	<p>Awaryjny Plan Płynności zakłada, że głównymi wskaźnikami monitorującymi sytuację płynnościową Banku są wskaźniki LCR i NSFR. Bank rozpatruje uruchomienie Awaryjnego Planu Płynności w przypadkach, w których:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wartość dzienna wskaźnika LCR spadnie poniżej 100%; 2) wartość wskaźnika NSFR spadnie poniżej 100%. <p>W przypadku przekroczenia przez Bank wartości ostrzegawczych wskaźników Awaryjnego Planu Płynności Komórka monitorowania ryzyka przeprowadza dodatkowe analizy, które obejmują w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analizę przyczyn niekorzystnych zmian wskaźników, czyli zdarzeń generujących przekroczenie, w tym czy zdarzenia są jednorazowe i wynikają ze zdarzeń wewnętrznych czy zewnętrznych; 2) analizę wpływu zaistniałej sytuacji, powodującej przekroczenie wartości granicznej, na pozostałe obszary Banku, w tym inne wskaźniki Planu oraz funkcje krytyczne; 3) czas trwania niekorzystnej sytuacji (określenie czy zdarzenie ma charakter długo czy krótkotrwały i jak długo trend się utrzyma), w tym tymczasowości przekroczenia wartości granicznej wskaźnika; 4) możliwość powrotu wartości wskaźnika do poziomu bezpiecznego samoistnie lub na skutek działań Banku, niestanowiących realizacji strategii naprawy. <p>Na podstawie przeprowadzonych analiz Komórka monitorowania ryzyka przygotowuje rekomendację dalszego postępowania i przekazuje ją Zarządowi Banku. W oparciu o otrzymaną informację Zarząd Banku podejmuje decyzję o uruchomieniu planu awaryjnego lub o odstąpieniu od uruchomienia wraz z uzasadnieniem, w tym w szczególności Zarząd Banku podejmuje decyzję o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) odstąpieniu od uruchomienia planu awaryjnego, jeżeli:<ol style="list-style-type: none"> a) przekroczenie ma charakter jednorazowy, będzie utrzymywało się w krótkim okresie czasu oraz zaistniała sytuacja, powodująca przekroczenie wartości ostrzegawczej w istotnym zakresie nie oddziałuje negatywnie na pozostałe obszary działalności Banku; b) wskaźnik LCR utrzymuje się poniżej wartości ostrzegawczej i powyżej wartości krytycznej oraz Bank jest w stanie udowodnić, że na podstawie dostępnych opcji naprawy, w terminie do 1 miesiąca jest w stanie naprawić wskaźnik LCR powyżej wartości ostrzegawczej; 2) uruchomieniu planu awaryjnego – w pozostałych przypadkach. <p>Niezależnie od wskazanych powyżej sytuacji inicjujących, Awaryjny Plan Płynności uruchamiany jest zawsze w przypadkach gwałtownego wypływu depozytów, powstałego w wyniku zmaterializowania się ryzyka reputacji.</p>

Numer wiersza	Informacje jakościowe	
		<p>W celu podtrzymania lub odzyskania stabilności finansowej w sytuacji stresowej Bank stosuje warianty naprawy stanowiące, odpowiednio do sytuacji Banku, kombinację opisanych poniżej opcji naprawy, przy czym w pierwszej kolejności Bank będzie stosował opcje, które są najbardziej wykonalne.</p> <p>Głównymi opcjami naprawy, które mogą być przez Bank zastosowane są:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opcje do zastosowania w ramach wewnętrznych działań Banku lub dostarczane przez Bank Zrzeszający: <ol style="list-style-type: none"> a) zerwanie lokat terminowych złożonych w Banku Zrzeszającym; b) wykorzystanie środków na rachunku Minimum Depozytowego Banku; c) wykorzystanie przyznaných linii kredytowych z Banku Zrzeszającego; d) pozyskanie nowych depozytów po zwiększonym koszcie finansowania; e) wstrzymanie uruchomień nowych kredytów. 2) opcje funkcjonujące w ramach przepisów SSO, które zgodnie z zapisami Umowy mogą zostać użyte po przekroczeniu przez wskaźnik monitorowania Planu wartości krytycznej: <ol style="list-style-type: none"> a) pożyczka płynnościowa z wyodrębnionej puli środków z Funduszu Pomocowego udzielona przez Spółdzielnię; b) wykorzystanie środków na rachunku Minimum Depozytowego Banku; c) pożyczka płynnościowa udzielona przez Spółdzielnię z części płynnościowej Funduszu Pomocowego; 3) opcje dostarczane przez podmioty zewnętrzne: <ol style="list-style-type: none"> a) pozyskanie zabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego; b) pozyskanie kredytu refinansowego z NBP. <p>Dodatkowe informacje zawiera niniejszy Raport: Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</p>
g)	Wyjaśnienie sposobu stosowania testów warunków skrajnych	<p>Przeprowadzaniem testów warunków skrajnych zajmuje się Spółdzielnia, zgodnie z następującymi scenariuszami opisanymi w Grupowym Planie Naprawy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) scenariuszem systemowym, opartym na scenariuszu przygotowanym przez NBP, czyli zakładającym kryzys makroekonomiczny, w którym założono pogorszenie koniunktury, skutkujące obniżeniem tempa wzrostu gospodarczego, a w konsekwencji pogorszeniem jakości portfela kredytowego. W tym scenariuszu ocena została dokonana w dwóch etapach: <ul style="list-style-type: none"> – etap pierwszy – odpływ depozytów, – etap drugi – ocena łączna; 2) scenariuszami indywidualnymi zakładającymi: <ul style="list-style-type: none"> - materializację ryzyka koncentracji ekspozycji kredytowych; - wzrost kosztu finansowania depozytów; - spadek stóp procentowych; - kryzys na rynku rolnym. <p>Dla każdego scenariusza określany jest wpływ sytuacji skrajnej na określone w Grupowym Planie Naprawy obszary krytyczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) płynności, mierzone wskaźnikami: LCR oraz NSFR;

Numer wiersza	Informacje jakościowe	
		<p>2) rentowności (w tym poziom ryzyka kredytowego), mierzony wskaźnikami: ROA, C/I, należności zagrożonych, poziomu orezerwowania;</p> <p>3) wypłacalności, mierzony wskaźnikami: TCR oraz dźwigni finansowej.</p> <p>Wyniki testów przekazywane są w okresach kwartalnych, przez Spółdzielnię do Banku. Aktualizacja scenariuszy testowych następuje przynajmniej w okresach rocznych wraz z aktualizacją Grupowego Planu Naprawy. W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że realizacja scenariusza powoduje obniżenie wskaźników LCR lub NSFR poniżej wartości ostrzegawczej (określonej w Awaryjnym Planie Płynności) Bank ocenia czy dysponuje odpowiednimi instrumentami niwelującymi negatywne skutki realizacji scenariusza (tj. Bank ocenia, czy w ramach opisanych w Awaryjnym Planie Płynności opcji naprawy, doprowadziłby do poprawy wskaźnika LCR/NSFR do poziomu powyżej wartości ostrzegawczej) lub podejmuje działania ograniczające ryzyko (jeżeli nie byłby w stanie naprawić sytuacji). Tak więc Awaryjny Plan Płynności Banku jest powiązany z Grupowym Planem Naprawy SSO, na podstawie którego wykonywane są testy warunków skrajnych.</p> <p>Bank ponadto w okresach kwartalnych szacuje kapitał wewnętrzny na ryzyko płynności na wzór testu opisanego w Grupowym Planie Naprawy w zakresie w jakim dotyczy on wpływu depozytów. W związku z tym, że wartość wskaźnika LCR nie spadła poniżej określonej w Awaryjnym Planie Płynności wartości krytycznej Bank nie szacował kosztu przywrócenia poziomu wskaźnika do poziomu wartości krytycznej. Tak więc na dzień 31.12.2023r. Bank nie tworzył kapitału wewnętrznego na ryzyko płynności, czyli nie wystąpiło zagrożenie, że przyjęty przez Radę Nadzorczą w Strategii Banku Spółdzielczego w Człuchowie na lata 2021-2025 limit określający akceptowalny poziom ryzyka płynności będzie przekroczony. Wymóg kapitałowy na ryzyko płynności nie może przekroczyć 5% funduszy własnych.</p> <p>Dodatkowe informacje zawiera niniejszy Raport: Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</p>
h)	<p>Zatwierdzone przez organ zarządzający oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem płynności w instytucji, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem płynności są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii instytucji</p>	<p>Patrz niniejszy Raport: Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Człuchowie</p>

Numer wiersza	Informacje jakościowe																																							
<p>Zatwierdzone przez organ zarządzający zwięzłe oświadczenie na temat ryzyka płynności, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka płynności instytucji związany ze strategią działalności. Oświadczenie to zawiera najważniejsze wskaźniki i dane liczbowe (inne niż te uwzględnione już we wzorze EU LIQ1 w niniejszym wykonawczym standardzie technicznym) zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem płynności przez instytucję, w tym interakcji między profilem ryzyka płynności instytucji a tolerancją na ryzyko określoną przez organ zarządzający.</p> <p>Wskaźniki te obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Limity koncentracji w odniesieniu do 	<p>Wybrane dane liczbowe i wskaźniki charakteryzujące płynność na dzień 31.12.2023r.</p>																																							
	<p>1) Źródła finansowania i ich struktura:</p>																																							
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Lp.</th> <th rowspan="2">Wyszczególnienie</th> <th colspan="2">31.12.2023</th> </tr> <tr> <th>stan</th> <th>udział w %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>depozyty ogółem</td> <td>313 848 481,43</td> <td>80,63%</td> </tr> <tr> <td>a)</td> <td>sektor niefinansowy</td> <td>266 785 587,52</td> <td>68,54%</td> </tr> <tr> <td>b)</td> <td>sektor budżetowy</td> <td>47 062 893,91</td> <td>12,09%</td> </tr> <tr> <td>c)</td> <td>sektor finansowy</td> <td>0</td> <td>0,00%</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>środki pozyskane od banków</td> <td>0</td> <td>0,00%</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>kapitał udziałowy, kapitał rezerwowy, zasobowy</td> <td>50 433 846,96</td> <td>12,96%</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>pozostałe pasywa</td> <td>24 940 395,56</td> <td>6,41%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>pasywa ogółem</td> <td>389 222 723,95</td> <td>100,00%</td> </tr> </tbody> </table>			Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2023		stan	udział w %	1	depozyty ogółem	313 848 481,43	80,63%	a)	sektor niefinansowy	266 785 587,52	68,54%	b)	sektor budżetowy	47 062 893,91	12,09%	c)	sektor finansowy	0	0,00%	2	środki pozyskane od banków	0	0,00%	3	kapitał udziałowy, kapitał rezerwowy, zasobowy	50 433 846,96	12,96%	4	pozostałe pasywa	24 940 395,56	6,41%		pasywa ogółem	389 222 723,95	100,00%
Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2023																																						
		stan	udział w %																																					
1	depozyty ogółem	313 848 481,43	80,63%																																					
a)	sektor niefinansowy	266 785 587,52	68,54%																																					
b)	sektor budżetowy	47 062 893,91	12,09%																																					
c)	sektor finansowy	0	0,00%																																					
2	środki pozyskane od banków	0	0,00%																																					
3	kapitał udziałowy, kapitał rezerwowy, zasobowy	50 433 846,96	12,96%																																					
4	pozostałe pasywa	24 940 395,56	6,41%																																					
	pasywa ogółem	389 222 723,95	100,00%																																					
<p>2) Depozyty uznane za stabilne źródło finansowania w rozbiu na poszczególne grupy podmiotów:</p>																																								
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Wyszczególnienie</th> <th>Osad</th> </tr> <tr> <th>31.12.2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Suma osadu sektora niefinansowego, w tym:</td> <td>234 814 351,82</td> </tr> <tr> <td>Środki gospodarstw domowych</td> <td>215 464 027,91</td> </tr> <tr> <td>Środki pozostałych podmiotów sektora niefinansowego</td> <td>19 350 323,91</td> </tr> <tr> <td>Suma osadu instytucji samorządowych</td> <td>40 277 135,97</td> </tr> <tr> <td>RAZEM OSAD</td> <td>275 091 487,79</td> </tr> </tbody> </table>			Wyszczególnienie	Osad	31.12.2023	Suma osadu sektora niefinansowego, w tym:	234 814 351,82	Środki gospodarstw domowych	215 464 027,91	Środki pozostałych podmiotów sektora niefinansowego	19 350 323,91	Suma osadu instytucji samorządowych	40 277 135,97	RAZEM OSAD	275 091 487,79																									
Wyszczególnienie	Osad																																							
	31.12.2023																																							
Suma osadu sektora niefinansowego, w tym:	234 814 351,82																																							
Środki gospodarstw domowych	215 464 027,91																																							
Środki pozostałych podmiotów sektora niefinansowego	19 350 323,91																																							
Suma osadu instytucji samorządowych	40 277 135,97																																							
RAZEM OSAD	275 091 487,79																																							
<p>3) Wskaźniki płynności:</p>																																								
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Lp.</th> <th>Wyszczególnienie</th> <th>31.12.2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>aktywa płynne</td> <td>207 972 550,79</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>lokaty PLN w Banku Zrzeszającym</td> <td>126 478 400,00</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>depozyty stabilne (pasywa stabilne)</td> <td>275 091 487,79</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>baza depozytowa</td> <td>313 848 481,43</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>pasywa niestabilne</td> <td>40 893 582,55</td> </tr> </tbody> </table>			Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2023	1	aktywa płynne	207 972 550,79	2	lokaty PLN w Banku Zrzeszającym	126 478 400,00	3	depozyty stabilne (pasywa stabilne)	275 091 487,79	4	baza depozytowa	313 848 481,43	5	pasywa niestabilne	40 893 582,55																				
Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2023																																						
1	aktywa płynne	207 972 550,79																																						
2	lokaty PLN w Banku Zrzeszającym	126 478 400,00																																						
3	depozyty stabilne (pasywa stabilne)	275 091 487,79																																						
4	baza depozytowa	313 848 481,43																																						
5	pasywa niestabilne	40 893 582,55																																						

Numer wiersza	Informacje jakościowe																																									
	<p>puli zabezpieczeń i źródeł finansowania (zarówno produktów, jak i kontrahentów)</p>	6	kredyty	159 905 471,93																																						
		7	suma bilansowa	389 222 723,95																																						
		8	fundusze własne	52 134 856,95																																						
		9	majątek trwały	1 158 503,52																																						
		10	zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania	17 830 224,50																																						
	<p>• Dostosowane do indywidualnych potrzeb narzędzia pomiaru lub mierniki, które oceniają strukturę bilansu banku lub prognozują przepływy pieniężne oraz przyszłe pozycje płynności, z uwzględnieniem ryzyka pozabilansowego o właściwego dla danego banku</p>	11	zobowiązania pozabilansowe udzielone	18 464 777,81																																						
		12	rezerwa na ryzyko ogólne	7 000 000,00																																						
		13	depozyty niegwarantowane przez BFG	71 256 181,66																																						
			WSKAŹNIKI (w %)																																							
			1	aktywa płynne / suma bilansowa	53,43%																																					
			2	baza depozytowa / kredyty	196,27%																																					
			3	depozyty stabilne / kredyty	172,03%																																					
			4	zobowiązania pozabilansowe udzielone / aktywa płynne	8,88%																																					
			5	zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania / aktywa płynne	8,57%																																					
			6	zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania / suma bilansowa	4,58%																																					
			7	rezerwa na ryzyko ogólne / suma bilansowa	1,80%																																					
			8	wskaźnik zrywalności depozytów	0,64%																																					
			9	depozyty niegwarantowane przez BFG / aktywa płynne	34,26%																																					
	<p>• Ekspozycje na ryzyko płynności i potrzeby w zakresie finansowania na poziomie poszczególnych podmiotów prawnych, zagranicznych oddziałów i jednostek</p>	4) Wskaźniki wczesnego ostrzeżenia:																																								
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Lp.</th> <th>Wyszczególnienie</th> <th colspan="2">Zakres ostrzegawczy dynamiki</th> <th>Dynamika k/k</th> <th>Dynamika m/m</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>depozyty gospodarstw domowych</td> <td><=</td> <td>95%</td> <td>106,20%</td> <td>102,12%</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>depozyty pozostałych podmiotów sektora niefinansowego</td> <td><=</td> <td>90%</td> <td>126,72%</td> <td>101,18%</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>depozyty budżetu</td> <td><=</td> <td>85%</td> <td>96,61%</td> <td>84,03%</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>środki dużych deponentów</td> <td>>=</td> <td>120%</td> <td>78,87%</td> <td>83,43%</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>depozyty osób wewnętrznych</td> <td>>=</td> <td>120%</td> <td>114,09%</td> <td>117,85%</td> </tr> </tbody> </table>					Lp.	Wyszczególnienie	Zakres ostrzegawczy dynamiki		Dynamika k/k	Dynamika m/m	1	depozyty gospodarstw domowych	<=	95%	106,20%	102,12%	2	depozyty pozostałych podmiotów sektora niefinansowego	<=	90%	126,72%	101,18%	3	depozyty budżetu	<=	85%	96,61%	84,03%	4	środki dużych deponentów	>=	120%	78,87%	83,43%	5	depozyty osób wewnętrznych	>=	120%	114,09%	117,85%
Lp.	Wyszczególnienie	Zakres ostrzegawczy dynamiki		Dynamika k/k	Dynamika m/m																																					
1	depozyty gospodarstw domowych	<=	95%	106,20%	102,12%																																					
2	depozyty pozostałych podmiotów sektora niefinansowego	<=	90%	126,72%	101,18%																																					
3	depozyty budżetu	<=	85%	96,61%	84,03%																																					
4	środki dużych deponentów	>=	120%	78,87%	83,43%																																					
5	depozyty osób wewnętrznych	>=	120%	114,09%	117,85%																																					

Numer wiersza	Informacje jakościowe																																						
	zależnych, z uwzględnieniem ograniczeń prawnych, regulacyjnych i operacyjnych dotyczących możliwości transferu płynności	6	depozyty podmiotów finansowych	>=	120%	nd	nd																																
		7	zobowiązania pozabilansowe udzielone dot. finansowania (linie płynnościowe)	>=	120%	109,8%	105,84%																																
		8	kredyty w rb i ror	>=	120%	88,9%	87,27%																																
		9	kredyty przeterminowane	>=	120%	100,5%	nd																																
	<ul style="list-style-type: none"> Pozycje bilansowe i pozabilansowe w podziale na przedziały terminów zapadalności i wynikające z nich niedobory płynności 	5) Wykorzystanie obowiązujących limitów																																					
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Wyszczególnienie</th> <th>Limit</th> <th>Wartość 31.12.2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Limit maksymalnego poziomu zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej</td> <td>max 8%</td> <td>4,74%</td> </tr> <tr> <td>Limit udziału łącznego dużego zaangażowania deponentów sektora niefinansowego w depozytach podmiotów niefinansowych</td> <td>max 20%</td> <td>4,24%</td> </tr> <tr> <td>Limit stabilności depozytów rozumiany jako udział poziomu osadu na rachunkach podmiotów niefinansowych i instytucji samorządowych w bazie depozytowej</td> <td>min 60%</td> <td>87,65%</td> </tr> <tr> <td>Limit płynności długoterminowej, rozumiany jako wskaźnik pokrycia kredytów powiększonych o majątek trwały bazą depozytową powiększoną o fundusze własne</td> <td>min 105%</td> <td>227,23%</td> </tr> <tr> <td>Limit pokrycia kredytów powiększonych o majątek trwały pasywami stabilnymi powiększonymi o fundusze własne</td> <td>min 100%</td> <td>203,17%</td> </tr> <tr> <td>Limit pokrycia pasywów niestabilnych aktywami nieobciążonymi powiększonymi o zobowiązania pozabilansowe</td> <td>min 100%</td> <td>508,57%</td> </tr> </tbody> </table>					Wyszczególnienie	Limit	Wartość 31.12.2023	Limit maksymalnego poziomu zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej	max 8%	4,74%	Limit udziału łącznego dużego zaangażowania deponentów sektora niefinansowego w depozytach podmiotów niefinansowych	max 20%	4,24%	Limit stabilności depozytów rozumiany jako udział poziomu osadu na rachunkach podmiotów niefinansowych i instytucji samorządowych w bazie depozytowej	min 60%	87,65%	Limit płynności długoterminowej, rozumiany jako wskaźnik pokrycia kredytów powiększonych o majątek trwały bazą depozytową powiększoną o fundusze własne	min 105%	227,23%	Limit pokrycia kredytów powiększonych o majątek trwały pasywami stabilnymi powiększonymi o fundusze własne	min 100%	203,17%	Limit pokrycia pasywów niestabilnych aktywami nieobciążonymi powiększonymi o zobowiązania pozabilansowe	min 100%	508,57%												
Wyszczególnienie	Limit	Wartość 31.12.2023																																					
Limit maksymalnego poziomu zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej	max 8%	4,74%																																					
Limit udziału łącznego dużego zaangażowania deponentów sektora niefinansowego w depozytach podmiotów niefinansowych	max 20%	4,24%																																					
Limit stabilności depozytów rozumiany jako udział poziomu osadu na rachunkach podmiotów niefinansowych i instytucji samorządowych w bazie depozytowej	min 60%	87,65%																																					
Limit płynności długoterminowej, rozumiany jako wskaźnik pokrycia kredytów powiększonych o majątek trwały bazą depozytową powiększoną o fundusze własne	min 105%	227,23%																																					
Limit pokrycia kredytów powiększonych o majątek trwały pasywami stabilnymi powiększonymi o fundusze własne	min 100%	203,17%																																					
Limit pokrycia pasywów niestabilnych aktywami nieobciążonymi powiększonymi o zobowiązania pozabilansowe	min 100%	508,57%																																					
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Luka</th> <th>Do 1 miesiąca</th> <th>Do 3 miesięcy</th> <th>Do 6 miesięcy</th> <th>Do 12 miesięcy</th> <th>1 do 2 lat</th> <th>2 do 5 lat</th> <th>5 do 10 lat</th> <th>10 do 20 lat</th> <th>Powyżej 20 lat</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>limit</td> <td>Min 1,00</td> <td>Min 1,00</td> <td>Min 1,00</td> <td>Min 1,00</td> <td>Max 1,00</td> <td>Max 1,00</td> <td>Max 1,00</td> <td>Max 1,00</td> <td>Max 1,00</td> </tr> <tr> <td>Wskaźnik luki m-c 12/2023</td> <td>3,93</td> <td>4,09</td> <td>4,30</td> <td>4,63</td> <td>0,50</td> <td>0,55</td> <td>0,43</td> <td>0,27</td> <td>0,15</td> </tr> </tbody> </table>								Luka	Do 1 miesiąca	Do 3 miesięcy	Do 6 miesięcy	Do 12 miesięcy	1 do 2 lat	2 do 5 lat	5 do 10 lat	10 do 20 lat	Powyżej 20 lat	limit	Min 1,00	Min 1,00	Min 1,00	Min 1,00	Max 1,00	Max 1,00	Max 1,00	Max 1,00	Max 1,00	Wskaźnik luki m-c 12/2023	3,93	4,09	4,30	4,63	0,50	0,55	0,43	0,27	0,15
Luka	Do 1 miesiąca	Do 3 miesięcy	Do 6 miesięcy	Do 12 miesięcy	1 do 2 lat	2 do 5 lat	5 do 10 lat	10 do 20 lat	Powyżej 20 lat																														
limit	Min 1,00	Min 1,00	Min 1,00	Min 1,00	Max 1,00	Max 1,00	Max 1,00	Max 1,00	Max 1,00																														
Wskaźnik luki m-c 12/2023	3,93	4,09	4,30	4,63	0,50	0,55	0,43	0,27	0,15																														
		6) Koncentracja dużych zaangażowań pasywnych Banku:																																					
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Lp.</th> <th>Wyszczególnienie</th> <th>Kwota</th> <th>Udział w depozytach podmiotów niefinansowych</th> <th>Limit</th> <th>Wykorzystanie limitu</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>Depozyty dużych deponentów sektora niefinansowego</td> <td>11 312 360,78</td> <td>4,24%</td> <td>20,00%</td> <td>21,20%</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>Depozyty dużych deponentów gospodarstw domowych</td> <td>8 829 001,74</td> <td>3,31%</td> <td>x</td> <td>x</td> </tr> </tbody> </table>					Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Udział w depozytach podmiotów niefinansowych	Limit	Wykorzystanie limitu		Depozyty dużych deponentów sektora niefinansowego	11 312 360,78	4,24%	20,00%	21,20%	1	Depozyty dużych deponentów gospodarstw domowych	8 829 001,74	3,31%	x	x															
Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Udział w depozytach podmiotów niefinansowych	Limit	Wykorzystanie limitu																																		
	Depozyty dużych deponentów sektora niefinansowego	11 312 360,78	4,24%	20,00%	21,20%																																		
1	Depozyty dużych deponentów gospodarstw domowych	8 829 001,74	3,31%	x	x																																		

Numer wiersza	Informacje jakościowe					
	2	Depozyty dużych deponentów pozostałych podmiotów sektora niefinansowego	2 483 359,04	0,93%	x	x
		Stożenie koncentracji depozytów osób wewnętrznych sektora niefinansowego (w %)	x	x	1,78%	x
		Udział dużych depozytów w bazie depozytowej (w %)	x	x	7,25%	x
		Udział depozytów gwarantowanych przez BFG w bazie depozytowej (w %)	x	x	77,30%	x
		Udział depozytów elektronicznych w bazie depozytowej (w %)	x	x	49,47%	x
	<p>Na dzień 31.12.2023r. płynność w Banku utrzymywała się na prawidłowym poziomie. W Banku nie wystąpiły sytuacje braku środków na regulowanie bieżących zobowiązań. Limity zarządzania płynnością ukształtowały się w granicach ustalonych norm. Na dzień 31.12.2023r. analiza wskaźników wczesnego ostrzegania wykazała, że jeden wskaźnik został przekroczony i dotyczyło to spadku depozytów JST biorących udział w wyznaczaniu osadu licząc m/m (przyjęty próg to spadek powyżej 15%, a odnotowany to 15,97%), co nominalnie stanowi kwotę ok. 9 000 tys. zł. Mimo tak istotnego obniżenie depozytów JST nie wpłynęło to na zwiększenie ryzyka płynności, Bank nie miał problemów z realizacją bieżących zobowiązań, jak i z dotrzymaniem przyjętych limitów. Nie było więc konieczne podejmowanie dodatkowych rozwiązań. Na koniec IV kwartału 2023r. Bank nie tworzył kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka płynności.</p> <p>Zebrane dane wskazują, że Bank na dzień 31.12.2023r. nie zrealizował ogólnych założeń w zakresie kwoty planowanych do pozyskania i utrzymania źródeł finansowania, Plan został wykonany w 98,51%, a do pełnej jego realizacja zabrakło 4 731 tys. zł depozytów. W Planie założono również, iż środki stabilne będą utrzymywały się na poziomie powyżej 65% depozytów ogółem i na dzień 31.12.2023r. założenie to zostało zrealizowane, wskaźnik stabilności osiągnął wartość 87,65%, czyli znacznie przewyższając dane zawarte w Planie pozyskania i utrzymania środków uznanych za stabilne źródło finansowania.</p> <p>Informacje dotyczące luki płynności i wskaźnika LCR/NSFR zawarte zostały w Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF</p>					

8. Tabela EU CRA – Ogólne informacje jakościowe na temat ryzyka kredytowego

Ujawniane informacje jakościowe																	
a)	<p>Ryzyko kredytowe Banku wynika głównie z następujących rodzajów aktywów: udzielonych kredytów i/lub zobowiązań pozabilansowych, inwestycji finansowych. Z ryzykiem kredytowym powiązane jest również ryzyko koncentracji ekspozycji (wynikające np. z koncentracji podmiotowych, sektorowych, branżowych, produktowych, zabezpieczeń) oraz ryzyko inwestycji (np. w aspekcie związanym z utratą zainwestowanych środków). Ryzyko kredytowe jest podstawowym czynnikiem ryzyka w działalności Banku, a podejmowanie ryzyka kredytowego jest podstawową działalnością Banku. Bank posiada polityki i procedury dotyczące akceptowania, pomiaru, monitorowania i zarządzania ryzykiem kredytowym. Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zachowanie odpowiedniego poziomu ryzyka przy jednoczesnym wykonaniu planowanych zadań finansowych, tj. poszukiwanie takiego poziomu ryzyka kredytowego, który optymalizuje wynik finansowy Banku. Z kolei zidentyfikowane ryzyka w obszarze zarządzania ryzykiem inwestycji odnoszą się do ryzyka kredytowego wynikającego z sytuacji ekonomiczno-finansowej emitenta instrumentu finansowego, ryzyka braku osiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji, ryzyka płynności polegającej na braku gwarancji szybkiego zbycia instrumentu po cenie odzwierciedlającej ich bieżącą wartość oraz ryzyka odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej.</p> <p>Bank zdeponowane przez klientów środki inwestuje w działalność kredytową a nadwyżkę środków lokuje w Banku Zrzeszającym oraz za pośrednictwem Banku Zrzeszającego lub po uzyskaniu zgody Banku Zrzeszającego w inne instrumenty finansowe. Bank przestrzega limitów ustanowionych w ramach apetytu na ryzyko kredytowe oraz przez SSO. Działalność kredytowa jest istotną metodą inwestowania znajdujących się w dyspozycji Banku środków finansowych. Nieodłączną cechą tej działalności jest związane z nią ryzyko, przejawiające się w występowaniu szeregu zagrożeń, z których najważniejszym jest ryzyko płynności, tak jak ryzyko niedotrzymania terminu spłaty kredytów. Bank definiuje ryzyko kredytowe jako ryzyko związane z brakiem zwrotu należności lub zagrożeniem braku zwrotu należności.</p> <p>Na dzień 31.12.2023 roku głównymi źródłami ryzyka kredytowego, wynikającymi z zakładanego modelu biznesowego były niżej przedstawione obszary:</p>																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Obszar</th> <th>Typ dłużnika</th> <th>Stan na 31.12.2023r.</th> <th>Stan na 31.12.2022r.</th> <th>Opis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">Kredyty i pożyczki</td> <td>Osoby prywatne / gospodarstwa domowe</td> <td>47 355 574,31</td> <td>51 925 873,97</td> <td>Dominującą grupę ekspozycji w ramach osób prywatnych stanowią kredyty mieszkaniowe których udział wyniósł na koniec 2023 roku 86,46% należności od osób fizycznych. Ponadto w ramach kredytów udzielanych osobom prywatnym, Bank oferuje kredyty gotówkowe, kredyty w rachunkach oszczędnościowo rozliczeniowych oraz karty kredytowe.</td> </tr> <tr> <td>Podmioty gospodarcze</td> <td>31 870 616,80</td> <td>29 101 833,29</td> <td>Kredyty dla podmiotów gospodarczych obejmują przede wszystkim kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych oraz przedsiębiorstw i spółek prywatnych. W ofercie Banku dla podmiotów gospodarczych znajdują się kredyty inwestycyjne, kredyty obrotowe, kredyty w rachunkach bieżących oraz gwarancje i poręczenia. Najwyższy udział ekspozycji udzielanych w ramach sektora podmiotów gospodarczych stanowiły kredyty inwestycyjne – udział na poziomie 64,65% kredytów w ramach tego sektora.</td> </tr> </tbody> </table>	Obszar	Typ dłużnika	Stan na 31.12.2023r.	Stan na 31.12.2022r.	Opis	Kredyty i pożyczki	Osoby prywatne / gospodarstwa domowe	47 355 574,31	51 925 873,97	Dominującą grupę ekspozycji w ramach osób prywatnych stanowią kredyty mieszkaniowe których udział wyniósł na koniec 2023 roku 86,46% należności od osób fizycznych. Ponadto w ramach kredytów udzielanych osobom prywatnym, Bank oferuje kredyty gotówkowe, kredyty w rachunkach oszczędnościowo rozliczeniowych oraz karty kredytowe.	Podmioty gospodarcze	31 870 616,80	29 101 833,29	Kredyty dla podmiotów gospodarczych obejmują przede wszystkim kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych oraz przedsiębiorstw i spółek prywatnych. W ofercie Banku dla podmiotów gospodarczych znajdują się kredyty inwestycyjne, kredyty obrotowe, kredyty w rachunkach bieżących oraz gwarancje i poręczenia. Najwyższy udział ekspozycji udzielanych w ramach sektora podmiotów gospodarczych stanowiły kredyty inwestycyjne – udział na poziomie 64,65% kredytów w ramach tego sektora.		
Obszar	Typ dłużnika	Stan na 31.12.2023r.	Stan na 31.12.2022r.	Opis													
Kredyty i pożyczki	Osoby prywatne / gospodarstwa domowe	47 355 574,31	51 925 873,97	Dominującą grupę ekspozycji w ramach osób prywatnych stanowią kredyty mieszkaniowe których udział wyniósł na koniec 2023 roku 86,46% należności od osób fizycznych. Ponadto w ramach kredytów udzielanych osobom prywatnym, Bank oferuje kredyty gotówkowe, kredyty w rachunkach oszczędnościowo rozliczeniowych oraz karty kredytowe.													
	Podmioty gospodarcze	31 870 616,80	29 101 833,29	Kredyty dla podmiotów gospodarczych obejmują przede wszystkim kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych oraz przedsiębiorstw i spółek prywatnych. W ofercie Banku dla podmiotów gospodarczych znajdują się kredyty inwestycyjne, kredyty obrotowe, kredyty w rachunkach bieżących oraz gwarancje i poręczenia. Najwyższy udział ekspozycji udzielanych w ramach sektora podmiotów gospodarczych stanowiły kredyty inwestycyjne – udział na poziomie 64,65% kredytów w ramach tego sektora.													

	Rolnicy indywidualni i działy specjalne produkcji rolnej	50 897 387,99	43 336 201,46	W ramach sektora rolniczego Bank udziela kredytów inwestycyjnych, obrotowych oraz kredytów w rachunkach bieżących. Najwyższy udział w strukturze kredytów udzielanych rolnikom stanowią kredyty inwestycyjne o udziale stanowiącym 50,85% wartości ekspozycji w ramach tego sektora.																				
	Instytucje niekomercyjne / stowarzyszenia	710 291,40	676 547,02	Na portfel kredytów udzielanych dla instytucji niekomercyjnych składają się wyłącznie kredyty inwestycyjne udzielone wspólnotom mieszkaniowym.																				
	Jednostki samorządu terytorialnego	47 086 651,82	32 392 077,77	Kredyty udzielane jednostkom budżetowym charakteryzują się słabym zróżnicowaniem pod względem produktowym. Na portfel kredytów w ramach sektora jednostek samorządu terytorialnego składa się: trzy kredyty w rachunku bieżącym oraz 16 kredytów inwestycyjnych.																				
	Podmioty finansowe	1 688 046,63	2 286 222,62	Na portfel kredytowy podmiotów finansowych składa się jeden kredyt udzielony spółce zależnej od Banku Zrzeszającego. Zobowiązanie zostało udzielone w konsorcjum składającym się z 20 banków.																				
Bony pieniężne, obligacje i inne instrumenty finansowe	Bony pieniężne Narodowego Banku Polskiego (NBP)	44 971 277,14	36 210 904,46	Inwestowanie przez Bank nadwyżek środków niezaangażowanych w działalność kredytową w bony Narodowego Banku Polskiego oraz obligacje emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa charakteryzuje się niskim poziomem ryzyka dla ryzyk wskazanych we wstępie. Ponadto, inwestycja w niniejsze instrumenty finansowe odbyła się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie limitami.																				
	Obligacje Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK)	10 086 270,92	10 073 226,20																					
b)	<p>Bank ustalił cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego i koncentracji w Strategii zarządzania ryzykiem, która powiązana jest ze strategią działania Banku. Główne cele strategiczne Banku w tym obszarze obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego; utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 9%, przy czym wskaźnik nie może być wyższy niż określony w umowie SSO SGB; utrzymywanie jakości portfela kredytowego dużych ekspozycji kredytowych, wyrażonych udziałem należności zagrożonych w portfelu dużych zaangażowań na poziomie nie wyższym niż wskazano poniżej: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Poziom wykorzystania limitu łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 100 % kapitału Tier1</th> <th>Udział należności zagrożonych</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>≤ 20%</td> <td>50,00%</td> </tr> <tr> <td>≤ 30%</td> <td>34,00%</td> </tr> <tr> <td>≤ 40%</td> <td>25,00%</td> </tr> <tr> <td>≤ 50%</td> <td>20,00%</td> </tr> <tr> <td>≤ 60%</td> <td>17,00%</td> </tr> <tr> <td>≤ 70%</td> <td>14,50%</td> </tr> <tr> <td>≤ 80%</td> <td>12,50%</td> </tr> <tr> <td>≤ 90%</td> <td>11,50%</td> </tr> <tr> <td>≤ 100%</td> <td>10,01%</td> </tr> </tbody> </table> <ol style="list-style-type: none"> utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 50%; 				Poziom wykorzystania limitu łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 100 % kapitału Tier1	Udział należności zagrożonych	≤ 20%	50,00%	≤ 30%	34,00%	≤ 40%	25,00%	≤ 50%	20,00%	≤ 60%	17,00%	≤ 70%	14,50%	≤ 80%	12,50%	≤ 90%	11,50%	≤ 100%	10,01%
Poziom wykorzystania limitu łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 100 % kapitału Tier1	Udział należności zagrożonych																							
≤ 20%	50,00%																							
≤ 30%	34,00%																							
≤ 40%	25,00%																							
≤ 50%	20,00%																							
≤ 60%	17,00%																							
≤ 70%	14,50%																							
≤ 80%	12,50%																							
≤ 90%	11,50%																							
≤ 100%	10,01%																							

<p>5) identyfikacja oraz maksymalne ograniczenie zagrożenia utraty płynności oraz wypłacalności dłużnika poprzez właściwą identyfikację, administrowanie i zarządzanie ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi;</p> <p>6) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku;</p> <p>7) ograniczanie ryzyka kredytowego wynikającego z transmisji ryzyka powiązanego z czynnikami środowiskowymi (w tym ze zmianą klimatu), społecznymi i związanymi z zarządzaniem (czynniki ESG) na jakość ekspozycji kredytowych oraz zdolność kredytobiorcy do obsługi zadłużenia.</p> <p>Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:</p> <p>1) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;</p> <p>2) bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR.</p> <p>Bank realizuje cele strategiczne poprzez:</p> <p>1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;</p> <p>2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;</p> <p>3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w innych instrumentach finansowych w ramach limitów ustanowionych przez SSO; Bank zakłada, że maksymalna kwota instrumentów finansowych, innych niż wyemitowane przez Skarb Państwa lub NBP nie może przekroczyć 100% kapitału Tier 1.</p> <p>4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;</p> <p>5) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 65% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania,</p> <p>6) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;</p> <p>7) identyfikację klientów prowadzących działalność gospodarczą lub rolniczą o podwyższonym ryzyku ESG oraz analizę wpływu ryzyka ESG na zdolność kredytową tych klientów, na etapie udzielania kredytu lub przedłużania okresu kredytowania;</p> <p>8) ograniczanie potencjalnych obszarów zwiększonego ryzyka ESG poprzez wprowadzenie limitu udziału portfela kredytów dla Klientów działających w branży rolnictwo z PKD wskazującym na działalność o potencjalnym średnim i wysokim ryzyku wystąpienia czynników ESG, a więc od 01.4 do 01.49.Z oraz PKD 01.50 i 01.50.Z, w stosunku do portfela kredytowego w branży rolniczej ogółem - na poziomie 50%;</p> <p>9) ograniczanie udzielania nowego finansowania klientom, o podwyższonym ryzyku ESG, poprzez wprowadzenie limitu udziału kredytów klientów instytucjonalnych o zidentyfikowanym podwyższonym ryzyku czynników ESG na poziomie nieprzekraczającym 4% portfela kredytowego, w wartości nominalnej.</p> <p>Bank realizuje cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji kredytowej poprzez:</p> <p>1) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;</p>

- 2) ograniczenie łącznej kwoty wysokich ekspozycji do poziomu 50% kapitału Tier 1,
- 3) ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 100 % kapitału Tier 1,
- 4) ograniczenie łącznej kwoty istotnych ekspozycji do poziomu 350%kapitału Tier 1,
- 5) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- 6) ograniczenie sumy ekspozycji Banku, udzielonych przez Bank zobowiązań pozabilansowych obciążonych ryzykiem jednego klienta lub klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, do wysokości 20,00% kapitału Tier 1, z zastrzeżeniem, że za zgodą Zarządu Banku, suma ekspozycji może wynieść 23,50% kapitału Tier 1 w stosunku do jednego klienta posiadającego bardzo dobrą zdolność kredytową,
- 7) ograniczenie jednostkowych ekspozycji w zakresie portfela produktowego:

L.p.	Rodzaj ekspozycji kredytowej	Maksymalna kwota jednostkowa (w tys. zł)
1	Kredyty na cele mieszkaniowe	850,00
2	Detaliczne ekspozycje kredytowe	Wg karty produktu
3	Pożyczka	25,00
4	Kredyty na cele inwestycyjne	20% kapitału Tier1, z uwzględnieniem zapisów zawartych w ust.6
5	Kredyty na cele obrotowe	15% kapitału Tier1
6	Gwarancje, Poręczenia	20% kapitału Tier1

Ustalając cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego i koncentracji Bank bierze pod uwagę swój profil biznesowy, a także uwzględni wyniki przeprowadzanych testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka kredytowego i koncentracji.

Polityka Banku w zakresie stosowanych zabezpieczeń

Bank stosuje zabezpieczenia kredytów i uznane techniki redukcji ryzyka kredytowego, w zależności od typu kredytobiorcy i samego produktu kredytowego. W celu zapobieżenia negatywnym skutkom wzrostu poziomu ryzyka kredytowego, wynikającego z możliwego pogorszenia się sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta w trakcie trwania ekspozycji kredytowej, Bank stosuje zabezpieczenia prawne umożliwiające ograniczenie poziomu tego ryzyka. Bank stosuje wszystkie rodzaje prawnych form zabezpieczeń. Wartość oraz adekwatność przyjętych zabezpieczeń spłaty kredytów jest przez Bank oceniana na poziomie uzależnionym od: ich stopnia płynności, długoterminowej stabilności wartości, ewentualnego czasu zbycia zabezpieczenia. Podstawową zasadą funkcjonującą w Banku przy podejmowaniu pozytywnej decyzji kredytowej jest posiadanie przez klienta zdolności do spłaty kredytu. Przyjmowane zabezpieczenia są traktowane jako źródło spłaty kredytu w przypadku, gdy klient utracił zdolność do samodzielnej obsługi zadłużenia, tym samym jakoś i skuteczność zabezpieczenia spłaty kredytu nie zastępuje konieczności posiadania przez klienta zdolności kredytowej, za wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy Prawo bankowe. Jako zabezpieczenie spłaty udzielonych kredytów Bank przyjmuje następujące rodzaje zabezpieczeń:

- 1) w ramach zabezpieczeń rzeczowych:
  - a) hipotekę na nieruchomości,
  - b) zastaw rejestrowy,
  - c) przewłaszczenie rzeczy ruchomej,
  - d) wpłatę określonej kwoty, spełniającej warunki określone w art. 102 ustawy Prawo bankowe,
  - e) blokada środków na rachunku w Banku lub innych bankach,

<p>f) cesję wierzytelności z umów ubezpieczenia na życie (pod warunkiem spełnienia wymogów wynikających z art. 212 ust. 2 CRR, m. in.: polisa na życie jest scedowana na rzecz Banku, zakład ubezpieczeń na życie jest poinformowany o cesji polisy),</p> <p>g) inne, zaakceptowane indywidualną decyzją przez Bank,</p> <p>2) w ramach zabezpieczeń nieruchomości:</p> <p>a) weksel własny i poręczenie wekslowe,</p> <p>b) gwarancję,</p> <p>c) poręczenie cywilne,</p> <p>d) cesję wierzytelności z umów handlowych,</p> <p>e) cesję wierzytelności z umów ubezpieczeniowych.</p> <p>Dodatkowo Bank obligatoryjnie uzyskuje:</p> <p>1) akt notarialny poddania się egzekucji, zgodnie z art. 777 k.p.c. dla zabezpieczenia kredytów, z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego:</p> <p>a) udzielanych nowym klientom, jeżeli wartość ekspozycji kredytowej jest równa lub przekracza kwotę 300 tys. zł,</p> <p>b) udzielanych klientom, z którymi współpraca układa się pozytywnie w okresie przynajmniej 2 lat, jeżeli wartość ekspozycji kredytowej jest równa lub przekracza kwotę 650 tys. zł,</p> <p>c) detalicznych ekspozycji kredytowych, których wartość jest równa lub przekracza kwotę 100 tys. zł,</p> <p>d) udzielanych klientom, których ekspozycje kredytowe ewidencjonowane były lub są w sytuacji zagrożonej:</p> <ul style="list-style-type: none">
– poniżej standardu, gdy wartość ekspozycji kredytowej jest równa lub przekracza kwotę 150 tys. zł,
– wątpliwe, gdy wartość ekspozycji kredytowej jest równa lub przekracza kwotę 100 tys. zł,
– stracone, gdy wartość ekspozycji kredytowej jest równa lub przekracza kwotę 50 tys. zł. <p>e) w przypadku wszystkich transakcji kredytowych, bez względu na kwotę transakcji kredytowej, przy których wymagane jest zawarcie aktu notarialnego.</p> <p>2) zabezpieczenie w formie gwarancji bankowej, gwarancji z BGK/ poręczeń z BGK lub Pomorskiego Regionalnego Funduszu Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w przypadku:</p> <p>a) kredytu na działalność gospodarczą lub rolniczą udzielanego osobie samotnej w przypadku, którego nie zastosowano zabezpieczenia w postaci hipoteki na nieruchomości, poręczenia lub kaucji,</p> <p>b) gdy udzielenie kredytu skutkowało by wzrostem zaangażowania podmiotu powyżej 20% kapitału Tier I.</p> <p>Ustanowione zabezpieczenia muszą korespondować z poziomem ryzyka związanego z kredytem/pożyczką. Stosowane w praktyce prawne formy zabezpieczenia uzależnia się także od rodzaju kredytu, zgodnie z poniżej podanymi preferencjami, co nie wyklucza jednak stosowania innych rodzajów zabezpieczeń:</p> <p>1) kredyty gotówkowe: poręczenie z prawa cywilnego, weksel z awalem, przewłaszczenie lub zastaw rejestrowy, blokada środków, pełnomocnictwo do rachunku;</p> <p>2) kredyty i pożyczki hipoteczne: hipoteka na nieruchomości, poręczenie z prawa cywilnego, weksel z awalem, blokada środków, pełnomocnictwo do rachunku;</p> <p>3) kredyty mieszkaniowe: hipoteka na nieruchomości, poręczenie z prawa cywilnego, weksel z awalem, blokada środków, pełnomocnictwo do rachunku;</p> <p>4) kredyty obrotowe: hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy, przewłaszczenie, blokada środków, cesja wierzytelności, poręczenie z prawa cywilnego, weksel z awalem, pełnomocnictwo do rachunku, gwarancje bankowe lub inne gwarancje;</p> <p>5) kredyty inwestycyjne: hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy, przewłaszczenie, gwarancje bankowe lub inne gwarancje, weksel z awalem, pełnomocnictwo do rachunku.</p>

<p>Przyjęte formy zabezpieczenia winny być dostosowane do okresu kredytowania i ryzyka bankowego, z zastrzeżeniem, iż przewłaszczeniem nie mogą być objęte rzeczy w stosunku do których potrzebne są koncesje, zgody itp. (np. przewłaszczenie lekarstw z apteki, przewłaszczenie zapasów magazynowych w postaci alkoholi itp.).</p>
--

Zatwierdzone przez organ zarządzający oświadczenie dotyczące adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, o którym mowa w art. 435 ust. 1 lit. e), zawarto w punkcie [Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Człuchowie.](#)

9. Tabela EU ORA – Informacje jakościowe na temat ryzyka operacyjnego

Podstawa prawna	Numer wiersza	Informacje jakościowe – Format dowolny
Art. 435 ust. 1 lit. a), b), c) i d) CRR	a)	<p>Cele strategiczne i polityka w zakresie zarządzania ryzykiem</p> <p>Ryzyko operacyjne w Banku rozumiane jest jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych. Definicja ta obejmuje ryzyko prawne, natomiast nie uwzględnia ryzyka reputacji i ryzyka strategicznego.</p> <p>Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania; 2) racjonalizację kosztów; 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne; 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich; 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym; 6) transfer / dzielenie ryzyka z podmiotami posiadającymi większe doświadczenie i możliwości, w szczególności w zakresie nowoczesnych technologii i zaawansowanych produktów i usług bankowych oferowanych z ich wykorzystaniem (dotyczy outsourcowania pewnych zadań do podmiotu zewnętrznego i wykorzystanie np. centra zapasowe przetwarzania danych, technologie blockchain, chmury obliczeniowe, itp.). <p>Celem strategicznym w zakresie ryzyka powierzania czynności podmiotom zewnętrznym, sklasyfikowanych jako outsourcing, jest powierzanie czynności w sposób zapewniający:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ciągłe i niezakłócone ich działanie, zwłaszcza w przypadku powierzania funkcji krytycznych lub istotnych; 2) brak niekorzystnego wpływu na: 3) prowadzenie przez Bank działalności zgodnie z przepisami prawa, 4) ostrożne i stabilne zarządzanie Bankiem,

- 5) skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
- 6) możliwość wykonywania obowiązków przez biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych Banku,
- 7) ochronę tajemnicy prawnie chronionej.

Bank realizuje cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego poprzez:

- 1) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- 2) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 3) opracowanie i wdrożenie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 4) opracowanie i wdrożenie zasad zarządzania modelami oraz zasad zarządzania ryzykiem wynikającym ze stosowania modeli;
- 5) zachowanie należytej staranności przy wyborze usługodawcy, w tym nierekomendowanie możliwości powierzania czynności przedsiębiorcom zagranicznym (w tym z krajów trzecich);
- 6) zapewnianie sobie odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych), wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje w szczególności, w sytuacji powierzenia wykonywania czynności podmiotowi zewnętrznemu;
- 7) monitorowanie usługodawcy oraz jakości świadczonych przez niego usług w trakcie trwania umowy;
- 8) opracowanie i wdrożenie procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających się warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 9) opracowanie i wdrożenie oraz aktualizowanie i testowanie planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku;
- 10) zapewnienie sobie możliwości wyjścia z umowy w przypadku powierzenia wykonywania czynności podmiotowi zewnętrznemu, jeżeli w związku z realizacją umowy występuje zagrożenie dla realizacji celów określonych w ust.2, w szczególności w wyniku:
  - a) niewykonania świadczenia ze strony dostawcy usług,
  - b) pogorszenia jakości wykonywanej funkcji oraz rzeczywistych lub potencjalnych zakłóceń działalności spowodowanych niewłaściwym wykonaniem funkcji lub jej niewykonaniem,
  - c) istotnego zagrożenia dla odpowiedniego i ciągłego wykonywania danej funkcji;
- 11) posiadanie udokumentowanej strategii wyjścia w przypadku outsourcingu krytycznych lub istotnych funkcji.

Bank określa akceptowalny poziom ryzyka operacyjnego (tolerancje/apetyt na ryzyko), jako wyrażony w wartościach bezwzględnych, dokonany przez Bank perspektywiczny ogląd

zagregowanego poziomu i rodzajów ryzyka operacyjnego, które Bank jest gotowy ponieść lub na poniesienie których Bank jest przygotowany, nie stanowiący zagrożenia dla jego celów strategicznych i biznesplanu.

Bank ustala akceptowalny poziom ryzyka operacyjnego, o którym mowa powyżej, poprzez wyznaczenie progowych sum start dla poszczególnych klas zdarzeń w horyzoncie czasowym obejmującym rok obrotowy, w sposób określony w poniższej tabeli:

L.p.	Kategoria zdarzeń operacyjnych	Maksymalny poziom strat operacyjnych
1.	Oszustwa wewnętrzne	39 600,00 zł
2.	Oszustwa zewnętrzne	532 000,00 zł
3.	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	8 600,00 zł
4.	Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	33 000,00 zł
5.	Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	66 000,00 zł
6.	Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	50 500,00 zł
7.	Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	320 000,00 zł

Wszystkie wyznaczone limity strat były w 2023 roku zachowane.

Dla potrzeb monitorowania wykorzystania akceptowalnego poziomu ryzyka Bank uwzględnia straty bezpośrednie poniesione w okresie 12 miesięcy (bez pomniejszania o kwotę strat odzyskanych) zarejestrowane w module RIRO.

Bank wyznaczył także limit alokacji kapitału na ryzyko operacyjne w wysokości 6,0% funduszy własnych., który był zachowany w całym sprawozdawanym okresie.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje wszystkie obszary działalności Banku, w związku z czym w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą pracownicy wszystkich komórek i jednostek organizacyjnych Banku oraz wszystkich szczebli zarządzania.

Kadra kierownicza wszystkich szczebli, a w szczególności Rada Nadzorcza i Zarząd, jest odpowiedzialna za stworzenie kultury organizacyjnej, w której nacisk kładzie się na efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym, przestrzeganie procedur oraz stosowanie ustalonych reguł postępowania, w tym nienarażanie Banku na utratę reputacji.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym

1. W Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej w obszarze ryzyka operacyjnego ustanowiony na trzech, wzajemnie niezależnych, poziomach zarządzania (liniach obrony przed ryzykiem):

- 1) zarządzanie ryzykiem na pierwszym poziomie (pierwsza linia obrony) – obejmuje zarządzanie ryzykiem w bieżącej działalności operacyjnej przez wszystkie jednostki/ komórki organizacyjne Banku, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów

	<p>kontroli ryzyka oraz bieżące zapewnienie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, standardami postępowania oraz regulacjami wewnętrznymi;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie (druga linia obrony) – obejmuje zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub komórkach organizacyjnych Banku, zapewniające niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank, w tym działalność Zespołu sprawozdawczości analiz i ryzyk bankowych, Stanowiska ryzyka kredytowego, Zespołu monitoringu, restrukturyzacji i windykacji i Zespołu ds. zgodności i kontroli wewnętrznej; 3) zarządzanie ryzykiem na trzecim poziomie – obejmuje działalność audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia. <p>2. Za nadzór nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym odpowiada Prezes Zarządu.</p> <p>Podział zadań i odpowiedzialności:</p> <p>Każdy pracownik Banku w ramach swojego zakresu obowiązków, zawartego formalnie w Karcie pracownika, posiada przypisany zakres uprawnień i obowiązków i jest świadomy nałożonych na niego obowiązków i ról w ramach systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym.</p> <p>Rada Nadzorcza:</p> <p>W ramach nadzoru nad procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym Rada Nadzorcza:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) akceptuje strategię zarządzania ryzykiem oraz docelowy profil ryzyka i związane z nim tolerancję / apetyt na ryzyko; 2) zatwierdza opracowaną przez Zarząd politykę identyfikowania kluczowych funkcji w Banku oraz powoływania i odwoływania osób pełniących te funkcje; 3) zatwierdza opracowane przez Zarząd zasady etyki określające normy i standardy etyczne postępowania członków organów i pracowników Banku, jak również innych osób, za pośrednictwem których bank prowadzi swoją działalność; 4) zatwierdza opracowaną przez Zarząd politykę zapobiegającą występowaniu ryzyka wynikającego z konfliktów interesów i powiązań personalnych; 5) zatwierdza przejrzyste i zrozumiałe, neutralne pod względem płci, zasady wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku oraz osób wchodzących w skład Zarządu Banku, promujące odpowiednie postawy wobec ryzyka; 6) zatwierdza opracowaną przez Zarząd politykę zatwierdzania nowych produktów, która obejmuje rozwój nowych produktów, usług i rynków oraz istotne zmiany dotychczasowych produktów, usług i rynków; 7) zapewnia, że Zarząd posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do realizacji strategii, w tym również weryfikuje kompetencje Zarządu w tym zakresie; 8) jest świadoma profilu ryzyka operacyjnego występującego w Banku, ponieważ regularnie zapoznaje się z syntetyczną informacją, którą otrzymuje od Zarządu;
--	--

	<p>9) zaznajamia się z wykazem procesów zaklasyfikowanych jako procesy kluczowe z punktu widzenia realizacji strategii biznesowej i zarządzania ryzykiem i dokonuje ich akceptacji;</p> <p>10) zatwierdza informacje podlegające ujawnianiu zgodnie z częścią ósmą CRR oraz inne informacje podlegające ujawnieniom na podstawie rekomendacji KNF lub wytycznych EBA;</p> <p>11) w ramach pełnionego nadzoru właścicielskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) dokonuje okresowej oceny realizacji założeń strategii oraz zasad, co najmniej raz w roku, a w razie potrzeby nakazuje Zarządowi dokonanie ich rewizji, b) weryfikuje wprowadzone rozwiązania organizacyjne i proceduralne mające na celu ograniczenie występowania konfliktu interesów i powiązań personalnych, na podstawie otrzymywanych informacji, c) nadzoruje funkcjonowanie obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, w szczególności zapoznaje się z wynikami testów, przeprowadzonych w obszarze zarządzania ciągłością działania, które uwzględniają informacje o terminowości i skuteczności podejmowanych działań naprawczych, d) nadzoruje funkcjonowanie obszaru związanego z powierzaniem wykonywania czynności podmiotom zewnętrznym – na podstawie syntetycznej informacji przekazywanej przez Zarząd, z częstotliwością adekwatną do istotności funkcji powierzanej, e) przynajmniej raz w roku ocenia wpływ na sposób zarządzania Bankiem stosowanych przez Zarząd zasad wynagradzania. <p>Zarząd:</p> <p>W ramach procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym Zarząd:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) odpowiada za opracowanie i wdrożenie pisemnych strategii i zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także za opracowanie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, jego wdrożenie, zapewnienie jego spójności ze strategią zarządzania ryzykiem oraz właściwe funkcjonowanie tego systemu w Banku, w tym – jeśli to konieczne – wprowadzanie niezbędnych korekt w celu usprawnienia tego systemu; 2) odpowiada za opracowanie i wdrożenie polityki identyfikowania kluczowych funkcji w Banku oraz powoływania i odwoływania osób pełniących te funkcje; 3) odpowiada za opracowanie i wdrożenie zasad etyki określających normy i standardy etyczne postępowania członków organów i pracowników Banku, jak również innych osób, za pośrednictwem których Bank prowadzi swoją działalność; 4) odpowiada za opracowanie i wdrożenie procedur i rozwiązań organizacyjnych zapobiegających występowaniu ryzyka wynikającego z konfliktów interesów i powiązań personalnych; 5) odpowiada za opracowanie i wdrożenie przejrzystych i zrozumiałych, neutralnych pod względem płci, zasad wynagradzania w Banku, które promują odpowiednie postawy wobec ryzyka;
--	--

	<ol style="list-style-type: none"> 6) odpowiada za opracowanie i wdrożenie polityki zatwierdzania nowych produktów, która obejmuje rozwój nowych produktów, usług i rynków oraz istotne zmiany dotychczasowych produktów, usług i rynków; 7) odpowiada za opracowanie i wdrożenie procedury zlecenia czynności na zewnątrz, w tym powierzania wykonywania czynności podmiotom zewnętrznym, w szczególności w zakresie powierzania czynności klasyfikowanych jako outsourcing; 8) odpowiada za realizację procesu kontroli ryzyka operacyjnego nadzorując zakres i częstotliwość kontroli wewnętrznej, w celu zapewnienia jej adekwatności do profilu ryzyka operacyjnego Banku; 9) zapewnia odpowiednie warunki organizacyjne i techniczne oraz zasoby odpowiadające bieżącym i przyszłym wymaganiom Banku, w tym właściwą współpracę pomiędzy jednostkami biznesowymi oraz jednostkami odpowiedzialnymi za obszar technologii informacyjnej, strategię działania Banku, bezpieczeństwo, ciągłość działania, zarządzanie ryzykiem operacyjnym, zarządzanie procesami, zarządzanie projektami oraz kontrole wewnętrzne; 10) zapewnia rozwiązania organizacyjne i procedury, które pozwalają na ograniczenie występowania konfliktu interesów i powiązań personalnych; 11) zapewnia poprawność i efektywność zarządzania w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, otrzymuje również stosowne raporty z tych obszarów; 12) okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank; 13) odbywa szkolenia z zakresu ryzyk istotnych zidentyfikowanych w Banku; 14) zaznajamia się z okresową informacją w zakresie ryzyka operacyjnego, zgodnie z wdrożonym w Banku systemem informacji zarządczej. <p>Zarząd, w celu zapewnienia sprawnego zarządzania ryzykiem operacyjnym powołał Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego (dalej KRO), który spełnia następujące zadania i funkcje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pełni funkcje doradcze i wspomagające w stosunku do Zarządu w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym; 2) regularnie monitoruje rzeczywisty profil ryzyka operacyjnego Banku i poddaje go rzetelnej ocenie (ocenia i analizuje ekspozycję Banku na ryzyko) w kontekście celów strategicznych Banku oraz apetytu na ryzyko, w celu umożliwienia podejmowania decyzji przez Zarząd, jak również poddawania go rzetelnej ocenie przez Radę Nadzorczą; 3) dokonuje okresowego przetwarzania i przygotowania całościowej informacji zarządczej związanej z ryzykiem operacyjnym na potrzeby Zarządu i Rady Nadzorczej; 4) opracowuje i aktualizuje metodyki w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, definiujące proces zarządzania tym ryzykiem oraz sposoby realizacji tego procesu, a także uczestniczy w okresowej weryfikacji efektywności obowiązujących procesów zarządzania ryzykiem operacyjnym; 5) dąży do zidentyfikowania istotnych zagrożeń wynikających ze struktury organizacyjnej Banku i zmian w niej dokonywanych;
--	---

- 6) inicjuje wprowadzanie oraz rozwijanie narzędzi wspomagających zarządzanie ryzykiem operacyjnym (rozumiane zarówno jako metody / metodyki, jak i systemy / programy);
- 7) zapewnia merytoryczne wsparcie dla pracowników Banku w obszarze ryzyka operacyjnego;
- 8) wspiera i merytorycznie nadzoruje proces samooceny ryzyka operacyjnego;
- 9) dąży do zidentyfikowania istotnych zagrożeń wynikających ze struktury organizacyjnej Banku i zmian w niej dokonywanych;
- 10) współpracuje z Zespołem sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych.

Zespół sprawozdawczości analiz i ryzyk bankowych

Zespół sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych realizuje zadania komórki do spraw ryzyka operacyjnego, powołanej przez Zarząd w celu zapewnienia sprawnego zarządzania i należytego nadzoru nad procesami w ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku, w tym niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank (zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie).

Zespół sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych w ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym:

- 1) aktywnie uczestniczy w opracowywaniu strategii zarządzania Bankiem, strategii zarządzania ryzykiem oraz określeniu apetytu na ryzyko operacyjne;
- 2) weryfikuje poprawność i proponuje wysokości przyjętych limitów ryzyka operacyjnego;
- 3) dokonuje pomiaru i monitorowania poziomu ryzyka operacyjnego;
- 4) bieżąco nadzoruje terminowość i poprawność ewidencji informacji w funkcjonujących w Banku rejestrach z obszaru ryzyka operacyjnego, a także dokonuje okresowej oceny jakości i kompletności danych w nich zawartych;
- 5) współpracuje z KRO w zakresie określonym w Regulaminie Organizacyjnym Banku Spółdzielczego w Człuchowie;
- 6) przeprowadza testy warunków skrajnych dla ryzyka operacyjnego i opracowuje założenia do testów;
- 7) monitoruje stopień wykorzystania limitów, sygnalizuje Zarządowi przypadki ich przekroczenia oraz wyjaśnianie przyczyn powodujących przekroczenia dla ryzyka operacyjnego;
- 8) sprawuje kontrolę ryzyka operacyjnego w jednostkach/komórkach organizacyjnych funkcjonujących na pierwszym poziomie zarządzania ryzykiem (na pierwszej linii obrony).

Na podstawie zgromadzonych danych Zespół sprawozdawczości, analiz i ryzyk sporządza miesięcznie dla Zarządu i KRO Raport z pomiaru ryzyka operacyjnego.

Pracownicy wszystkich komórek/jednostek organizacyjnych Banku zobowiązani są do zarządzania ryzykiem operacyjnym w swoim obszarze, m.in. poprzez:

	<ol style="list-style-type: none"> 1) przestrzeganie wewnętrznych i zewnętrznych regulacji obowiązujących w Banku; 2) przestrzeganie zasad i norm etycznego postępowania oraz ustalonej kultury ryzyka, wynikających m.in. z Polityki ładu korporacyjnego, Zasad zarządzania ryzykiem reputacji, Zasad etyki, Zasad postępowania pracowników, Zasad zarządzania konfliktami interesów; 3) identyfikowanie (rozpoznawanie ryzyka w trakcie realizacji codziennych czynności na poziomie realizowanych zadań) ryzyk w swoim otoczeniu; 4) właściwą reakcję na zauważone negatywne zjawiska, w tym:<ol style="list-style-type: none"> a) zgłaszanie występujących nieprawidłowości przełożonym; b) bieżącą rejestrację zdarzeń w Module RIRO c) podejmowanie innych działań ograniczających ryzyko operacyjne oraz uczestnictwo w likwidacji skutków zdarzeń ryzyka operacyjnego, w ramach posiadanych kompetencji/uprawnień. <p>W celu usprawnienia procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku wyznaczono osoby pełniące niżej wymienione role:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Właściciel ryzyka; 2) Menadżer ryzyka; 3) Właściciel procesu. <p>Rolę Właściciela ryzyka w Banku pełnią:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Członkowie Zarządu w zakresie ryzyk związanych z komórkami/stanowiskami organizacyjnymi, które bezpośrednio im podlegają; 2) Dyrektorzy Oddziałów; 3) Główny Księgowy. <p>Dla ryzyk związanych z systemami informatycznymi Właścicielami ryzyka są Właściciele systemów informatycznych.</p> <p>Właściciel ryzyka odpowiada za zarządzanie ryzykiem operacyjnym w podległym sobie obszarze, w zakresie wszystkich czynności wykonywanych przez podlegającą mu jednostkę /komórkę organizacyjną, w szczególności za:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) podejmowanie działań w celu budowy odpowiedniej kultury organizacyjnej (kultury ryzyka) i kształtowania odpowiednich postaw wobec ryzyka wśród podległych pracowników; 2) nadzór i koordynację pracy podległych pracowników, w tym wyznaczonych przez siebie Menadżerów Ryzyka; 3) identyfikację oraz nadzór i koordynację procesu identyfikacji, oceny, przeciwdziałania i monitorowania ryzyka operacyjnego w ramach zadań (procesów) realizowanych przez podległą jednostkę / komórkę organizacyjną; 4) stosowanie metod ograniczania ryzyka operacyjnego w swoim obszarze oraz stanowcze reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości i podejmowanie, w razie konieczności, działań naprawczych i doskonalących;
--	---

- 5) prawidłowy przebieg informacji, w szczególności w zakresie ryzyka operacyjnego, w ramach podległej sobie komórki /jednostki organizacyjnej,
- 6) poprawność i terminowość przekazywanych:
  - a) informacji związanych z występującymi zdarzeniami operacyjnymi, w szczególności poprzez ich rejestrację w Module RIRO,
  - b) danych źródłowych niezbędnych do wyznaczenia KRI i innych mierników, które mogą być określone w procedurach szczegółowych,
  - c) informacji niezbędnych do oceny ryzyka wynikającego z powierzania wykonywania czynności podmiotom zewnętrznym,
  - d) informacji o stanie realizacji zaleceń lub rekomendacji w zakresie ryzyka operacyjnego wydanych przez organy Banku,
  - e) pozostałych informacji, niezbędnych dla potrzeb zarządzania ryzykiem operacyjnym, a określonych w obowiązującym w Banku systemie informacji zarządczej.

Menadżer ryzyka

Rolę Menadżera ryzyka w Banku pełnią pracownicy poszczególnych jednostek / komórek organizacyjnych wyznaczeni przez Właścicieli ryzyka. Każda jednostka oraz każda komórka organizacyjna Banku posiada przynajmniej jednego Menadżera ryzyka.

Menadżer ryzyka pełni rolę pomocniczą względem Właściciela ryzyka i jest odpowiedzialny za:

- 1) uczestnictwo w wyjaśnianiu przyczyn powstawania zdarzeń / strat operacyjnych;
- 2) prowadzenie w Module RIRO bieżącej rejestracji / zgłaszanie zdarzeń i strat operacyjnych występujących w danej jednostce/ komórce organizacyjnej, wraz z podaniem podjętych bądź proponowanych działań zaradczych;
- 3) aktualizację w Module RIRO wcześniej zarejestrowanych zdarzeń operacyjnych, w szczególności w celu uwzględnienia korekt / odzysków lub ustalenia nowych okoliczności mających wpływ na zarejestrowane zdarzenie;
- 4) rozliczenie zdarzenia w Module RIRO, jeżeli nie są spodziewane dalsze korekty lub odzyski dotyczące zdarzenia;
- 5) współuczestnictwo w procesie identyfikacji i oceny ryzyka operacyjnego powstającego we wszystkich procesach, produktach oraz systemach występujących w danej jednostce /komórce organizacyjnej, w szczególności poprzez przeprowadzanie samoocen ryzyka operacyjnego;
- 6) przekazywanie danych niezbędnych do wyznaczenia KRI i innych mierników, które mogą być określone w procedurach szczegółowych;
- 7) wypełnianie formularza samooceny ryzyka operacyjnego.

Rolę **Właściciela procesu** w Banku pełnią osoby wskazane przez KRO podczas identyfikacji procesów i zaakceptowane przez Zarząd. Właściciel procesu posiada uprawnienia do wnioskowania o dokonywanie zmian w procesach w celu zapewnienia optymalizacji efektywności jego funkcjonowania, w szczególności:

	<ol style="list-style-type: none"> 1) proponowanie/dokonywanie modyfikacji regulacji wewnętrznych z obszaru podległego mu procesowi; 2) proponowanie rozwiązań usprawniających przebieg procesu. <p>Właściciel procesu odpowiada w szczególności za:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nadzór nad dokonywaniem okresowych przeglądów, przynajmniej raz w roku, w zakresie zgodności przebiegu procesu z regulacjami wewnętrznymi, które go opisują; 2) przestrzeganie regulacji wewnętrznych z obszaru podległego mu procesowi; 3) współudział w sporządzeniu planu awaryjnego w przypadku realizowania procesu krytycznego, w sposób i w zakresie określonym w regulacjach szczegółowych dotyczących zarządzania ciągłością działania; 4) opracowanie/współudział w opracowaniu strategii wyjścia, w przypadku, gdy wykonywanie procesu zostało powierzone podmiotowi zewnętrznemu, a proces ten dotyczy realizacji funkcji krytycznych lub istotnych. <p>Pomiar i monitorowanie ryzyka</p> <p>Podstawowe narzędzia wykorzystywane w zakresie pomiaru i kontroli ryzyka obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rejestrowanie i analiza zdarzeń operacyjnych oraz powiązanych z nimi strat operacyjnych (zdarzenia i straty wewnętrzne i zewnętrzne); 2) ocena zdarzeń / strat, które mogą potencjalnie zaistnieć w działalności Banku (samoocena ryzyka); 3) testy warunków skrajnych; 4) kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI); 5) limity strat w poszczególnych kategoriach zdarzeń operacyjnych. <p>W Banku funkcjonuje ustalony system sprawozdawczości wewnętrznej (system informacji zarządczej), który umożliwia m.in. ocenę narażenia Banku na ryzyko oraz skuteczne zarządzanie tym ryzykiem. W ramach systemu informacji zarządczej określone zostały terminy i zakres danych przekazywanych przez poszczególne komórki organizacyjne do Zarządu, Rady Nadzorczej.</p> <p>Informacje raportowane z zakresu ryzyka operacyjnego w ramach systemu informacji zarządczej zawierają w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) informacje na temat wykorzystania limitów strat w poszczególnych kategoriach zdarzeń operacyjnych (tolerancja/apetyt na ryzyko); 2) szczegółową charakterystykę ostatnich znaczących wewnętrznych zdarzeń operacyjnych i strat z nimi związanych; 3) informacje, dotyczące istotnych zdarzeń zewnętrznych oraz prawdopodobieństwa zajścia takich zdarzeń w Banku i ich potencjalnego wpływu na Bank; 4) informacje pochodzące z innych wykorzystywanych w Banku narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym. <p>W raportach, dotyczących ryzyka operacyjnego uwzględnione są m.in. dane o:</p>
--	--

	<ol style="list-style-type: none"> 1) zdarzeniach operacyjnych i powiązanych z nimi stratami, w tym podjętych działaniach korygujących te nieprawidłowości, które mają na celu uniknięcie ewentualnych strat związanych z ich pojawieniem się w przyszłości; 2) zdarzeniach i pozycjach z nimi powiązanych, które nie spowodowały wystąpienia straty brutto (np. o zdarzeniach z kategorii strat potencjalnych, „near – miss”, „rapidly recovered loss event”, „pending loss”), które pozwalają na podjęcie działań zapobiegających ich występowaniu w przyszłości. <p>W ramach kontroli poprawności systemu raportów, system informacji zarządczej podlega corocznym przeglądom. Raportowanie, w ramach ryzyka operacyjnego, wspiera procesy decyzyjne osób zarządzających Bankiem.</p> <p>Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczenia ryzyka operacyjnego</p> <p>W zakresie strategii zabezpieczania i ograniczania ryzyka operacyjnego Bank stosuje główne mitygantę w postaci:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zlecenie wykonywania czynności na zewnątrz (outsourcing); 2) zastosowanie ubezpieczenia; 3) wdrożenia regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty; 4) wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na korygowanie, eliminowanie, zapobieganie, minimalizowanie skutków ryzyka; 5) stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli funkcjonalnych).
--	--

W 2023r. wielkość limitów strat w poszczególnych kategoriach zdarzeń operacyjnych nie została przekroczona. Najwyższe wykorzystanie dotyczyło limitu strat w kategorii Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi i wyniosło 41,85%. W 2023r. nie było konieczne zabezpieczenie ryzyka operacyjnego dodatkowym kapitałem w ramach oszacowania kapitału wewnętrznego. Na koniec 2023r. regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne wyniósł 2 837 689,93 zł. Zatwierdzone przez organ zarządzający oświadczenie dotyczące adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, o którym mowa w art. 435 ust. 1 lit. e), zawarto w punkcie [Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Człuchowie](#).

10. Tabela EU MRA - Wymogi dotyczące ujawniania informacji jakościowych na temat ryzyka rynkowego

Ujawnianie informacji jakościowych	
<p>Art. 435 ust. 1 lit. a) i d) CRR</p> <p>Opis strategii i procesów instytucji w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym, w tym:</p> <p>– Wyjaśnienie celów strategicznych zarządu związanych z podejmowaniem działalności transakcyjnej, jak również procesów wdrożonych w celu identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka rynkowego instytucji;</p> <p>– Opis ich strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających</p> <p>a)</p>	<p>Cele strategiczne</p> <p>Bank nie prowadzi działalności handlowej (nie posiada portfela handlowego), a ryzyko rynkowe związane z działalnością Banku wynika z ryzyka walutowego.</p> <p>Bank definiuje ryzyko walutowe jako niebezpieczeństwo wpływu zmian kursów walutowych na wynik finansowy. Ryzyko walutowe może generować również ryzyko utraty wartości aktywów lub ryzyko wzrostu zobowiązań.</p> <p>Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych; 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego; 3) minimalizowanie ryzyka walutowego, poprzez prowadzenie polityki utrzymywania niskiej ekspozycji na ryzyko kursowe. <p>Bank realizuje cele strategiczne poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak, aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku; 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku - transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego; 3) utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych, które zaspokoją wypływy netto w danej walucie obcej; 4) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym; 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych <p>Zadania związane z pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem ryzyka walutowego Banku realizuje Komórka monitorująca, podlegająca Prezesowi Zarządu.</p>

	<p>Pomiar i monitorowanie ryzyka</p> <p>Bank dokonuje pomiaru ryzyka walutowego poprzez wyznaczenie pozycji netto dla każdej waluty obcej oddzielnie oraz wyznaczając całkowitą pozycję walutową Banku.</p> <p>Ustalaniem pozycji walutowej w Banku zajmują się wyznaczeni pracownicy Zespołu finansowo-księgowego (komórka zarządzająca ryzykiem walutowym).</p> <p>Elementem wspierającym ocenę poziomu ryzyka walutowego, pozwalającym na obserwację skali i trendów ryzyka jest analiza podstawowych wskaźników z zakresu oceny ryzyka walutowego oraz testy warunków skrajnych.</p> <p>Zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczenia ryzyka walutowego</p> <p>Bank przyjął następujące limity wewnętrzne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) całkowitej pozycji walutowej w wysokości maksymalnie 2,0% funduszy własnych; 2) otwartych indywidualnych pozycji walutowych netto w wysokości maksymalnie:<ol style="list-style-type: none"> a) 1,0% funduszy własnych Banku - w odniesieniu do EUR; b) 0,25% funduszy własnych Banku - w odniesieniu do USD; c) 0,25% funduszy własnych Banku - w odniesieniu do GBP. 3) aktywów płynnych (stan gotówki w kasie, środki na rachunkach nostro oraz depozyty jednodniowe) dla każdej waluty oddzielnie, na poziomie równym sumie:<ol style="list-style-type: none"> a) 15% środków zgromadzonych przez klientów na rachunkach a`vista i bieżących; <p>10% środków utrzymywanych przez klientów na rachunkach terminowych.</p>
--	---

W 2023r. pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2,0% funduszy własnych a najwyższe wykorzystanie limitu wynosiło 9,63% wobec czego kapitał regulacyjny-oraz dodatkowy wymóg kapitałowy nie były szacowane. Ustanowiony limit ograniczający wielkość wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe na poziomie 0,00% funduszy własnych – określający apetyt na ryzyko walutowe w działalności Banku – nie był zagrożony. Ponadto w 2023r. nie odnotowano przekroczeń limitów dla indywidualnych pozycji walutowych, a w całym 2023r. Bank permanentnie utrzymywał wysoką wartość środków płynnych, przez co płynność walutowa Banku nie była zagrożona. Zatwierdzone przez organ zarządzający oświadczenie dotyczące adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, o którym mowa w art. 435 ust. 1 lit. f), zawarto w punkcie [Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Człuchowie.](#)

11. Tabela EU OV1 – Przegląd łącznych kwot ekspozycji na ryzyko

		Łączne kwoty ekspozycji na ryzyko		Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych
		a	b	c
		31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023
1	Ryzyko kredytowe (z wyłączeniem ryzyka kredytowego kontrahenta)	137 846 957,27	123 944 841,26	11 027 756,58
2	W tym metoda standardowa	137 846 957,27	123 944 841,26	11 027 756,58
3	W tym podstawowa metoda IRB (F-IRB)	-	-	-
4	W tym metoda klasyfikacji	-	-	-
EU-4a	W tym instrumenty kapitałowe według uproszczonej metody ważenia ryzykiem	-	-	-
5	W tym zaawansowana metoda IRB (A-IRB)	-	-	-
6	Ryzyko kredytowe kontrahenta – CCR	-	-	-
7	W tym metoda standardowa	-	-	-
8	W tym metoda modeli wewnętrznych (IMM)	-	-	-
EU-8a	W tym ekspozycje wobec kontrahenta centralnego	-	-	-
EU-8b	W tym korekta wyceny kredytowej – CVA	-	-	-
9	W tym pozostałe CCR	-	-	-
10	Nie dotyczy	-	-	-
11	Nie dotyczy	-	-	-
12	Nie dotyczy	-	-	-
13	Nie dotyczy	-	-	-
14	Nie dotyczy	-	-	-
15	Ryzyko rozliczenia	-	-	-
16	Ekspozycje sekurytyzacyjne w portfelu bankowym (po zastosowaniu pułapu)	-	-	-
17	W tym metoda SEC-IRBA	-	-	-
18	W tym SEC-ERBA (w tym IAA)	-	-	-
19	W tym metoda SEC-SA	-	-	-
EU-19a	W tym 1250 % RW/odliczenie	-	-	-
20	Ryzyko pozycji, ryzyko walutowe i ryzyko cen towarów (ryzyko rynkowe)	-	-	-
21	W tym metoda standardowa	-	-	-
22	W tym metoda modeli wewnętrznych	-	-	-
EU-22a	Duże ekspozycje	-	-	-
23	Ryzyko operacyjne	35 471 124,13	25 169 917,18	2 837 689,93
EU-23a	W tym metoda wskaźnika bazowego	35 471 124,13	25 169 917,18	2 837 689,93
EU-23b	W tym metoda standardowa	-	-	-
EU-23c	W tym metoda zaawansowanego pomiaru	-	-	-
24	Kwoty poniżej progów odliczeń (podlegające wadze ryzyka równej 250 %)	2 556 710,00	2 110 970,00	204 536,80
25	Nie dotyczy	-	-	-
26	Nie dotyczy	-	-	-
27	Nie dotyczy	-	-	-
28	Nie dotyczy	-	-	-
29	Ogółem	173 318 081,40	149 114 758,44	13 865 446,51

Wzrost łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko wynika zarówno ze zwiększenia poziomu aktywów ważonych ryzykiem (m.in. w związku z wyższym poziomem udzielonych kredytów, przeklasyfikowaniem kredytów dużego klienta z sytuacji regularnej z wagą ryzyka 100% do ekspozycji niewykonania zobowiązania z wagą ryzyka 150% oraz udzieleniem pożyczki podporządkowanej z wagą ryzyka 100%) oraz kwoty ekspozycji na ryzyko operacyjne (utrzymujący się wysoki wynik odsetkowy).

12. Tabela EU OVC – Informacje ICAAP

Podstawa prawna	Numer wiersza	Format dowolny
Art. 438 lit. a) CRR	a)	<p>W Banku funkcjonuje proces szacowania kapitału wewnętrznego zapewniający stałe pokrycie funduszami własnymi ryzyka wynikającego z działalności Banku, który stanowi integralną część systemu zarządzania ryzykiem w Banku.</p> <p>Kapitał wewnętrzny obejmuje wymogi w zakresie kapitału na ryzyka objęte wyznaczeniem kapitału regulacyjnego oraz dodatkowe wymogi w zakresie kapitału na ryzyka istotne, które nie zostały objęte wyznaczeniem kapitału regulacyjnego lub w ocenie Banku kapitał ten nie w pełni pokrywa te ryzyka.</p> <p>W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania tymi rodzajami ryzyka, w szczególności uwzględniające możliwość wystąpienia dotkliwych strat, których wielkość szacowana jest na podstawie testów warunków skrajnych.</p> <p>Część zidentyfikowanych rodzajów ryzyka, w tym niektóre z ryzyk trudnomierzalnych pomimo, że nie zostały uznane przez Bank za istotne, jest objęta zarządzaniem i szacowaniem kapitału wewnętrznego, głównie z powodu występujących powiązań pomiędzy negatywnymi skutkami wystąpienia poszczególnych rodzajów ryzyka. W szczególności ryzyko modeli jest pokryte wymogiem w zakresie kapitału na ryzyko operacyjne. Uznane za istotne ryzyko braku zgodności Bank pokrywa kapitałem wewnętrznym obliczonym dla ryzyka operacyjnego. Bank uznaje, że kapitał wewnętrzny na ryzyko płynności pokrywa również ryzyko utraty reputacji.</p> <p>Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego regulacyjnego wymogu kapitałowego. Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.</p> <p>Bank wyznacza regulacyjne wymogi kapitałowe dla ryzyka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kredytowego – w oparciu o metodę standardową; 2) operacyjnego – w oparciu o metodę wskaźnika bazowego; 3) walutowego – w oparciu o metodę de minimis. <p>Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne przyjmuje się następujące założenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dodatkowe wymogi w zakresie kapitału na poszczególne rodzaje ryzyka, o ile nie wskazano inaczej, są obliczane jako koszt lub utracony przychód, który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej; 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1), obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;

		<p>3) pozycje, o których mowa w pkt 2), są proporcjonalnie korygowane o dodatni annualizowany wynik finansowy netto wypracowany w danym roku obrotowym, pomniejszony o wszelkie możliwe do przewidzenia dywidendy i obciążenia.</p> <p>Suma wartości, ustalonych zgodnie z pkt 1) – 3), wykorzystywana jest do wyznaczenia dodatkowych wymogów w zakresie kapitału dla poszczególnych rodzajów ryzyka.</p> <p>Proporcja, o której mowa w pkt 3), ustalana i stosowana dla poszczególnych rodzajów ryzyka, dla których metodyka wyznaczania dodatkowych wymogów przewiduje wykorzystanie wyniku finansowego netto, wskazanego, jako komponentu absorbującego straty, określana jest na podstawie udziału dodatkowych wymogów w zakresie kapitału na poszczególne rodzaje ryzyka w łącznej sumie dodatkowych wymogów na poszczególne ryzyka, przed zastosowaniem pomniejszenia, o którym mowa w pkt) 3.</p> <p>Bank dokonuje agregacji kapitału wewnętrznego poprzez zsumowanie oszacowań kapitału wewnętrznego na wszystkie ryzyka istotne.</p> <p>Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego, dodatkowych wymogów kapitałowych oraz wymogów kapitałowych na pozostałe istotne rodzaje ryzyka, nie objęte wyliczeniem regulacyjnego wymogu kapitałowego, obliczonych zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego.</p> <p>Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na maksymalnym poziomie 70%. W całym sprawozdawanym okresie założony w długoterminowych celach kapitałowych maksymalny poziom 70% był zachowany. Na datę 31.12.2023r. wykorzystanie limitu alokacji kapitału wynosiło 37,99%.</p> <p>Bank uwzględnia potrzeby w zakresie kapitału wewnętrznego, w zależności od swojej strategii biznesowej, w ramach planowania kapitałowego (w tym w ramach planów finansowych).</p>
--	--	--

W Tabeli OVC pominięto wiersz b) dotyczący rezultatów stosowanego przez Bank procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego. Informacje te ujawniane są wyłącznie na żądanie KNF.

13. Tabela EU REMA – Polityka wynagrodzeń

Na potrzeby przedmiotowej tabeli i dalszych wzorów omówionych w części dotyczącej polityki wynagrodzeń „przyznanie” oznacza przydzielenie wynagrodzenia zmiennego za konkretny okres rozliczeniowy, niezależnie od momentu faktycznego wypłacenia przyznanej w 2023 roku.

Ujawniane informacje jakościowe	
	Informacje dotyczące organów nadzorujących politykę wynagrodzeń
	Na Politykę wynagrodzeń wszystkich pracowników Banku składa się: <ol style="list-style-type: none"> 1) Regulamin wynagradzania, zawierający politykę stałych składników wynagrodzeń oraz zmiennych składników wynagrodzeń (z wyłączeniem zmiennych składników wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka); 2) Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka; 3) Regulamin wynagradzania osób wchodzących w skład Zarządu Banku Spółdzielczego w Człuchowie;
	Bank realizuje Politykę z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej z § 30 ust. 2 Rozporządzenia Ministerstwa Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 08.06.2021 roku (Rozporządzenie MF), tj. odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.
a)	Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Człuchowie podlega nadzorowi Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza raz w roku dokonuje jej weryfikacji oraz przygotowuje i przedstawia Zebraniu Przedstawicieli raport z oceny funkcjonowania Polityki w Banku. Wdrożenie Polityki podlega niezależnemu wewnętrznemu przeglądowi dokonywanemu nie rzadziej niż raz w roku przez komórkę do spraw zgodności. Raport z przeglądu Polityki przedstawiany jest Radzie Nadzorczej.
	Za osoby, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, Bank uznaje: <ol style="list-style-type: none"> 1) członków Rady Nadzorczej; 2) kadrę kierowniczą wyższego szczebla tj.:<ol style="list-style-type: none"> a) członków Zarządu Banku, b) innych pracowników, którzy posiadają wiedzę z zakresu ryzyka związanego z działalnością Banku oraz posiadają kompetencje do podejmowania decyzji mających wpływ na poziom ryzyka Banku. 3) innych pracowników, od określonych w pkt 2) lit. b), którzy kierują istotną jednostką lub komórką organizacyjną Banku, jeżeli:<ol style="list-style-type: none"> a) łączne wynagrodzenie takiego pracownika w poprzednim roku wyniosło co najmniej równowartość 500.000 EUR oraz nie mniej niż średnie roczne wynagrodzenie osób, o których mowa w pkt 1) i 2), b) świadczona praca lub realizowane zadania przez tę osobę w ramach istotnej jednostki gospodarczej mają znaczny wpływ na profil ryzyka tej jednostki.
	Postanowień Polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka nie stosuje się do członków Rady Nadzorczej Banku, na podstawie § 25 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów. Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie ustalone uchwałą Zebrania Przedstawicieli, bez podziału na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia.

	<p>Bank stosując zasadę proporcjonalności, w celu określenia innych (oprócz członków Zarządu) pracowników, którzy mogą mieć istotny wpływ na profil ryzyka Banku, przeprowadza tylko analizę stanowisk, o których mowa w art. 92 ust. 3 Dyrektywy tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierującego komórką ds. zgodności, 2) komórką kontroli wewnętrznej, 3) komórką monitorowania ryzyka, 4) dyrektora Oddziału. <p>Bank obejmuje polityką zmiennych składników wynagrodzeń osoby wymienione powyżej, przy czym osoby wymienione w pkt 4, jeżeli posiadają kompetencje do podejmowania decyzji kredytowych (oprócz kompetencji dotyczących zadłużenia globalnego nie przekraczającego kwoty 75% istotnej ekspozycji kredytowej) lub sprawują nadzór nad osobami, które posiadają kompetencje do podejmowania decyzji kredytowych (oprócz kompetencji tych osób dotyczących zadłużenia globalnego nie przekraczającego kwoty 10% istotnej ekspozycji kredytowej).</p> <p>Analiza jest przeprowadzana na początku roku obrachunkowego, za które miałyby zostać wypłacone zmienne składniki wynagrodzenia.</p>
b)	<p>Informacje dotyczące projektu i struktury systemu wynagradzania określonego personelu</p> <p>Polityka zmiennych składników wynagrodzeń określa zasady ustalania, wypłacania i monitorowania wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, w tym wynagrodzeń Zarządu.</p> <p>Wprowadzenie i stosowanie Polityki wynagrodzeń Banku ma na celu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i niezachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza akceptowalny poziom ryzyka; 2) wspieranie realizacji przyjętej przez Bank strategii działania oraz strategii zarządzania ryzykiem; 3) ograniczanie ryzyka konfliktu interesów; 4) zachowanie neutralności wynagrodzeń pod względem płci. <p>W myśl zapisów Ustawy oraz Rozporządzenia Ministra Finansów, Bank stosuje politykę zmiennych składników wynagrodzeń w ograniczonym zakresie, co oznacza, że:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bank nie odracza wypłaty zmiennych składników wynagrodzeń; 2) Bank nie odracza również uznaniowych świadczeń emerytalnych, jeżeli Bank wypłaca takie świadczenia; 3) Bank odracza (na zasadach określonych w Ustawie) wypłatę zmiennych składników wynagrodzeń, osobom których zmienne roczne wynagrodzenie jest równe lub przekracza równowartość w złotych 50.000 euro (równowartość w złotych kwot w euro, wyliczana jest według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w ostatnim dniu roboczym roku, za który są przekazywane dane) lub jedną trzecią łącznego wynagrodzenia tej osoby. Poprzez wynagrodzenie należy rozumieć zarówno wynagrodzenie zasadnicze, jak i wynagrodzenie stanowiące zmienny składnik wynagrodzeń. W takich przypadkach odroczone jest wypłata 40% zmiennego składnika wynagrodzenia na okres 4 lat. Rok, w którym jest wypłacane 60% premii jest już pierwszym rokiem odroczenia, więc ostatecznie zostają do odroczenia 3 lata. <p>W 2023 roku w polityce zmiennych składników wynagrodzeń wprowadzono następujące zmiany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Usunięto wyrażenie dotyczące innych pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, o treści: „- związku z tym oraz z ust.3, przy zaliczeniu pracownika do kadry kierowniczej wyższego szczebla, Bank kieruje się nie nazwą stanowiska, lecz zakresem posiadanych przez pracownika kompetencji decyzyjnych”; 2) Dodano zapis, że w przypadkach konieczności odroczenia wypłaty premii odroczone jest wypłata 40% zmiennego składnika wynagrodzenia na okres 4 lat;

	<p>3) Włączono kierującego komórką zgodności, komórką kontroli wewnętrznej i komórką monitorowania ryzyka do wykazu osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka bank bez względu na posiadane kompetencje decyzyjne;</p> <p>4) W całej regulacji w miejsce wyrażenia „premia roczna” pozostawiono tylko wyraz „premia”;</p> <p>5) Wprowadzono możliwość kwartalnej wypłaty zmiennego składnika wynagrodzenia kierujących komórką ds. zgodności, komórką monitorowania ryzyka oraz komórką kontroli wewnętrznej;</p> <p>6) Ponadto zmieniono zapisy dotyczące sytuacji, w których nie może być wypłacana premia. W sytuacjach, w których bank utworzył rezerwy na wypłatę premii, to w roku bieżącym może być ta premia wypłacona, jeżeli łączna kwota wypłacanych premii nie jest większa niż suma tej rezerwy i wyniku roku bieżącego.</p>
c)	<p>Opis sposobu uwzględniania obecnego i przyszłego ryzyka w procesach kształtowania wynagrodzeń. Ujawniane informacje obejmują przegląd kluczowych rodzajów ryzyka, metod dokonywania ich pomiaru oraz wpływu tych działań na wynagrodzenie.</p> <p>Przy ustalaniu wysokości zmiennych składników wynagrodzeń uwzględniana jest sytuacja finansowa Banku. Ocena wyników całego Banku w perspektywie długoterminowej uwzględnia koszt ryzyka, koszt kapitału i ryzyko płynności. Łączna wysokość premii przyznanej osobom zajmującym stanowiska istotne nie może ograniczać zdolności Banku do zwiększania jego funduszy własnych i nie może być wyższa, niż:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 20% rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto Banku za dany rok podlegający ocenie, w sytuacji, gdy wskaźnik TCR wynosi nie mniej niż 15%; 2) 40% rocznego zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto Banku za dany rok podlegający ocenie, w sytuacji, gdy wskaźnik TCR wynosi nie mniej niż 20%. <p>Niezależnie od powyższych założeń Bank ogranicza ryzyko kosztów związanych z wypłatą zmiennych składników wynagrodzenia poprzez tworzenie rezerw celowych na przyszłe zobowiązania wynikające z Polityki wynagrodzeń. Rezerwę tworzy się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w ciągu 11 miesięcy danego roku w wysokości średniej z okresu dwóch lat; 2) wyrównanie wymaganego poziomu rezerw następuje w miesiącu grudniu na podstawie decyzji Rady Nadzorczej w zakresie planowanego wskaźnika premii za dany rok.
d)	<p>Stosunek stałych składników wynagrodzenia do zmiennych składników wynagrodzenia, ustalony zgodnie z art. 94 ust. 1 lit. g) CRD</p> <p>Stale składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia, przy czym stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100% w odniesieniu do każdej z osób zajmującej stanowisko kierownicze. Bank może zastosować wyższy maksymalny stosunek zmiennych składników wynagrodzeń do stałych składników wynagrodzeń, jednak nie wyższy niż 200%, na zasadach określonych w § 25 ust. 2 pkt 4) lit. b) Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/923 z dnia 25 marca 2021 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE oraz po spełnieniu łącznie następujących warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wynik finansowy netto Banku na poziomie 100% wyniku planowanego; 2) kapitały własne nie niższe niż 5 mln EURO; <p>na co wymagana jest zgoda Zebrania Przedstawicieli podjęta większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania, a w przypadku braku kworum wymagana jest uchwała podjęta większością 3/4 głosów.</p>
e)	<p>Opis działań instytucji zmierzających do powiązania poziomu wynagrodzenia z wynikami osiągniętymi w okresie pomiaru wyników</p>

	<p>Oceny efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza, oceny pozostałych członków kadry kierowniczej dokonuje Zarząd. Ocena ta dokonywana jest po zakończeniu roku obrachunkowego, nie później niż do końca drugiego kwartału roku następującego po okresie oceny i obejmuje 3 lata, tzn. miniony rok obrotowy oraz dwa poprzednie lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależna od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością oraz zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego ocenę. Podstawą oceny efektów pracy członków Zarządu są kryteria dotyczące oceny wyników całego banku, a także ocena indywidualnych wyników danej osoby, obejmująca kryteria ilościowe i jakościowe. Ocena ilościowa obejmuje m.in. wskaźniki Banku osiągnięte w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata w odniesieniu do realizacji planu finansowego w danym okresie, w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zysku netto; 2) zwrotu z aktywów (ROA); 3) wskaźnika należności zagrożonych; 4) łącznego współczynnika kapitałowego; 5) wskaźnika płynności LCR. <p>Ocena jakościowa bierze pod uwagę:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności; 2) pozytywną ocenę kwalifikacji; 3) uzyskania absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy (dla członków Zarządu); 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny sprawowany przez SSO lub kontrole Komisji Nadzoru Finansowego, w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu lub kierującego komórką ds. zgodności. <p>W odniesieniu do kryteriów ilościowych członek Zarządu ma prawo do premii, gdy w okresie podlegającym ocenie wykonanie planu finansowego zostało zrealizowane na poziomie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zysku netto co najmniej 80%; 2) zwrot z aktywów (ROA) co najmniej 80%; 3) wskaźnika należności zagrożonych nie więcej niż 200% oraz nie więcej niż wskaźnik apetytu na ryzyko określony w Strategii zarządzania ryzykiem; 4) współczynnika wypłacalności co najmniej 80%, jednakże przy zachowaniu współczynnika wymaganego przepisami Prawa bankowego; 5) wskaźnika płynności LCR co najmniej 80%. <p>W odniesieniu do kryteriów jakościowych osoba ma prawo do premii, gdy w okresie podlegającym ocenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dokonano pozytywnej oceny efektów pracy realizacji zadań członka Zarządu wynikających z zakresu jego obowiązków i odpowiedzialności oraz kierującego komórką ds. zgodności; 2) uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacji; 3) uzyskał absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy; 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny przeprowadzony przez SSO lub kontrola Komisji Nadzoru Finansowego, nie wykazały istotnych uchybień w obszarze nadzorowanym przez danego członka Zarządu oraz kierującego komórką ds. zgodności. <p>Osoba uzyskuje pozytywną ocenę tylko i wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich wymienionych wyżej przesłanek oraz dodatkowo, gdy nie wpłynęła na członka Zarządu żadna istotna i uzasadniona skarga.</p>
f)	<p>Opis działań instytucji zmierzających do dostosowania wynagrodzenia w celu uwzględnienia wyników długoterminowych.</p>

	<p>Wysokość wynagrodzenia zmiennego jest przyznawana na podstawie oceny odpowiednio przez Zarząd lub Radę Nadzorczą. Rada Nadzorcza podejmuje decyzję o przyznaniu premii i jej wysokości dla członków Zarządu i kierującego komórką ds. zgodności. Zarząd podejmuje decyzję o przyznaniu premii i jej wysokości dla pozostałych pracowników. Wypłata premii jest zmniejszana w przypadku nieobecności osoby objętej wypłatą zmiennych składników wynagrodzeń w okresie podlegającym ocenie trwającej dłużej niż 6 miesięcy.</p> <p>Premia nie jest przyznawana w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) negatywnej oceny pracy osoby objętej wypłatą zmiennych składników wynagrodzeń; 2) zagrożenie niespełnienia wymogów ostrożnościowych, o których mowa w art. 142 ust. 1 Ustawy Prawo bankowe; 3) zagrożenia upadłością; 4) gdy osoba objęta wypłatą zmiennych składników wynagrodzeń uczestniczyła w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub była odpowiedzialna za takie działania; 5) nie spełnia odpowiednich standardów dotyczących rękopimi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania bankiem; 6) jeśli Bank nie spełnia minimalnych wymogów odnośnie wewnętrznego współczynnika wypłacalności; 7) gdy wynik finansowy netto Banku w roku wypłaty premii rocznej jest niższy niż łączna kwota premii rocznej przysługująca wszystkim uprawnionym do wypłaty premii rocznej z tytułu zmiennych składników wynagrodzenia; 8) podjęcia decyzji przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny o ograniczeniu bądź odmowie wypłaty zmiennego składnika wynagrodzenia. <p>Ustanie stosunku pracy osoby objętej wypłatą zmiennych składników wynagrodzeń w okresie oceny nie powoduje pozbawienia go prawa do premii. W takiej sytuacji, ocena pracy tej osoby pod kątem wypłaty premii obejmuje wyłącznie okres jej zatrudnienia w trakcie okresu podlegającego ocenie. Stanowiskom: kierującemu komórką ds. zgodności, komórką kontroli wewnętrznej, komórką monitorowania ryzyka i dyrektora oddziału, Bank może wypłacać premię w okresach krótszych niż rok, jeżeli nie występują przesłanki do odroczenia premii i Bank zastosował odpowiednio zasady oceny efektów pracy, przyznawania i wypłacania premii.</p>
	<p>Informacje o tym, czy instytucja korzysta z odstępstwa określonego w art. 94 ust. 3 CRD zgodnie z art. 450 ust. 1 lit. k) CRR</p>
i)	<p>Bank nie korzysta z ww. odstępstwa.</p>

14. Tabela EU REM1 – Wynagrodzenie przyznane za dany rok obrachunkowy

		a	b	c	d
		Funkcja nadzorcza organu zarządzającego	Funkcja zarządcza organu zarządzającego	Pozostali członkowie kadry kierowniczej wyższego szczebla	Pozostały określony personel
1	Wynagrodzenie stałe	Liczba pracowników należących do określonego personelu		3	
2		Wynagrodzenie stałe ogółem		863 059,35	
3		W tym: w formie środków pieniężnych		863 059,35	
4		(Nie ma zastosowania w UE)			
EU-4a		W tym: akcje lub odpowiadające im tytuły własności			
5		W tym: instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne			
EU-5x		W tym: inne instrumenty			
6		(Nie ma zastosowania w UE)			
7		W tym: inne formy			
8	(Nie ma zastosowania w UE)				
9	Wynagrodzenie zmienne	Liczba pracowników należących do określonego personelu		3	
10		Wynagrodzenie zmienne ogółem		337 025,22	
11		W tym: w formie środków pieniężnych		337 025,22	
12		W tym: odroczone			
EU-13a		W tym: akcje lub odpowiadające im tytuły własności			
EU-14a		W tym: odroczone			
EU-13b		W tym: instrumenty związane z akcjami lub równoważne instrumenty niepieniężne			
EU-14b		W tym: odroczone			
EU-14x		W tym: inne instrumenty			
EU-14y		W tym: odroczone			
15	W tym: inne formy				
16	W tym: odroczone				
17	Wynagrodzenie ogółem (2 + 10)			1 200 084,57	

15. Tabela EU REM2 – Płatności specjalne na rzecz pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (określony personel)

W 2023 r. w Banku nie występowały płatności specjalne. Wzór ujawnienia pominięto.

16. Tabela EU REM3 – Wynagrodzenie odroczone

W 2023 r. w Banku nie występowały wynagrodzenia odroczone. Wzór ujawnienia pominięto.

17. Tabela EU REM4 – Wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR rocznie

Bank nie ma kategorii osób osiągających wynagrodzenie co najmniej 1 mln EUR rocznie. Wzór ujawnienia pominięto.

18. Ujawnienie informacji dotyczących ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych

Rozporządzenie 2021/637 obejmuje wymogi informacyjne dotyczące ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych, które mają zastosowanie wyłącznie do dużych instytucji oraz innych instytucji notowanych na giełdzie, zgodnie z art. 422 Rozporządzenia CRR. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego wskazał, że tak ograniczony zakres stosowania tych wymogów informacyjnych zagraża dostępowi interesariuszy zewnętrznych do odpowiednich informacji na temat jakości kredytowej ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych instytucji notowanych na rynkach regulowanych, należących do kategorii małych i niezłożonych instytucji oraz innych instytucji.

W związku z tym EUNB wydał Wytyczne EBA/GL/2022/13, które zmieniają Wytyczne EBA/GL/2018/10, aby wyjaśnić, że wytyczne te będą nadal miały zastosowanie do instytucji notowanych na rynkach regulowanych, należących do kategorii małych i niezłożonych instytucji oraz innych instytucji.

Ponieważ Wytyczne EBA/GL/2022/13 nakładają na Bank obowiązek ujawnienia informacji dotyczących ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych, dla których wzory ujawnień wynikające z Wytycznych EBA/GL/2018/10 są tożsame z wzorami zawartymi w Rozporządzeniu 2021/637 przyjęto, że ujawnienie nastąpi z wykorzystaniem wzorów z Rozporządzenia 2021/637.

W Banku Spółdzielczym w Człuchowie ewidencjonowane są cztery ekspozycje restrukturyzowane dotyczące jednego klienta. Data podpisania umowy o restrukturyzację to 17.11.2022r. Łączna kwota ekspozycji restrukturyzowanych na dzień 31.12.2023r. wyniosła 85 402,00 zł według wartości nominalnej.

Tabela EU CQ1 – Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

		a	b	c	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna ekspozycji objętych działaniami restrukturyzacyjnymi				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerwy		Otrzymane zabezpieczenia i gwarancje finansowe z tytułu ekspozycji restrukturyzowanych	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		w związku z ekspozycjami obsługiwanymi	w związku z ekspozycjami nieobsługiwanymi	W tym otrzymane zabezpieczenia i gwarancje finansowe z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych objętych działaniami restrukturyzacyjnymi		
			W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	W tym: ekspozycje dotknięte utratą wartości					
005	Salda pieniężne w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	0	0	0	0	0	0	0	0
010	Kredyty i zaliczki	0	84 850,33	84 850,33	84 850,33	0,00	84 850,33	0	0
020	<i>Banki centralne</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
030	<i>Sektor instytucji rządowych i samorządowych</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
040	<i>Instytucje kredytowe</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
050	<i>Inne instytucje finansowe</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
060	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
070	<i>Gospodarstwa domowe</i>	0	84 850,33	84 850,33	84 850,33	0,00	84 850,33	0	0
080	Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0	0
090	Udzielone zobowiązania do udzielenia kredytu	0	0	0	0	0	0	0	0
100	Ogółem	0	84 850,33	84 850,33	84 850,33	0,00	84 850,33	0	0

Tabela EU CQ3 – Jakość kredytowa przeterminowanych ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	
		Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna												
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane									
		nieprzeterminowane lub przeterminowane o ≤ 30 dni	Przeterminowane o > 30 dni ≤ 90 dni		Z małym prawdopodobieństwem spłaty, które nie są przeterminowane lub są przeterminowane o ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 2 lata	Przeterminowane > 2 lata ≤ 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane o > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania		
005	Salda pieniężne w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	19 951 757,03	19 951 757,03	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
010	Kredyty i zaliczki	303 430 113,10	303 426 574,85	3 538,25	8 316 669,46	7 710 895,13	2 778,65	39 751,36	1 536,16	445 385,05	7 951,08	108 372,03	8 316 669,46	
020	Banki centralne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
030	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	39 988 651,82	39 988 651,82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
040	Instytucje kredytowe	145 887 731,50	145 887 731,50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
050	Inne instytucje finansowe	1 688 046,63	1 688 046,63	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
060	Przedsiębiorstwa niefinansowe	15 369 541,43	15 369 541,43	0	7 095 723,27	7 095 723,27	0	0	0	0	0	0	7 095 723,27	
070	W tym MŚP	15 369 541,43	15 369 541,43	0	7 095 723,27	7 095 723,27	0	0	0	0	0	0	7 095 723,27	
080	Gospodarstwa domowe	100 496 141,72	100 492 603,47	3 538,25	1 220 946,19	615 171,86	2 778,65	39 751,36	1 536,16	445 385,05	7 951,08	108 372,03	1 220 946,19	
090	Dłużne papiery wartościowe	56 189 364,64	56 189 364,64	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
100	Banki centralne	44 971 277,14	44 971 277,14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
110	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

120	Institucje kredytowe	11 218 087,50	11 218 087,50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
130	Inne instytucje finansowe	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
140	Przedsiębiorstwa niefinansowe	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
150	Ekspozycje pozabilansowe	18 386 885,19			77 892,62								77 892,62
160	Banki centralne	0			0								0
170	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	7 098 000,00			0								0
180	Institucje kredytowe	0,00			0								0
190	Inne instytucje finansowe	0			0								0
200	Przedsiębiorstwa niefinansowe	1 347 286,74			77 012,79								77 012,79
210	Gospodarstwa domowe	9 941 598,45			879,83								879,83
220	Ogółem	397 958 119,96	379 567 696,52	3 538,25	8 394 562,08	7 710 895,13	2 778,65	39 751,36	1 536,16	445 385,05	7 951,08	108 372,03	8 394 562,08

Tabela EU CR1 – Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz powiązane rezerwy

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
	Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerwy						Skumulowane odpisanie częściowe	Otrzymane zabezpieczenia i gwarancje finansowe	
	Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerwy				w związku z ekspozycjami obsługiwanymi	w związku z ekspozycjami nieobsługiwanymi
		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3			
Salda pieniężne w bankach centralnych i inne depozyty płatne na żądanie	19 951 757,03	19 951 757,03	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredyty i zaliczki	303 430 113,10	293 592 420,48	9 837 692,62	8 316 669,46	0	8 316 669,46	3 526,95	3 526,95	0,00	4 634 058,72	0,00	4 634 058,72	0,00	0,00	0,00
<i>Banki centralne</i>	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Sektor instytucji rządowych i samorządowych</i>	39 988 651,82	39 988 651,82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Instytucje kredytowe</i>	145 887 731,50	145 887 731,50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Inne instytucje finansowe</i>	1 688 046,63	1 688 046,63	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	15 369 541,43	7 656 183,36	7 713 358,07	7 095 723,27	0,00	7 095 723,27	0	0	0	3 718 232,53	0,00	3 718 232,53	0	0	0
<i>W tym MŚP</i>	15 369 541,43	7 656 183,36	7 713 358,07	7 095 723,27	0,00	7 095 723,27	0	0	0	3 718 232,53	0,00	3 718 232,53	0	0	0
<i>Gospodarstwa domowe</i>	100 496 141,72	98 371 807,17	2 124 334,55	1 220 946,19	0	1 220 946,19	3 526,95	3 526,95	0,00	915 826,19	0,00	915 826,19	0	0	0

Dłużne papiery wartościowe	56 189 364,64	56 189 364,64	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Banki centralne</i>	44 971 277,14	44 971 277,14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Sektor instytucji rządowych i samorządowych</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Instytucje kredytowe</i>	11 218 087,50	11 218 087,50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Inne instytucje finansowe</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ekspozycje pozabilansowe	18 386 885,19	17 708 892,64	677 992,55	77 892,62	0,00	77 892,62	0,00	0,00	0,00	77 674,25	0,00	77 674,25		14 293 755,71	0,00
<i>Banki centralne</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0
<i>Sektor instytucji rządowych i samorządowych</i>	7 098 000,00	7 098 000,00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0
<i>Instytucje kredytowe</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		14 293 755,71	0
<i>Inne instytucje finansowe</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0
<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	1 347 286,74	705 455,95	641 830,79	77 012,79	0,00	77 012,79	0,00	0,00	0,00	76 794,42	0,00	76 794,42		0	0
<i>Gospodarstwa domowe</i>	9 941 598,45	9 905 436,69	36 161,76	879,83	0	879,83	0	0	0	879,83	0	879,83		0	0
Ogółem	397 958 119,96	387 442 434,79	10 515 685,17	8 394 562,08	0,00	8 394 562,08	3 526,95	3 526,95	0,00	4 711 732,97	0,00	4 711 732,97	0,00	14 293 755,71	0,00

Tabela EU CQ7 – Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

		a	b
		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
010	Rzeczowe aktywa trwałe	0	0
020	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0	0
030	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	0	0
040	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	0	0
050	<i>Ruchomości (pojazdy, statki itp.)</i>	0	0
060	<i>Instrumenty kapitałowe i dłużne</i>	0	0
070	<i>Inne zabezpieczenia</i>	0	0
080	Ogółem	0	0

19. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF

W 2023 roku w Banku zostały ujawnione zdarzenia ryzyka operacyjnego, które obejmowały straty operacyjne, zaprezentowane w poniższej tabeli, na łączną kwotę 23 563,27 PLN brutto i 23 313,27 PLN netto.

Najistotniejsze zdarzenia operacyjne zostały ujawnione w kategorii Zakłócenie działalności gospodarczej i awarie systemów i dotyczyły kosztów zabezpieczenia przestrzeni dyskowej niezbędnej do wykonywania kopii zapasowych systemów pomocniczych.

KATEGORIE ZDARZEŃ		2023 ROK	
Kategoria ogólna	Kategoria szczegółowa	Straty brutto*	Straty netto**
Oszustwo wewnętrzne	Działania nieuprawnione	-	-
	Kradzież i oszustwo	-	-
Oszustwo zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	-	-
	Bezpieczeństwo systemów	-	-
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	-	-
	Bezpieczeństwo środowiska pracy	-	-
	Podziały i dyskryminacja	-	-
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem Klientów	-	-
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	-	-
	Wady produktów	-	-
	Klasyfikacja Klienta i ekspozycje	-	-
	Usługi doradcze	-	-
Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	-	-
Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	Systemy	16 974,00	16 974,00
	Bankomaty	602,80	602,80
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	5 986,47	5 736,47
	Monitorowanie i sprawozdawczość	-	-
	Napływ i dokumentacja klientów	-	-
	Zarządzanie rachunkami klientów	-	-
	Kontrahenci niebędący Klientami Banku (np. izby rozliczeniowe)	-	-
	Sprzedawcy i dostawcy	-	-
Razem		23 563,27	23 313,27

*Straty brutto według stanu na 31.12.2023 r. obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty), jak i straty, które nie zostały jeszcze zrealizowane, nie uwzględniają z kolei odzysków bezpośrednich ani odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka.

**Straty netto według stanu na 31.12.2023 r. obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty) po uwzględnieniu odzysków bezpośrednich oraz odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka.

W celu ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego Bank podejmuje szereg działań zarządczych, zarówno o charakterze doraźnym, jak i systemowym. Działania o charakterze doraźnym obejmują bezpośrednie reagowanie na zidentyfikowane zagrożenia, niwelowanie nieprawidłowości o charakterze odwracalnym i odzyskiwanie środków utraconych w wyniku zdarzeń operacyjnych. Działania o charakterze systemowym obejmowały stosowanie zabezpieczeń systemów teleinformatycznych, wprowadzanie/udoskonalanie systemów autoryzacji transakcji płatniczych, doskonalenie procesów operacyjnych, szkolenia, stosowanie mechanizmów transferu ryzyka (ubezpieczenia / outsourcing), wdrażanie / doskonalenie systemów antyfraudowych i AML/CFT, doskonalenie mechanizmów kontroli wewnętrznej.

20. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF

Zgodnie z Rekomendacją P KNF nr 18 Bank ujawnia informacje, które umożliwiają uczestnikom rynku rzetelną ocenę systemu zarządzania ryzykiem płynności Banku oraz jego pozycji płynności.

Bank definiuje ryzyko płynności jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat. W ramach ryzyka płynności Bank identyfikuje ryzyko finansowania, rozumiane jako niedostatek stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez Bank z zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio i długoterminowej, bądź w całości, bądź związanym z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Bank Spółdzielczy w Człuchowie jest członkiem Zrzeszenia SGB, które tworzy SGB-BANK S.A. (Bank Zrzeszający) i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze. Bank jest również uczestnikiem SSO, będącego instytucjonalnym systemem ochrony utworzonym w celu ochrony uczestników, a w szczególności w celu zagwarantowania ich płynności i wypłacalności, w celu uniknięcia upadłości, gdyby okazała się ona konieczna. W ramach SSO uczestnicy utworzyli, działającą w formie spółdzielni osób prawnych, tzw. jednostkę zarządzającą systemem ochrony (dalej „Spółdzielnia”), która jest umocowana do zarządzania SSO.

W związku z uczestnictwem Banku w Zrzeszeniu SGB i SSO zarządzanie ryzykiem płynności w Banku odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie. W ramach tych procesów:

- 1) Bank Zrzeszający realizuje m.in. następujące zadania:
  - a) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych;
  - b) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych;
  - c) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych w toku normalnie prowadzonej przez te banki działalności;
  - d) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych;
  - e) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego;
  - f) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych;
  - g) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego;
  - h) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego;
  - i) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR);
  - j) wyznaczanie i utrzymywania zagregowanego wymogu stabilnego finansowania netto (NSFR);
  - k) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię;

- l) przeprowadzanie scenariuszowych testów warunków skrajnych uwzględniających wyniki testów płynnościowych przeprowadzone przez Spółdzielnię IPS-SGB dla Banków Spółdzielczych i awaryjnych planów płynności SGB-Banku S.A.;
  - m) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących wyznaczaniu krzywej krańcowego kosztu finansowania.
- 2) Spółdzielnia realizuje m.in. następujące zadania:
- a) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w SSO;
  - b) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w SSO (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego);
  - c) ustalanie limitów ryzyka płynności w SSO;
  - d) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej;
  - e) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami;
  - f) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności;
  - g) informowanie Banków Spółdzielczych o spadku nadpłynności w Zrzeszeniu/Systemie;
  - h) przekazywanie do Banku Zrzeszającego informacji o odpływie środków Banków Spółdzielczych w wyniku realizacji scenariuszy skrajnych.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku zostało podzielone na dwa poziomy:

- 1) poziom pierwszy – w postaci zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
  - a) Komórka zarządzania „wolnymi środkami”, czyli Zespół finansowo-księgowy odpowiada za zarządzanie płynnością bieżącą i krótkoterminową;
  - b) Oddziały/Filia Banku odpowiadają za działalność operacyjną, w tym gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów;
- 2) poziom drugi – obejmujący wyspecjalizowane komórki odpowiadające za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Komórka monitorowania ryzyka, czyli Zespół sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych odpowiada za identyfikację, pomiar, monitorowanie i sprawozdawanie.

Głównymi pojęciami stosowanymi w pomiarze pozycji płynnościowej Banku i w zarządzaniu ryzykiem płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych lub samorządowych;
- 2) depozyty ogółem – baza depozytowa oraz depozyty podmiotów finansowych, z wyłączeniem depozytów banków;
- 3) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w trakcie bieżącego dnia;
- 4) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 5) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 6) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;

- 7) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 8) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 9) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni;
- 10) tolerancja ryzyka płynności – poziom ryzyka jakie zamierza ponosić Bank; Bank określa tolerancję ryzyka płynności w ramach obowiązującej w Banku Strategii zarządzania ryzykiem.

W zakresie strategii finansowania swojej działalności Bank stosuje podejście, że głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, a ich udział w ogólnej sumie pasywów powinien stanowić co najmniej 60%. Bank posiada i aktualizuje co najmniej raz na rok plan pozyskiwania i utrzymywania środków uznawanych za stabilne źródło finansowania. Nadwyżki zgromadzonych środków, których Bank nie wykorzystywał na działalności kredytową lub nie przeznaczonych na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych), gromadzone są w Banku Zrzeszającym. Bank może zagospodarować nadwyżkę środków w inny sposób tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania z Banku Zrzeszającego, na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego (finansowanie zabezpieczone). W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być również środki utrzymywane w ramach Minimum Depozytowego oraz wsparcie płynnościowe z Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego z NBP.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość nadwyżki aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. Za aktywa nieobciążone Bank uznaje aktywa, które spełniają łącznie wszystkie z niżej wymienionych kryteriów:

- 1) brak obciążeń;
- 2) wysoka jakość kredytowa;
- 3) łatwa zbywalność;
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków;
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone na poziomie równym lub wyższym od wymaganego bufora płynności, który wyznaczany jest w oparciu o awaryjne przepływy pieniężne sporządzone dla sytuacji zrealizowania się scenariuszy skrajnych zakładających nagły wypływ depozytów z Banku w okresie do 30 dni.

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku.

Pozycja	2023 ROK	
	do 7 dni	do 30 dni
Poziom bufora płynności	99 765 186,78	142 103 264,54
Aktywa nieobciążone zabezpieczające bufor płynności	110 600 326,17	191 140 588,29
Nadwyżka / niedobór aktywów nieobciążonych	10 835 139,40	49 037 323,75

Pozycje aktywów płynnych dotyczące nadwyżki płynności według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Pozycja	2023 ROK
Środki w kasie	2 934 137,18
Środki na rachunkach bieżących w Banku Zrzeszającym	7 909 001,52
Bony pieniężne NBP	44 971 277,14
Obligacje i inne płynne skarbowe papiery wartościowe	0,00
Obligacje i inne płynne papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa	10 086 270,92
Lokaty w Banku Zrzeszającym	126 588 581,03
Środki na rachunku Minimum Depozytowego	15 483 283,00

Wielkość wiążących Bank norm dopuszczalnego ryzyka w zakresie płynności określona jest m.in. w postaci wskaźnika LCR i NSFR.

Na mocy Decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, wydanych na podstawie art. 8 ust. 2 w związku z ust. 4 oraz ust. 6 Rozporządzenia CRR, Bank jako Uczestnik Systemu Ochrony SGB otrzymał zezwolenie na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie stosowania przepisów Rozporządzenia CRR dotyczących LCR oraz NSFR. Jednocześnie SGB-BANK S.A., jako Bank Zrzeszający, został upoważniony do stosowania wymogów w zakresie LCR i NSFR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków będących Uczestnikami Systemu Ochrony SGB, które to banki otrzymały zezwolenie KNF na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie LCR i NSFR.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących miar płynności LCR i NSFR na bazie skonsolidowanej sytuacji wszystkich Uczestników Systemu Ochrony SGB wg stanu na dzień 31 grudnia 2023r.

Miara - sytuacja skonsolidowana	2023 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - zagregowany	100,00%	393,88%
NSFR - zagregowany	100,00%	176,80%

Na potrzeby wewnętrznego zarządzania ryzykiem płynności w Systemie Ochrony SGB Spółdzielnia ustaliła również wewnętrzne limity w odniesieniu do miary LCR i NSFR, których Banki Uczestnicy powinny przestrzegać na bazie indywidualnej, na mocy postanowień Umowy Systemu Ochrony SGB.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących wewnętrznych miar płynności LCR i NSFR na bazie indywidualnej wg stanu na 31 grudnia 2023r.

Miara - limity wewnętrzne	2023 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - indywidualny	80,00%	830,75%
NSFR - indywidualny	100,00%	190,48%

Poniżej zaprezentowano urealnione zestawienie luki płynności zawierające zestawienie zapadających aktywów i wymagalnych zobowiązań, które dodatkowo zostały urealnione w zakresie niektórych pozycji bilansowych oraz pozabilansowych w celu odpowiedniego przedstawienia pozycji płynnościowej Banku.

Najważniejsze urealnienia zastosowane przy sporządzaniu urealnionego zestawienia luki płynności dotyczą:

- 1) obserwacja historyczna zachowań deponentów wskazuje, iż:
  - a) depozyty przyjęte od gospodarstw domowych charakteryzują się większą stabilnością niż depozyty przyjęte od pozostałych podmiotów niefinansowych,
  - b) depozyty instytucji rządowych i samorządowych charakteryzują się mniejszą stabilnością aniżeli depozyty sektora niefinansowego,
- 2) ze względu na różny stopień stabilności Bank zakłada, że część stabilna poszczególnych kategorii depozytów finansuje aktywa, w tym kredyty, dla maksymalnych okresów:
  - a) 90% osadu na depozytach gospodarstw domowych – do 20 lat;
  - b) osad na depozytach pozostałych podmiotów niefinansowych – do 5 lat,
  - c) osad na depozytach sektora budżetowego – do 2 lat,
- 3) część kredytów długoterminowych, których termin płatności jest dłuższy niż 20 lat jest finansowana nadwyżką funduszy własnych nad innymi, wykazywanymi w tym przedziale czasowym, aktywami oraz kwotą 10% osadu na depozytach gospodarstw domowych,
- 4) przyjęte w pkt 2) terminy, są maksymalnymi okresami w ramach, których Bank określa wartości procentowe, w poszczególnych przedziałach czasowych dla osadu wyliczonego na poszczególnych kategoriach depozytów,

- 5) procentowe przypisanie osadu wyliczonego dla poszczególnych grup depozytów jest proporcjonalne do czasu trwania poszczególnych przedziałów,
- 6) przyjęciu, iż 7% kredytów sektora niefinansowego podlega odnowieniu (wskaźnik wyliczony na podstawie odrębnie przeprowadzonej analizy, w oparciu o średni poziom kredytów w rachunku bieżącym i ror w kredytach dla sektora niefinansowego).

2023 ROK	do 1 m-ca	> 1 m-c <= 3 m-ce	> 3 m-ce <= 6 m-cy	> 6 m-cy <= 1 rok	> 1 rok <= 2 lata	> 2 lata <= 5 lat	> 5 lat
Luka płynności urealniona	121 541 765,92	19 396 506,20	15 174 388,89	17 913 038,62	40 953 503,41	-7 607 276,36	130 123 487,73
Luka płynności skumulowana	121 541 765,92	140 938 272,11	156 112 661,00	174 025 699,62	163 469 714,78	122 516 211,36	130 123 487,73

Zgodnie z rozwiązaniami funkcjonującymi w Systemie Ochrony SGB oraz na podstawie pozostałych ustaleń umownych Bank posiada możliwość skorzystania z dodatkowych źródeł finansowania, których wartość na dzień 31 grudnia 2023r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj	Kwota	Warunki dostępu
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego (do 20% Funduszu Pomocowego)	84 843 983,22	w sytuacji awaryjnej
pożyczka płynnościowa z części płynnościowej Funduszu Pomocowego (do 8% Minimum Depozytowego)	233 950 614,80	w sytuacji awaryjnej
kredyt refinansowy z NBP (50% kwoty kredytów wytypowanych jako zabezpieczenie)	8 512 866,97	20 dni

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach;
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku;
- 3) nadmierna koncentracja depozytów dużych deponentów;
- 4) znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku;
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki;
- 6) wadliwe awaryjne plany płynności, nie uwzględniające szokowych zachowań klientów;
- 7) niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku;
- 8) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych;
- 9) ryzyko reputacji.

Bank ograniczania ryzyko płynności poprzez:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów Systemu Ochrony SGB;
- 2) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności, zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych;

- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej;
- 4) uczestnictwo w Systemie Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego;
- 5) utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym;

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego i budżetowego;
- 2) monitorowanie poziomu depozytów dużych deponentów oraz dużych depozytów;
- 3) monitorowanie poziomu depozytów osób wewnętrznych,
- 4) różne terminy wymagalności depozytów;
- 5) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące;

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, których wyniki wykorzystywane są do planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, dokonywania zmian w polityce płynnościowej Banku oraz szacowania kapitału wewnętrznego.

Testy warunków skrajnych zostały zintegrowane z awaryjnymi planami płynności poprzez wykorzystanie testów jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy. W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że realizacja scenariusza powoduje obniżenie wskaźników LCR lub NSFR poniżej wartości ostrzegawczej (określonej w Awaryjnym Planie Płynności) Bank ocenia czy dysponuje odpowiednimi instrumentami niwelującymi negatywne skutki realizacji scenariusza (tj. Bank ocenia, czy w ramach opisanych w Awaryjnym Planie Płynności opcji naprawy, doprowadziłby do poprawy wskaźnika LCR/NSFR do poziomu powyżej wartości ostrzegawczej) lub podejmuje działania ograniczające ryzyko (jeżeli nie byłby w stanie naprawić sytuacji).

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu Banku sporządzane są z częstotliwością miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością półroczną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów, dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania;
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;

- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych;
- 6) analizy wskaźników płynności;
- 7) wyników testów warunków skrajnych;
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- 9) stopnia wykorzystania wskaźników wczesnego ostrzeżenia;
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

21. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF

W niniejszej części Raportu Bank ujawnia informacje dotyczące:

- 1) przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów, istotnych zidentyfikowanych i potencjalnych konfliktów interesów oraz sposobu nimi zarządzania, zgodnie z Rekomendacją Z nr 13.6;
- 2) określonego w zasadach wynagradzania w Banku, maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym, zgodnie z Rekomendacją Z nr 30.1.

Zarządzanie konfliktami interesów

Zasady zarządzania konfliktami interesów w Banku Spółdzielczym w Człuchowie, zwane dalej Zasadami, określają reguły identyfikacji, zapobiegania oraz zarządzania konfliktami interesów, które mogą powstać w związku ze świadczeniem usług przez Bank. Celem zasad jest niedopuszczenie do naruszenia interesów klienta lub Banku. Zasady określają reguły postępowania w zakresie konfliktów interesów, które mogą wystąpić w relacjach z podmiotami powiązanymi, a także pomiędzy:

- 1) Bankiem a klientem/klientami;
- 2) klientem/klientami a osobą powiązaną lub osobą jej bliską;
- 3) osobą powiązaną lub osobą jej bliską a Bankiem;
- 4) klientami Banku;
- 5) Bankiem jako akcjonariuszem Banku Zrzeszającego a Bankiem Zrzeszającym;
- 6) Bankiem a udziałowcami Banku;
- 7) Bankiem a istotnymi dostawcami lub partnerami biznesowymi.

Konflikt interesów może powstać w szczególności, gdy Bank lub osoba powiązana:

- 1) ma możliwość uzyskania korzyści (zysk finansowy) lub uniknięcia straty kosztem poniesienia straty lub nieuzyskania korzyści przez klienta lub klientów;
- 2) ma interes w określonym wyniku usługi świadczonej na rzecz klienta albo transakcji przeprowadzanej w imieniu klienta, który to interes jest rozbieżny z interesem klienta;
- 3) ma powody natury finansowej lub innej do tego, by ponad interes jednego klienta lub grupy klientów przedkładać interes innego klienta lub grupy klientów;

- 4) posiada powód, aby preferować interes własny lub osoby trzeciej w stosunku do interesów klienta/klientów;
- 5) prowadzi taką samą działalność względem działalności klienta;
- 6) otrzyma od osoby innej niż klient korzyść majątkową inną niż standardowe prowizje i opłaty, w związku z usługą świadczoną na rzecz klienta.

Konflikt interesów może także powstać, gdy wskutek działań lub zaniechań osoby powiązanej względem klienta w okolicznościach podobnych do wskazanych w/w osoba bliska dla tej osoby powiązanej może uzyskać korzyść lub uniknąć straty. Osoby powiązane zobowiązane są do identyfikowania wszelkich okoliczności, które mogą spowodować powstanie konfliktu interesów. Osoby powiązane zobowiązane są do przekazywania informacji o sytuacjach, które mogą wywołać konflikt interesów, oraz o nowych przyczynach konfliktu interesów w szczególności w przypadkach:

- 1) wprowadzania nowych produktów, instrumentów finansowych lub usług do oferty produktowej Banku;
- 2) zamiaru podjęcia dodatkowej aktywności zawodowej;
- 3) kierowania oferty Banku do nowego grona klientów;
- 4) zmiany sposobu dystrybucji produktów, instrumentów finansowych lub usług oferowanych przez Bank.

Przed zawarciem umowy jak również przed wykonaniem czynności w związku ze świadczeniem usług przez Bank, osoba powiązana powinna przeanalizować sytuację, wykorzystując wszelką dostępną jej wiedzę o konfliktach interesów (w tym informacje zawarte w udostępnionych jej rejestrach konfliktów interesów), które mogą wystąpić lub występować pomiędzy Bankiem a klientem oraz wiązać się z sytuacją osoby powiązanej lub osoby bliskiej dla niej. W przypadku wystąpienia potencjalnego lub rzeczywistego konfliktu interesów, osoba powiązana powinna powstrzymać się od podejmowania działań w sprawie oraz poinformować o tym właściwe osoby. Przyjęte przez Bank wewnętrzne akty prawne oraz rozwiązania organizacyjne mają na celu podjęcie wszelkich niezbędnych kroków służących unikaniu konfliktom interesów oraz właściwe zarządzanie tymi konfliktami interesów, których nie udało się uniknąć. Przeciwdziałając wewnętrznym konfliktom interesów w Banku podejmowane są następujące działania:

- 1) wewnętrzny podział odpowiedzialności członków Zarządu za poszczególne obszary działalności Banku dokonywany jest w sposób przejrzysty i jednoznaczny co znajduje odzwierciedlenie w wewnętrznych aktach prawnych Banku;
- 2) członkowie Zarządu Banku nie mogą pełnić kluczowych funkcji w konkurencyjnych instytucjach, za wyjątkiem funkcji pełnionych w instytucjach należących do tego samego instytucjonalnego systemu ochrony albo instytucji objętych zakresem konsolidacji ostrożnościowej, a w pozostałych przypadkach powinni powstrzymać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktów interesów;
- 3) członkowie Zarządu oraz osoby pełniące kluczowe funkcje w Banku nie mogą pełnić dodatkowych funkcji w podmiocie zależnym od Banku lub innym podmiocie należącym do grupy, w której znajduje się Bank, jeżeli mogłoby to negatywnie wpłynąć na efektywność wykonywanych obowiązków w Banku, w szczególności nie gwarantowałyby poświęcania niezbędnej ilości czasu na wykonywanie funkcji

- w Banku lub powodowałyby powstanie konfliktów interesów osłabiających niezależność osądu wobec funkcji pełnionej w Banku;
- 4) Bank uwzględnia sytuacje, w których w ramach Rady Nadzorczej lub Zarządu albo pomiędzy członkami Rady Nadzorczej lub Zarządu oraz pozostałymi osobami powiązаныmi, występują relacje pozasłużbowe, związane, np. z pokrewieństwem lub powinowactwem; w szczególności Bank nie dopuszcza do sytuacji, w których z uwagi na występujące więzi pozasłużbowe mogłaby zostać zagrożona niezbędna do wykonywania zadań służbowych niezależność osądu i decyzji osób powiązanych;
  - 5) przy ocenie spełnienia warunku odpowiedniości przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku uwzględnia się wszelkie sytuacje, które mogą doprowadzić do rzeczywistego lub potencjalnego konfliktu interesów;
  - 6) planując realizację zadań przez osoby powiązane, dyrektorzy/kierownicy jednostek organizacyjnych Banku powinni zadbać, aby wskazany czas realizacji oraz istota tych zadań nie powodowały możliwości wystąpienia konfliktu interesów;
  - 7) istotni dostawcy i partnerzy biznesowi Banku w szczególności: inne banki, firmy inwestycyjne oceniani są pod kątem wywiązywania się z obowiązku zapobiegania konfliktom interesów oraz w przypadku zaistnienia takiej potrzeby weryfikowana jest realizacja tego obowiązku;
  - 8) istotni dostawcy i partnerzy biznesowi Banku mogą zostać zobowiązani do złożenia oświadczeń o odpowiednim zarządzaniu konfliktami interesów;
  - 9) w razie uzasadnionej potrzeby do istotnych dostawców /partnerów biznesowych/ klientów Banku lub osób powiązanych wystosowywane są zapytania dotyczące dostrzeżonych lub potencjalnych konfliktów interesów;
  - 10) zidentyfikowane konflikty interesów, w których uczestniczy Bank i którymi nie może efektywnie zarządzać (tj. w taki sposób, aby zapewnić, że nie dojdzie do naruszenia interesu klienta) ujawniane są klientom w taki sposób, aby klient mógł podjąć świadomą decyzję w odniesieniu do usługi, w szczególności poprzez wskazanie ogólnego charakteru i źródła konfliktu interesów, a także ryzyka grożącego klientowi wskutek powstania konfliktu interesów wraz ze wskazaniem działań podjętych przez Bank w celu ograniczenia takiego ryzyka;
  - 11) jeżeli Bank jest już zaangażowany w określone działania na rzecz jednego klienta (świadczy usługi lub podjął czynności w celu świadczenia takich usług), podjęcie działań na rzecz innego klienta może zostać uznane za niepożądane, jeżeli nie jest możliwe prawidłowe zarządzanie konfliktem interesów związanym ze świadczeniem usług lub jeżeli takie ograniczenie wynika z przepisów prawa; w takim przypadku klient informowany jest o przyczynach niepodjęcia działań na jego rzecz wraz z informacją o istocie i źródle konfliktu interesów;
  - 12) udzielane są wyjaśnienia osobom powiązany, w zakresie zarządzania konfliktami interesów;
  - 13) wprowadzone zostały zasady i mechanizmy kontrolne uwzględniające ochronę informacji, w tym informacji poufnych oraz informacji stanowiących tajemnicę zawodową, w celu przeciwdziałania niekontrolowanemu przepływowi tych informacji oraz nieuprawnionemu wykorzystywaniu tych informacji w szczególności ustanowione zostały bariery informacyjne;
  - 14) określone zostały zasady dotyczące przyjmowania i wręczania prezentów;

- 15) zasady wynagradzania/premiowania osób powiązanych są kształtowane w taki sposób, aby nie skłaniały tych osób do przedkładania własnych interesów lub interesów Banku nad interesami klientów;
- 16) wprowadzone zostały zasady ładu korporacyjnego stanowiące zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku, w tym relacje z członkami i klientami Banku, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania;
- 17) przeprowadzane są szkolenia wstępne oraz cykliczne dla osób powiązanych, w zakresie zarządzania konfliktami interesów;
- 18) w Banku określone zostały kryteria identyfikacji i zasady zawierania istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi, które zakładają w takich przypadkach wymóg uzyskania zgody Zarządu oraz Rady Nadzorczej, przy uwzględnieniu postanowień statutu Banku w zakresie kompetencji Rady Nadzorczej; ustalane w ramach tych transakcji cen nie powinny odbiegać od wartości rynkowej a transakcje z podmiotami zawierane są w sposób zapewniający odpowiednie zarządzanie konfliktem interesów;
- 19) wprowadzone zostały zasady anonimowego powiadamiania;
- 20) określone zostały zasady inwestowania przez osoby powiązane lub na ich rachunek w instrumenty finansowe, mające na celu w szczególności zapobieganie wykorzystywaniu lub ujawnianiu posiadanych informacji przez osoby powiązane lub mające dostęp do informacji poufnych lub informacji stanowiących tajemnicę zawodową.

W celu zapobieżenia konfliktowi interesów, każdy pracownik (lub odpowiednio inna osoba powiązana) jest zobowiązany do:

- 1) przestrzegania obowiązujących wewnętrznych aktów prawnych Banku, w szczególności regulujących proces przeciwdziałania i zarządzania konfliktami interesów;
- 2) przestrzegania przepisów prawa, w szczególności w zakresie obowiązku zachowania tajemnicy bankowej, zawodowej, ochronie danych osobowych, tajemnicy przedsiębiorstwa, a także informacji poufnych;
- 3) w przypadku wystąpienia potencjalnego lub rzeczywistego konfliktu interesów:
  - a) powstrzymania się od decydowania lub zabierania głosu w danej sprawie oraz powiadomienia osób, które uprawnione są do podejmowania decyzji;
  - b) sprawdzenia w udostępnionym mu rejestrze potencjalnych lub rzeczywistych konfliktów interesów, w jaki sposób powinien w takim przypadku zachować się;
- 4) w przypadku, gdyby dana sytuacja konfliktowa nie została zamieszczona w rejestrze konfliktów, zgłoszenia do Zespołu do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej dotrzeżonych konfliktów interesów;
- 5) przestrzeganie zaleceń (w tym pokontrolnych) oraz wytycznych, opinii i działań rekomendowanych przez Zespół ds. zgodności i kontroli wewnętrznej oraz Zarząd Banku.

Każda zgłoszona do Zespołu do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej sytuacja konfliktowa podlega ocenie pod kątem jej zasadności i poddawana jest analizie w zakresie okoliczności powodujących wystąpienie konfliktu interesów i działań zmierzających do:

- 1) wyeliminowania konfliktu interesów;

- 2) przeciwdziałania lub ograniczania negatywnych skutków wystąpienia konfliktu interesów.

Zespół ds. zgodności i kontroli wewnętrznej wspiera osoby powiązane w zarządzaniu konfliktami interesów, obowiązek zarządzania konfliktami interesów spoczywa na osobach kierujących komórkami i jednostkami organizacyjnymi Banku. Konflikt interesów, który dotyczy kilku komórek organizacyjnych podlegających temu samemu członkowi Zarządu, zgłaszany jest, w celu zarządzania, członkowi Zarządu nadzorującemu te jednostki organizacyjne oraz do Zespołu do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej. Konflikt interesów występujący pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Banku podlegającymi różnym członkom Zarządu zgłaszany jest Prezesowi Zarządu oraz do Zespołu do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej. Na podstawie otrzymanych informacji od osób powiązanych Zespół do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej prowadzi rejestry potencjalnych oraz rzeczywistych konfliktów interesów. W przypadku wpisania informacji do Rejestru, pracownik Zespołu do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej, pisemnie informuje SSO o zaistniałej sytuacji. Zespół ds. zgodności i kontroli wewnętrznej:

- 1) prowadzi rejestry konfliktów interesów (w tym potencjalnych);
- 2) jest zobowiązany do wpisania konfliktu interesów do odpowiednich rejestrów na podstawie przekazanych zgłoszeń od osób powiązanych lub na podstawie samodzielnie zidentyfikowanych sytuacji;
- 3) monitoruje skuteczność przyjętych sposobów zarządzania konfliktami interesów wprowadzonymi do rejestru konfliktów interesów;
- 4) inicjuje proces aktualizacji rejestru potencjalnych konfliktów interesów nie rzadziej niż raz w roku. Rejestr potencjalnych konfliktów interesów podlega bieżącej i okresowej aktualizacji;
- 5) z przeprowadzonego przeglądu, o którym mowa w pkt.4) sporządza pisemne sprawozdanie w ciągu 30 dni od momentu jego zakończenia;
- 6) raportuje o dokonanych przeglądach w ramach SIZ.

Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym

Bank ustalił w Polityce zmiennych składników wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Człuchowie maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym na poziomie niw wyższym niż 900 procent.

Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem i ma zastosowanie począwszy od 01.01.2022 r.

Na datę 31 grudnia 2023 stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym wynosił 384,85%.

22. Opis systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku i jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku.

Zarząd Banku w ramach trzech linii obrony, odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i Komórkę do spraw zgodności.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszego poziomu odpowiedzialne są m.in. za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.

Na drugi poziom składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. Druga linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie weryfikacji bieżącej pionowej, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matryce funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz raportowanie o tych nieprawidłowościach.

Trzeci poziom stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB. Audyt wewnętrzny odpowiedzialny jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku wyodrębniona jest:

- 1) funkcja kontroli, na którą składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli;
- 2) Komórka do spraw zgodności, której zadaniem jest identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami zewnętrznymi, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie;
- 3) niezależna komórka audytu wewnętrznego – komórka Spółdzielni wykonująca zadania związane z przeprowadzaniem audytu w Systemie Ochrony SGB.

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące w Banku procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz poziomego poprzez rozdzielanie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii. Za monitorowanie odpowiednio:

- 1) poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych;
- 2) pionowe (weryfikacja bieżąca, testowanie) pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony – odpowiada Zespół ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, Stanowisko ryzyka kredytowego oraz Zespół sprawozdawczości, analiz i ryzyk bankowych, Zespół monitoringu, restrukturyzacji i windykacji, Stanowisko ds. teleinformatycznych (ASI), Zespół analiz kredytowych.

Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:

- 1) celów systemu kontroli wewnętrznej;
- 2) złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych;
- 3) liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych;
- 4) ryzyka zaistnienia nieprawidłowości;
- 5) zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii;
- 6) zasady proporcjonalności.

Podstawowym narzędziem do operacyjnego zarządzania systemem kontroli w Banku jest matryca funkcji kontroli, w której powiązано cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej i wyodrębnione w ich ramach cele szczegółowe z procesami istotnymi wraz z wpisanymi w te procesy kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem tych mechanizmów.

Bank określił kategorie nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, biorąc pod uwagę ich negatywny wpływ na zapewnienie osiągnięcia określonych celów systemu kontroli wewnętrznej. Nadanie odpowiedniej kategorii nieprawidłowości stwierdzonej, w ramach niezależnego monitorowania, polega na oszacowaniu poziomu ryzyka związanego z tą nieprawidłowością. W Banku prowadzony jest rejestr wszystkich nieprawidłowości znaczących i krytycznych. Wykryte w ramach pierwszej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do komórki organizacyjnej drugiej linii obrony, odpowiedzialnej za niezależne monitorowanie procesu, w ramach którego zaistniała dana nieprawidłowość znacząca lub krytyczna, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Zarządu Banku oraz Komórki audytu wewnętrznego. Stwierdzone w ramach drugiej linii obrony nieprawidłowości znaczące lub krytyczne, są niezwłocznie raportowane do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Komórki audytu wewnętrznego.

Zarząd kwartalnie, a Rada Nadzorcza w okresach półrocznych otrzymuje informacje o wynikach testowania pionowego i poziomego przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych z uwzględnieniem m.in. zestawienia wykrytych nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz informacji dotyczących efektów działań podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony komórka audytu wewnętrznego przygotowuje syntetyczną informację o najistotniejszych nieprawidłowościach, stwierdzanych w trakcie audytów wewnętrznych i w okresach półrocznych przekazuje do Banku. Bank wykorzystuje ww. informacje w celu poprawy jakości wykonywanych usług i obniżenia poziomu ryzyka prowadzonej działalności.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, Komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez Komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorczej bierze pod uwagę informacje przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz Komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1) adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej;
- 2) skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
- 3) zapewnienia niezależności Komórce do spraw zgodności,
- 4) zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników Komórki do spraw zgodności, systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki.

23. Ujawnienia informacji w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych przez podmioty podlegające przymusowej restrukturyzacji (MREL)

Bank dokonuje ujawnienia informacji w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych przez podmioty podlegające przymusowej restrukturyzacji zgodnie z art. 99a ust. 6 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

Formularze, które banki objęte obowiązkiem ujawnień powinny wypełnić a następnie opublikować zostały zawarte w załączniku V do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2021/763 z dnia 23 kwietnia 2021 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne do celów stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE w odniesieniu do sprawozdawczości nadzorczej w obszarze minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych oraz podawania tego wymogu do wiadomości publicznej.

Odpowiednie instrukcje dotyczące wypełnienia formularzy zostały określone w załączniku VI wskazanego rozporządzenia.

Zgodnie z art. 9 ust. 6 rozporządzenia 2021/763 publikacja ujawnianych informacji ma miejsce w tym samym dniu, w którym instytucje publikują swoje sprawozdania finansowe za odnośny okres, lub jak najszybciej po upływie tego terminu.

Niniejsze ramy ujawniania informacji na temat MREL i TLAC składają się z trzech grup wzorów:

- 1) MREL i TLAC grup restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz podmiotów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
- 2) MREL i TLAC podmiotów innych niż podmioty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz istotnych jednostek zależnych globalnych instytucji o znaczeniu systemowym spoza UE;
- 3) kolejność zaspokajania wierzycieli jednostek emitujących.

Ujawnienia dotyczą trzech tabel: EU KM2, EU TLAC1 i EU TLAC3b.

Tabela EU KM2: Najważniejsze wskaźniki – MREL i w stosownych przypadkach wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych dotyczący globalnych instytucji o znaczeniu systemowym

		a
		Minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL)
		T
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne, współczynniki i elementy składowe		
1	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne	52 134 856,95
EU-1a	W tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	52 134 856,95
2	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (TREA)	173 318 081,40
3	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TREA	0,3008
EU-3a	W tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	0,3008
4	Miara ekspozycji całkowitej (TEM) grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji	239 140 031,55
5	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TEM	0,2180
EU-5a	W tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	0,2180
6a	Czy ma zastosowanie wyłączenie z podporządkowania przewidziane w art. 72b ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 575/2013? (wyłączenie w wysokości 5 %)	
6b	Kwota łączna dozwolonych niepodporządkowanych instrumentów zobowiązań kwalifikowalnych, jeżeli swoboda decyzji co do podporządkowania zgodnie z art. 72b ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 jest stosowana (wyłączenie w wysokości maks. 3,5 %)	
6c	w przypadku gdy ograniczone wyłączenie z podporządkowania ma zastosowanie zgodnie z art. 72b ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, kwota wyemitowanych środków, których stopień uprzywilejowania jest równy stopniowi uprzywilejowania wyłączonych zobowiązań i które ujęto w wierszu 1, podzielona przez kwotę wyemitowanych środków, których stopień uprzywilejowania jest równy stopniowi uprzywilejowania wyłączonych zobowiązań i które zostałyby ujęte w wierszu 1, jeżeli nie zastosowano by ograniczenia (%)	
Minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL)		
EU-7	MREL wyrażony jako odsetek TREA	0,1000
EU-8	W tym część, która musi zostać spełniona z wykorzystaniem funduszy własnych lub zobowiązań podporządkowanych	0,1000
EU-9	MREL wyrażony jako odsetek TEM	0,0375
EU-10	W tym część, która musi zostać spełniona z wykorzystaniem funduszy własnych lub zobowiązań podporządkowanych	0,0375

pominięto kolumny (b) – (f) formularza EU KM2, gdyż nie dotyczą one Banku

EU TLAC1 – Elementy składowe – MREL i w stosownych przypadkach wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych dotyczący globalnych instytucji o znaczeniu systemowym

		a
		Minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (MREL)
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne oraz korekty		
1	Kapitał podstawowy Tier I	50 411 769,98
2	Kapitał dodatkowy Tier I	0
3	Zbiór pusty w UE	
4	Zbiór pusty w UE	
5	Zbiór pusty w UE	
6	Kapitał Tier II	1 723 086,97
7	Zbiór pusty w UE	
8	Zbiór pusty w UE	
11	Fundusze własne do celów art. 92a rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i art. 45 dyrektywy 2014/59/UE	52 134 856,95
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne: Elementy kapitału nieregulacyjnego		
12	Instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych wyemitowane bezpośrednio przez podmiot restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podporządkowane wyłącznym zobowiązaniom (niepodlegające zasadzie praw nabytych)	0
EU-12a	Instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych wyemitowane przez inne podmioty należące do grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji podporządkowane wyłącznym zobowiązaniom (niepodlegające zasadzie praw nabytych)	0
EU-12b	Instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych podporządkowane wyłącznym zobowiązaniom wyemitowane przed dniem 27 czerwca 2019 r. (podporządkowane podlegające zasadzie praw nabytych)	0
EU-12c	Instrumenty w Tier II o rezydualnym terminie zapadalności wynoszącym co najmniej jeden rok, w takim zakresie, w jakim nie kwalifikują się one jako pozycje w Tier II	0
13	Zobowiązania kwalifikowalne niepodporządkowane wyłącznym zobowiązaniom (niepodlegające zasadzie praw nabytych, przed zastosowaniem ograniczenia)	0
EU-13a	Zobowiązania kwalifikowalne niepodporządkowane wyłącznym zobowiązaniom wyemitowane przed dniem 27 czerwca 2019 r. (przed zastosowaniem ograniczenia)	0
14	Kwota niepodporządkowanych instrumentów zobowiązań kwalifikowalnych, w stosownych przypadkach po zastosowaniu przepisów art. 72b ust. 3 CRR	0
15	Zbiór pusty w UE	
16	Zbiór pusty w UE	
17	Pozycje zobowiązań kwalifikowalnych przed korektą	0
EU-17a	W tym pozycje zobowiązań podporządkowanych	0
Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne: Korekty elementów kapitału nieregulacyjnego		
18	Pozycje funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych przed korektą	52 134 856,95
19	(Odliczenie ekspozycji między grupami restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji realizującymi strategię wielokrotnych punktów kontaktowych)	
20	(Odliczenie inwestycji w inne instrumenty zobowiązań kwalifikowalnych)	
21	Zbiór pusty w UE	
22	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne po korekcie	52 134 856,95
EU-22a	W tym: fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	52 134 856,95
Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem i miara ekspozycji wskaźnika dźwigni grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji		
23	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (TREA)	173 318 081,40
24	Miara ekspozycji całkowitej (TEM)	239 140 031,55
Współczynnik funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych		
25	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TREA	0,3008

EU-25a	W tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	0,3008
26	Fundusze własne i zobowiązania kwalifikowalne wyrażone jako odsetek TEM	0,2180
EU-26a	W tym fundusze własne i zobowiązania podporządkowane	0,2180
27	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek TREA) dostępny po spełnieniu wymogów grupy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji	0,2008
28	Wymóg połączonego bufora specyficznego dla instytucji	
29	w tym wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	
30	w tym wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	
31	w tym wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	
EU-31a	w tym bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub innych instytucji o znaczeniu systemowym	
Pozycje uzupełniające		
EU-32	Łączna kwota wyłączonych zobowiązań, o których mowa w art. 72a ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	

pominięto kolumny (b) – (c) formularza EU TLAC1, gdyż nie dotyczą one Banku

EU TLAC3b: Kolejność zaspokajania wierzycieli – podmiot restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

		Klasyfikacja stopni uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym			Suma kolumn 1-3
		1	2	3	
		(najniższy stopień)			
1	Opis stopnia uprzywilejowania w postępowaniu upadłościowym (tekst dowolny)	Należności z tytułu zobowiązań zaliczanych do funduszy własnych banku, o których mowa w art. 26 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.), wraz z odsetkami i kosztami egzekucji		Należności z tytułu zobowiązań zaliczanych do funduszy własnych banku, o których mowa w art. 62 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, wraz z odsetkami i kosztami egzekucji	
2	Zbiór pusty w UE				
3	Zbiór pusty w UE				
4	Zbiór pusty w UE				
5	Fundusze własne i zobowiązania potencjalnie kwalifikujące się do spełnienia MREL	50 411 769,98		1 723 086,97	52 134 856,95
6	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 1 rok < 2 lata				
7	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 2 lata < 5 lat	50 411 769,98		1 723 086,97	52 134 856,95
8	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 5 lat < 10 lat				
9	w tym rezydualny termin zapadalności ≥ 10 lat, ale z wyłączeniem wieczystych papierów wartościowych				
10	w tym wieczyste papiery wartościowe				

24. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Rada Nadzorcza cyklicznie poddaje ocenie spełnianie przez Członków Zarządu wymagań w zakresie m.in.

- 1) odpowiedniego poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji,
- 2) nieposzlakowanej opinii, uczciwości i etyczności,
- 3) niezależności osądu i bycia niezależnym,
- 4) poświęcania wystarczającej ilości czasu na wykonywanie funkcji i obowiązków.

Każdy z członków Zarządu Banku daje rękojmię należytego wykonania powierzonych mu obowiązków. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków kolegiального Zarządu Banku dopełniają się w taki sposób, aby możliwe było zapewnienie odpowiedniego poziomu zarządzania w każdym obszarze funkcjonowania Banku.

Weryfikacja odpowiedności członków Zarządu oraz kandydatów na członków Zarządu dokonywana jest w formie oceny indywidualnej i zbiorowej. Ocena ta prowadzona jest jako wstępna w ramach postępowania kwalifikacyjnego w związku z powołaniem członka Zarządu oraz okresowa – przeprowadzana raz na dwa lata dla osób już pełniących te funkcje. W innych uzasadnionych przypadkach, w szczególności w przypadku zaistnienia okoliczności wpływających na dotychczasową ocenę odpowiedności indywidualnej lub zbiorowej może być przeprowadzona dodatkowa ocena odpowiedności. W oparciu o powyższe kryteria, Rada Nadzorcza Banku na posiedzeniu w dniu 26.01.2024 r. oceniła pozytywnie Członków Zarządu oraz Zarząd jako organ kolegialny za działalność w latach 2022-2023 - Uchwały nr 4 - 7/2024. Rada Nadzorcza na podstawie złożonych przez Zarząd oświadczeń pozytywnie oceniła poszczególne aspekty odpowiedności zbiorowej Zarządu, w tym sprawowanie funkcji zarządczych, reputacji Banku jak również wyniki weryfikacji w ramach Zarządu Banku. Oceniała również, biorąc pod uwagę, że Zarząd Banku jako całość jest w stanie podejmować odpowiednie decyzje dotyczące modelu biznesowego, gotowości do podejmowania ryzyka, strategii oraz rynków, w których Bank funkcjonuje; posiada odpowiednią znajomość dziedzin wiedzy wymaganych dla działalności bankowej wśród członków Zarządu; posiada znajomość tych dziedzin, za które członkowie Zarządu są zbiorowo odpowiedzialni, oraz umiejętności pozwalające na skuteczne zarządzanie Bankiem. Według stanu na 31 grudnia 2023 roku było 3 członków Zarządu, a skład Zarządu w 2023 roku nie był zmieniany. Zgodnie z dokonanymi ocenami wszyscy członkowie Zarządu spełniali wymogi określone w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Proces oceny odpowiedności członków Rady Nadzorczej przeprowadza Zebranie Przedstawicieli w przypadku oceny wtórnej kolegialnej oraz Zebranie Grup Członkowskich dla oceny odpowiedności indywidualnej poszczególnych kandydatów i członków Rady Nadzorczej każdorazowo w związku z powołaniem nowego członka Rady Nadzorczej oraz raz na dwa lata roku w ramach oceny okresowej. Zebranie Przedstawicieli oraz Zebrania Grup Członkowskich działając zgodnie z Polityką oceny odpowiedności kandydatów na Członków Rady, Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Człuchowie, dokonało w 2022 roku oceny odpowiedności członków Rady Nadzorczej. Ponadto Zebrania Grup Członkowskich dokonały w 2024 roku wtórej oceny odpowiedności Członków Rady na zakończenie kadencji. W wyniku dokonanej oceny

stwierdzono, że członkowie Rady Nadzorczej dają rękojmię sprawowania tych funkcji w sposób określony przepisami prawa. Poszczególni członkowie Rady Nadzorczej posiadają doświadczenie, wiedzę i umiejętności adekwatne do pełnionej funkcji. Reputacja osobista członków nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji Banku. Członkowie Rady Nadzorczej pełnią swoje funkcje w sposób uczciwy i rzetelny oraz dający rękojmię pełnienia funkcji w sposób zapewniający niezależność osądu i bycie niezależnym. Zebranie Przedstawicieli przez głosowanie nad uchwałą pozytywnie oceniło odpowiedniość Rady Nadzorczej za rok obrotowy kończący się w dniu 31 grudnia 2023 roku stwierdzając, że Rada Nadzorcza jako organ działający kolegalnie:

- 1) posiada odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia umożliwiające zrozumienie działań podejmowanych przez Bank Spółdzielczy w Człuchowie,
- 2) jest w stanie skutecznie weryfikować/kwestionować decyzje podjęte przez Zarząd,
- 3) cechuje się niezależnością osądu a w szczególności członkowie Rady cieszą się nieposzlakowaną reputacją, w swoich działaniach postępują uczciwie i etycznie oraz są zdolni do poświęcenia wystarczającej ilości czasu na wykonywanie swoich obowiązków w związku z powierzona funkcją,
- 4) posiada jako całość wystarczające umiejętności umożliwiające skuteczną organizację swoich zadań oraz rozumie i merytorycznie weryfikuje/ kwestionuje stosowane praktyki kierownicze i decyzje podejmowane przez Zarząd Banku Spółdzielczego w Człuchowie.

Według stanu na 31 grudnia 2023 roku, Rada Nadzorcza składała się z 8 osób, na tę datę wszyscy członkowie Rady Nadzorczej spełniali wymogi określone w art. 22aa ustawy Prawo bankowe. Skład Rady Nadzorczej w 2023 roku nie uległ zmianie.

Rok 2024 jest rokiem wyborów Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Człuchowie na kadencję w latach 2024-2028, która została powołana po dokonaniu uprzednio ocen adekwatności indywidualnych (pierwotnych i wtórnych) członków i kandydatów na członków Rady Nadzorczej Banku oraz oceny adekwatności zbiorowej Rady Nadzorczej Banku. Zmiana składu Rady Nadzorczej podyktowana jest upłynięciem kadencji Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Człuchowie wybranej na lata 2020-2024.

Bank zapewnia środki niezbędne do przygotowania członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku do pełnienia przez nich funkcji i środki niezbędne do ich szkolenia.

25. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Człuchowie

Zarząd Banku Spółdzielczego w Człuchowie:

- 1) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, niniejszy Raport został przygotowany zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR;
- 2) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku;
- 3) zatwierdza niniejszy Raport, zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko.

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Podpis
12.06.2024	Mariola Mikołajczyk	Prezes Zarządu	
12.06.2024	Barbara Makowska	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych	
12.06.2024	Kinga Przełożna	Wiceprezes Zarządu ds. handlowych	

Niniejsze Oświadczenie podlega publikacji na stronie internetowej Banku: <https://www.bsczuchow.pl>